

POSEBNI EUROBAROMETER 569

Privlačnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Izvešće EUROBAROMETERA
studnog 2025.

Anketu je zatražila Europska komisija, Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje (GU EMPL), a koordinirala ju je Europska komisija, Glavna uprava za komunikaciju (GU COMM, Odjel za javno mišljenje i angažman građana).

Ovaj dokument ne predstavlja stajalište Europske komisije. Tumačenja i mišljenja sadržana u njemu isključivo su ona autora.

Naziv projekta	Privlačnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja–Izvešće
Jezična verzija	HR
Mediji/Svezak	PDF Web
Katalogni broj	KE-01-26-025-EN-N
ISBN	978-92-68-37337-8
DOI	10.2767/1737362

© Europska unija, 2026.

Politika Komisije o ponovnoj uporabi provodi se u skladu s Odlukom Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Ako nije drukčije navedeno, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je na temelju licencije Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena pod uvjetom da se navedu odgovarajući podaci i sve promjene.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

*Eūropo
Demokratio
Esperanto*

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard za [Europokune](#)– Europa zajedno – i [Esperanto europske demokracije](#).

Svrha ovog "privremenog" dokumenta je omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da postanu svjesni dokumenata koje je proizvela Europska unija (i koji se financiraju njihovim porezima).

Ako nema prijevoda, građani su isključeni iz rasprave.

Taj dokument „Eurobarometar“ [postojao je samo na engleskom jeziku](#) u datoteci u pdf formatu. Od početne datoteke stvorili smo odt datoteku, koju je pripremio softver Libre Office, za strojno prevođenje na druge jezike. Rezultati su sada [dostupni na svim službenim jezicima](#).

Poželjno je da uprava EU-a preuzme prijevod važnih dokumenata. „Važni dokumenti“ nisu samo zakoni i propisi, već i važne informacije potrebne za zajedničko donošenje utemeljenih odluka.

Kako bismo zajedno raspravljali o zajedničkoj budućnosti i omogućili pouzdane prijevode, međunarodni jezik Esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i točnosti.

Kontaktirajte nas :

[Kontaktu nin-Ek ! Europa kune!](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sadržaj

Uvod.....	4
Uvod.....	5
Metodologija.....	6
Ključni nalazi.....	7
I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada.....	9
1. SOO dovodi do otvaranja radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja.....	10
2. SOO dovodi do dobro plaćenih radnih mjesta.....	13
3. Šira percepcija tržišta rada.....	16
II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.....	20
1. Cjelokupni pregled strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u zemlji.....	21
2. Kvaliteta učenja.....	24
3. Kvaliteta nastavnog osoblja.....	26
4. Kvaliteta infrastrukture.....	28
5. Specijalizirane tehničke vještine.....	30
6. Dodatne mogućnosti za učenje.....	32
7. Preporuke SOO-a za mlade.....	39
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja.....	46
1. Komparativna slika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u odnosu na opće obrazovanje.....	47
2. Iskustvo sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem utječe na odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.....	54
IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u.....	62
1. Izazovi povezani s netehničkim vještinama.....	63
2. Izazovi povezani sa smjernicama i rodnim stereotipima.....	67
3. Budući izazovi.....	83
Zaključak.....	85
Primjedbe.....	88
Tehničke specifikacije.....	90
Stope odgovora.....	92
Način intervjuiranja po zemlji.....	93
Granice pogreške.....	94
Upitnik.....	95

Uvod

Uvod

Ovo posebno izvješće Eurobarometra br. 569 sveobuhvatna je studija koju je naručila Glavna uprava Europske komisije za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje (GU EMPL) i koja je provedena u studenome 2025. U ovom se izvješću ispituje privlačnost početnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, čime se pruža uvid u percepcije i iskustva građana u državama članicama. Osim ako je drukčije navedeno, anketa je usmjerena na početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje (tj. strukovne programe na višoj sekundarnoj razini). U cijelom ovom izvješću pojam SOO odnosi se na te početne programe, osim ako je izričito navedeno drukčije, na primjer pri raspravi o višim ili poslijesrednjoškolskim načinima SOO-a.

Europska unija dala je prednost jačanju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja putem nekoliko koordiniranih političkih inicijativa. Kopenhaškim procesom od 2002. osigurava se okvir za europsku suradnju u području SOO-a s ciljem poboljšanja kvalitete, transparentnosti, mobilnosti i privlačnosti sustava SOO-a¹ diljem Europe. Na temelju toga u Preporuci Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju iz 2020. utvrđena su načela na razini EU-a kojima se ističu prilagodljivost, sposobnost reagiranja na tržištu rada, visokokvalitetno² učenje i učenje temeljeno na radu.

Ti su napori pojačani političkim obvezama kao što su Deklaracija iz Osnabrucka (2020.)³ i Deklaracija iz Herninga (2025.), koje su⁴ podržali ministri strukovnog obrazovanja i osposobljavanja iz država članica, zemalja kandidatkinja i zemalja EGP-a, europskih socijalnih partnera i Europske komisije. U Deklaraciji iz Herninga ponovno se potvrđuje predanost koordinaciji napora kako bi strukovno obrazovanje i osposobljavanje postalo privlačnije, uključivije i kvalitetnije te usklađeno s potrebama tržišta rada.

Iako se u tim okvirima politike navode jasne ambicije, njima se ne uklanjaju znatni izazovi koji su i dalje prisutni. Istraživanje je pokazalo da, iako dvije trećine Europljana smatra strukovno obrazovanje i osposobljavanje pozitivnim i prepoznaje njegove prednosti u poučavanju vještina relevantnih za posao, tri četvrtine ispitanika smatra da opće obrazovanje ima pozitivniji imidž. Rodni

stereotipi i dalje postoje i ograničavaju odabir puta: više od polovine Europljana (55 %) izjavilo je da su područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezana sa STEM-om prikladnija za muškarce, a više od polovine (57 %) smatra da se muškarci u područjima skrbi ili strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanima s uslugama često suočavaju sa socijalnom stigmom ili prosudbom.

U ovom se izvješću pruža detaljno razumijevanje načina na koji Europljani doživljavaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje, uključujući njegovu kvalitetu, dostupnost, relevantnost za tržište rada i socijalne čimbenike koji utječu na odabir obrazovanja i privlačnost radnih mjesta kojima strukovno obrazovanje i osposobljavanje vodi. Rezultati će poslužiti kao vrijedan resurs za kreatore politika, dionike i javnost, pružajući uvid u područja koja zahtijevaju pozornost i poboljšanje. Rješavanjem izazova utvrđenih u ovom izvješću države članice, u suradnji s EU-om, mogu poduzeti znatne korake kako bi strukovno obrazovanje postalo istinski put prvog izbora koji ispunjava i pojedinačne težnje i potrebe tržišta rada.

Glavni su ciljevi ove ankete 2025 sljedeći:

- Procijeniti percepciju javnosti o kvaliteti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uključujući standarde poučavanja, infrastrukturu (što znači fizičku i digitalnu opremu kojoj učenici imaju pristup) i ishode učenja
- Ispitati svijest i dostupnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uključujući pružanje informacija i mogućnosti za mobilnost i daljnje obrazovanje
- Razumjeti čimbenike koji utječu na obrazovne izbore mladih i ulogu usmjeravanja od strane učitelja, roditelja i vršnjaka
- Istražiti percepciju relevantnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada, uključujući potražnju za poslom, razine plaća, socijalni status i buduću održivost
- Utvrditi rodne stereotipe i predrasude koje oblikuju izbor između općeg i strukovnog obrazovanja
- Usporediti stavove o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u državama članicama kako bi se utvrdile najbolje prakse i područja koja zahtijevaju ciljanu intervenciju

1 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/copenhagen-declaration>

2 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/council-recommendation-24-november-2020-vocational-education-and-training-vet-sustainable>

3 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

4 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning>

Metodologija

Ovo posebno istraživanje Eurobarometra br. 569 o privlačnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dio je vala Eurobarometra br. 104.2 i provedeno je u studenome 2025. Intervjuirano je oko 26.453 ispitanika iz različitih društvenih i demografskih skupina na odgovarajućem nacionalnom jeziku. Anketu je naručila Europska komisija, Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje (GU EMPL).

Upotrijebljena je metodologija standardnih anketa Eurobarometra koje je provela Glavna uprava za komunikaciju (Odjel za javno mnijenje i angažman građana).⁵ Intervjui su provedeni licem u lice, bilo fizički u domovima ljudi ili putem video interakcije na daljinu na odgovarajućem nacionalnom jeziku. Razgovori s videointerakcijom na daljinu („internetski razgovor uživo” ili CAVI, računalno potpomognuto videointervjuiranje), koji su provedeni samo u Češkoj, Danskoj, Malti i Finskoj. Ovom izvješću priložena je tehnička napomena o razgovorima koje su vodili instituti članovi Verske mreže.

Željeli bismo zahvaliti ljudima diljem Europske unije koji su ponudili svoje vrijeme za sudjelovanje u ovoj anketi.

Bez njihova aktivnog sudjelovanja ova studija ne bi bila moguća.

Napomena: U ovom izvješću države članice EU-a navode se u svojim službenim kraticama, kako je navedeno u nastavku:

Belgija	BE	Litva	LT
Bugarska	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Mađarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Njemačka	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Austrija	AT
Irska	IE	Poljska	PL
Grčka	EL	Portugal	PT
Španjolska	ES	Rumunjska	RO
Francuska	FR	Slovenija	SI
Hrvatska	HR	Slovačka	SK
Italija	IT	Finska	FI
Republika Cipar	CY*	Švedska	SE
Latvija	LV		

Europska unija – ponderirani prosjek za 27 država članica EU-27

* Cipar je u cjelini jedna od 27 država članica Europske unije. Međutim, pravna stečevina Zajednice suspendirana je u dijelu zemlje koji nije pod kontrolom vlade Republike Cipra. Iz praktičnih razloga u kategoriju „CY” i prosjek EU-27 uključeni su samo razgovori provedeni u dijelu zemlje koji kontrolira vlada Republike Cipra.

5 Metodološki pristupi Eurobarometra: https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometre_r

Ključni nalazi

SOO se smatra visokokvalitetnim i relevantnim za posao te se najčešće preporučuje kao obrazovni put, iako opće obrazovanje zadržava pozitivniju sliku

- Dva od tri Europljana (67 %) smatraju da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje u njihovim zemljama vidi u pozitivnom svjetlu, dok 73 % smatra da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje.
- Smatra se da strukovno obrazovanje i osposobljavanje podučava tehničke vještine relevantne za posao (85 % ispitanika), zapošljava kompetentne nastavnike (79 %) i omogućuje pristup modernoj infrastrukturi (78 %).
- Više od polovine (52 %) samozaposlenih osoba ima kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, što naglašava ulogu tog načina u podupiranju samozapošljavanja i osnivanja poduzeća.
- Dvije trećine (67%) vjeruje da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi put prema sveučilišnom studiju, a slični omjeri kažu da pruža mogućnosti za studiranje u inozemstvu.
- Pet od deset Europljana preporučilo bi strukovno obrazovanje i osposobljavanje mladima koji odaberu više sekundarno obrazovanje, dok bi manje od četiri od deset Europljana (39 %) preporučilo opće obrazovanje. Na tercijarnoj razini vjerojatnije je da će se preporučiti i viši strukovni putovi (52 %) nego akademski putovi (35 %).
- Ipak, tri četvrtine ispitanika (75 %) smatra da opće obrazovanje ima pozitivniju predodžbu od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a više od osam od deset ispitanika (82 %) smatra da se osobe s visokim rezultatima udaljavaju od strukovnih puteva.

Potreba za poslom i prihodom vodeći je čimbenik pri odabiru SOO-a

- Više od polovine Europljana (53 %) navodi potrebu za zapošljavanjem i brzim zarađivanjem kao glavni čimbenik koji utječe na mlade da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje, a to je vodeći čimbenik u 24 države članice.
- Savjeti roditelja (35 %) utjecajni su od smjernica učitelja (28 %), dok prestiž strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (16 %) i društvenih medija (14 %) imaju znatno manju težinu. To upućuje na to da

postoji znatan prostor za povećanje statusa strukovnog obrazovanja u javnom diskursu.

- Jedan od pet Europljana (21 %) prepoznaje želju da postane poduzetnik ili samozaposlena osoba kao jedan od glavnih čimbenika za odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Radna mjesta povezana sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem za koja se smatra da su tražena, dobro plaćena i zelena

- Više od osam od deset Europljana (82 %) smatra da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja.
- Dvije trećine (66 %) izjavilo je da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do dobro plaćenih radnih mjesta.
- Dvije trećine (63 %) Europljana izjavilo je da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji.

Mišljenja se razlikuju po osnovnim i mekim vještinama i uključenosti

- Polovica Europljana smatra da programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ne zadovoljavaju osnovne vještine kao što su pismenost ili digitalna pismenost te transversalne vještine kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje.
- Dvije trećine Europljana smatra da su programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovoljno uključivi kako bi se pružila potpora učenicima koji se suočavaju s preprekama, iako se stajališta znatno razlikuju među državama članicama.

Generacijska podjela oblikuje način na koji se strukovno obrazovanje i osposobljavanje percipira i preporučuje

- Vjerojatnije je da će mladi u dobi od 15 do 24 godine reći da nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne rješavaju na odgovarajući način rodne predrasude prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja. Ta je percepcija zajednička 62 % ove najmlađe dobne skupine u usporedbi s 52 % osoba u dobi od 55 i više godina.

- Mlađi ispitanici bilježe niže stope sudjelovanja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (46 %) od onih u dobi od 25 do 54 godine (52 – 53 %) i skloniji su općenito preporučiti više od strukovnog obrazovanja (53 % u odnosu na 33 % među osobama u dobi od 55 godina i više), što ukazuje na jasan generacijski preokret u stavovima.
- Ipak, ispitanici koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina manje će vjerojatno preporučiti strukovne putove (43 %) od onih koji su napustili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (58 %).

Rodni stereotipi prevladavaju u obrazovnim putovima i izborima na terenu

- Više od polovine Europljana izjavilo je da su područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezana sa STEM-om prikladnija za muškarce, ali s velikim razlikama među državama članicama, u rasponu od 86 % u Mađarskoj i Slovačkoj do samo 15 % u Švedskoj.
- Oko sedam od deset ispitanika (71 %) smatra da su žene zainteresirane za tehničke predmete usmjerene prema općem obrazovanju, dok gotovo sedam od deset ispitanika (69 %) kaže da žene dobivaju manje poticaja za strukovno obrazovanje i osposobljavanje povezano sa STEM-om od muškaraca.
- Sedam od deset Europljana izjavilo je da se muškarci koji ne postižu visoke akademske rezultate suočavaju s većim pritiskom od žena da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja.

Više od polovice (57%) muškaraca u području skrbi ili* strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanog s uslugama suočava se s društvenom stigmom, otkrivajući ograničenja u izboru puta za oba spola.

I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada

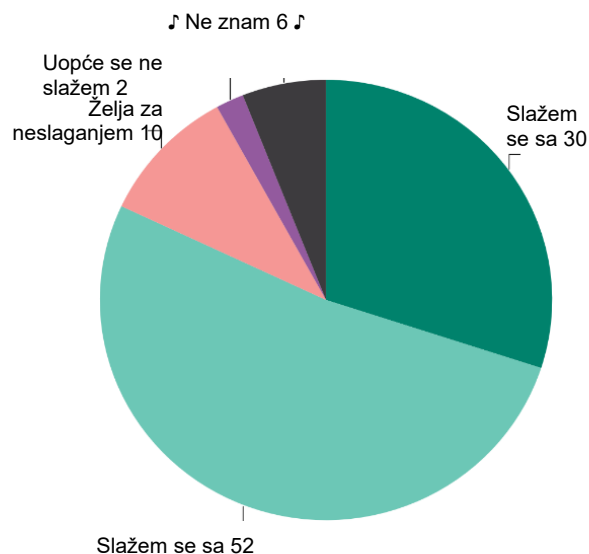
1. SOO dovodi do otvaranja radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja

Više od osam od deset građana EU-a izjavilo je da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja na tržištu rada.

U cijeloj Europskoj uniji 82 % ispitanika smatra da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja na tržištu rada u njihovoj zemlji, uključujući 30 % onih koji se snažno slažu s izjavom i 52 % onih koji se obično slažu.⁶ Samo 12 posto ne slaže se, a 6 posto ne zna.

Ovaj široki nalaz može se usporediti tijekom vremena, uz povećanje sporazuma u usporedbi s rezultatima uočenim u 2011 ; U anketi Cedefopa iz 2016. (EU28) 86 % ispitanika smatralo je da su osobe u strukovnom obrazovanju stekle vještine koje su poslodavcima potrebne,⁷ dok je u anketi Eurobarometra o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) iz 2011. utvrđeno da 73 % ispitanika smatra da strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovodi do zanimanja koja su vrlo tražena na tržištu rada.⁸

tromjesečje: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - kvalifikacije u okviru IVET-a dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja na tržištu rada u [NAŠOJ ZEMLJI] (EU27) (%)

6 Pitanje B8.4. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja na tržištu rada u (Naša zemlja).

7 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete: „Sljedeće izjave odnose se na radna mjesta koja ljudi mogu dobiti nakon strukovnog obrazovanja u višem sekundarnom obrazovanju. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakim od njih? – Osobe u strukovnom obrazovanju uče vještine koje su potrebne poslodavcima u vašoj zemlji”

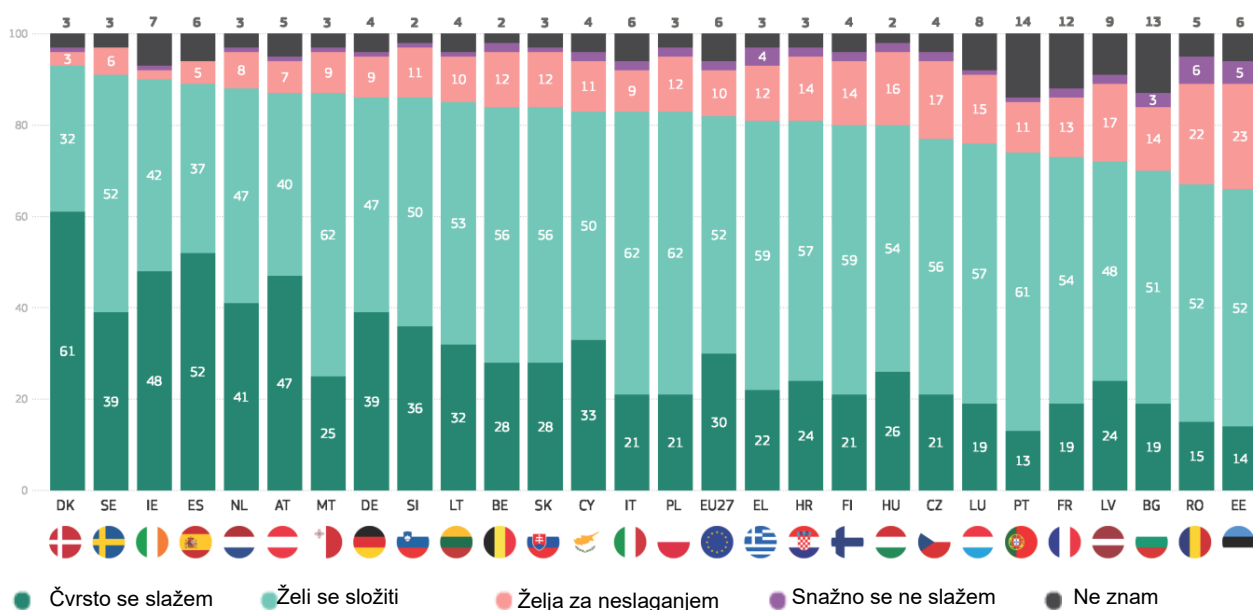
8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. QA10.11. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete i odnosi se na strukovno obrazovanje i osposobljavanje općenito, a ne na početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje: „Molimo vas da mi kažete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava Strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovodi do profesija koje su vrlo tražene na tržištu rada.”

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada

U trenutačnom istraživanju stajališta se razlikuju među državama članicama, a najviše razine suglasnosti zabilježene su u Danskoj (93 %), Švedskoj (91 %) i Irskoj (90 %). Najniže razine zabilježene su u Estoniji (66 %), Rumunjskoj (67 %) i Bugarskoj (70 %). U 19 država članica najmanje osam od deset ispitanika slaže se da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja na tržištu rada.

Pitanje B8.4. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava:- Kvalifikacije za IVET dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja na tržištu rada u (NAŠOJ ZEMLJI) (%)

I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada

Mišljenja o tome u kojoj mjeri kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja razlikuju se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Stajalište da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja zauzima 88 % ispitanika koji navode da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje u njihovoj zemlji vidi u pozitivnom svjetlu, u usporedbi sa 74 % onih koji navode da se ono vidi negativno.
- Sporazum je rašireniji među ispitanicima koji vjeruju da mladi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (88 %) nego među onima koji vjeruju da to ne čine (75 %).
- Postoje neke razlike po društveno-profesionalnim kategorijama: 85 % rukovoditelja smatra da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do zapošljavanja na zahtjev, u usporedbi sa 79 % osoba koje rade kod kuće,⁹ nezaposlenih ispitanika i studenata.
- Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 20 godina ili kasnije najvjerojatnije će vjerovati da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do zapošljavanja za kojim postoji velika potražnja (84 %), nakon čega slijede oni koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (82 %) i oni koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi (77 %).
- Postoje i samo male varijacije prema dobi ispitanika. Udio ispitanika koji se slažu da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do zapošljavanja na visokoj razini najveći je među osobama u dobi od 40 do 54 godine (83 %), a tek se neznatno smanjio na 82 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima, 81 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina i 79 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine.
- Postoje samo marginalne razlike u percepciji po spolu.
- Razlike između onih koji su sami pohađali strukovno obrazovanje i osposobljavanje i onih koji to nisu učinili također su marginalne.

QB8.4 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Kvalifikacije za IVET dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja na tržištu rada u (NAŠOJ ZEMLJI) (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	Ne znam
EU-27	82	12	6
Spol			
Čovjek	83	12	5
Žena	81	13	6
Dob			
15-24	79	16	5
25-39	81	14	5
40-54	83	12	5
>=55	82	11	7
Obrazovanje (kraj)			
<=15	77	11	
16-19	82	13	5
>=20	84	11	5
Još uvijek studiram	79	14	7
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	81	14	5
Upravitelji	85	11	4
Ostali bijeli ovratnici	83	13	4
Ručni radnici	83	12	5
Kućni ljubimci	79	14	7
Nezaposleni	79	15	6
U mirovini	81	11	8
Studenti	79	15	6
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	82	12	6
Gradić male ili srednje veličine	81	13	6
Veliki grad	84	11	5
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	88	9	3
Negativan	74	21	5
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	84	12	4
Ne	80	13	7

9 Kućne osobe definiraju se kao osobe odgovorne za običnu kupovinu i brigu o domu, ili bez bilo kakvog trenutnog zanimanja, ne radeći

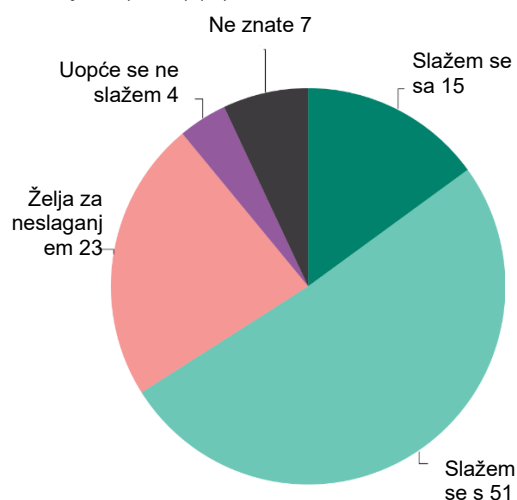
2. SOO dovodi do dobro plaćenih radnih mjesta

Dvije trećine građana EU-a smatra da kvalifikacije u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do dobro plaćenih radnih mjesta

Širom Europske unije 66 % ispitanika smatra da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do dobro plaćenih radnih mjesta, uključujući 15 % onih koji se snažno slažu i 51 % onih koji se obično slažu.¹⁰ Otprilike četvrtina ispitanika ne slaže se s tom izjavom (27 %), dok 7 % ne zna.

Taj se rezultat može usporediti s rezultatima prethodnih anketa, uz ukupno povećanje udjela ispitanika koji se slažu s ovom izjavom: istraživanje Cedefopa iz 2016. (EU28) pokazalo je da 60 % ispitanika smatra da je strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovelo do dobro plaćenih radnih mjesta,¹¹ dok je u istraživanju Eurobarometra o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju iz 2011. (EU27) 55 % izjavilo da je strukovno osposobljavanje dovelo do dobro plaćenih radnih mjesta.¹²

Pitanje B8.2.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - kvalifikacije u okviru IVET-a dovode do dobro plaćenih radnih mjesta (EU27) (%)

10 QB8.2. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do dobro plaćenih radnih mjesta.

11 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete: „Sljedeće izjave odnose se na poslove koje ljudi mogu dobiti nakon strukovnog obrazovanja u višem sekundarnom obrazovanju. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakim od njih? — Strukovno obrazovanje dovodi do dobro plaćenih radnih mjesta”.

12 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete i u njemu se upotrebljava pojam „SOO” bez razlikovanja početnog i trajnog SOO-a. Pitanje 10.9.: „Strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovodi do dobro plaćenih radnih mjesta”.

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

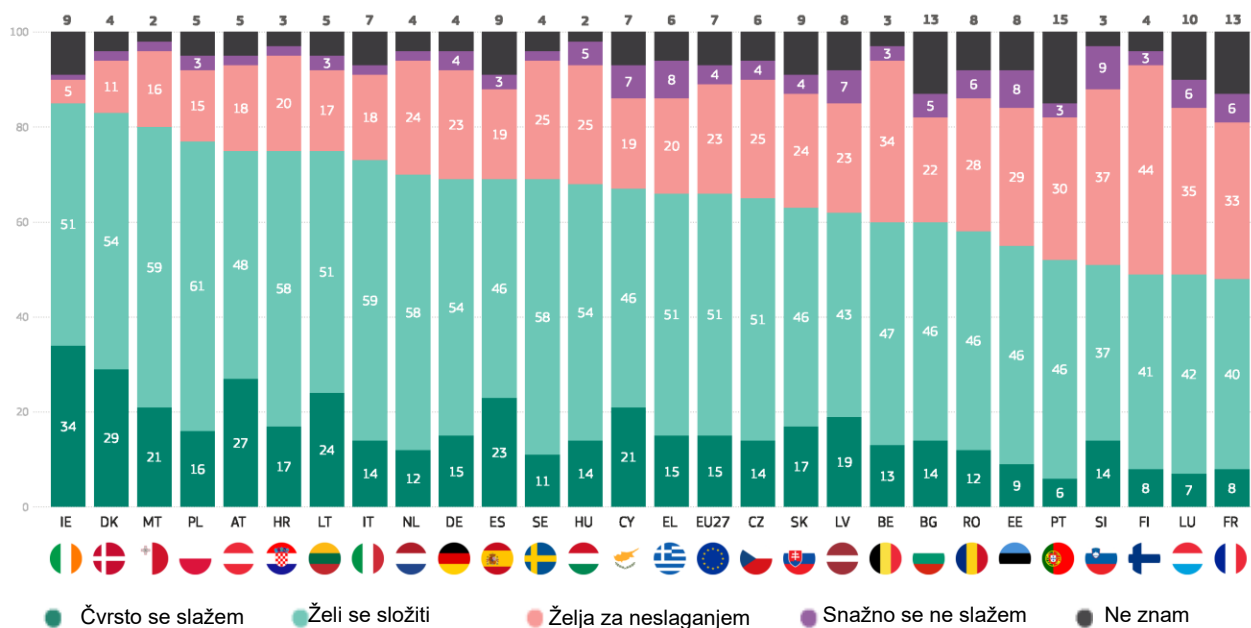
I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada

U trenutačnoj anketi taj se rezultat dodatno odražava u obrascima sudjelovanja u SOO-u: samozaposleni ispitanici bilježe neke od najviših stopa sudjelovanja u SOO-u (52 %), što upućuje na snažnu vezu između programa SOO-a i poduzetničkih karijera (vidjeti odjeljak III.2. za obrasce sudjelovanja u SOO-u prema socioprofesionalnoj kategoriji).

Najmanje polovina ispitanika u 24 države članice smatra da kvalifikacije u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do dobro plaćenih radnih mjesta.

Stajališta se razlikuju među državama članicama, a najviše razine sporazuma zabilježene su u Irskoj (85 %), Danskoj (83 %) i Malti (80 %). Najniže razine zabilježene su u

QB8.2. Molimo Vas da mi kažete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - IVET qualifications dovesti do radnih mjesta koja su dobro plaćena (%)

Francuskoj (48 %) te Luksemburgu i Finskoj (49 %).

I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada

Mišljenja o tome u kojoj mjeri kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do dobro plaćenih radnih mjesta razlikuju se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Stajalište da kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do dobro plaćenih radnih mjesta zauzima 75 % ispitanika koji navode da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje u njihovoj zemlji smatra pozitivnim u usporedbi s 50 % onih koji prijavljuju negativne percepcije.
- Postoje neke značajne razlike između društveno-profesionalnih kategorija: 68 % bijelih ovratnika i 67 % fizičkih radnika smatra da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do dobro plaćenih radnih mjesta u usporedbi sa 60 % nezaposlenih ispitanika.
- Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina vjerojatnije će se složiti s ovom izjavom (68 %) od onih koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi ili koji su to učinili u dobi od 20 godina ili kasnije (64 odnosno 65 %).
- Vjerovanje da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do dobro plaćenih radnih mjesta neznatno varira s dobi, od 67 % osoba u dobi od 40 i više godina (40 – 54, 55 i više) i 65 % osoba u dobi od 25 do 39 godina do 63 % ispitanika u dobi od 15 do 24 godine.

QB8.2 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Kvalifikacije za IVET dovode do dobro plaćenih radnih mjesta (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	66	27	7
Spol			
Čovjek	67	27	6
Žena	64	28	8
Dob			
15-24	63	31	6
25-39	65	29	6
40-54	67	28	5
>=55	67	24	9
Obrazovanje (kraj)			
<=15	64	24	12
16-19	68	26	6
>=20	65	29	6
Još uvijek studiram	59	33	8
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	65	30	5
Upravitelji	66	28	6
Ostali bijeli ovratnici	68	27	5
Ručni radnici	67	27	6
Kućni ljubimci	62	28	10
Nezaposleni	60	33	7
U mirovini	66	24	10
Studenti	62	31	7
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	65	28	7
Gradić male ili srednje veličine	66	27	7
Veliki grad	66	27	7
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	75	20	5
Negativan	50	44	6
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	68	28	4
Ne	64	27	9

3. Šira percepcija tržišta rada

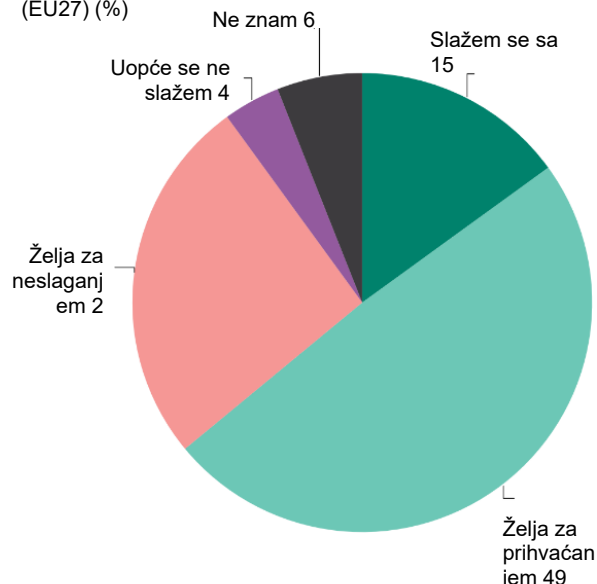
Otpriblike dvije trećine građana EU-a tvrdi da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta koja su visoko cijenjena u društvu

Diljem Europske unije 64 % građana EU-a smatra da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do visoko cijenjenih radnih mjesta u društvu, uključujući 15 % onih koji se snažno slažu i 49 % onih koji se obično slažu.¹³ Gotovo trećina ispitanika ne slaže se (30 %), dok 6 % ne zna. Riječ je o povećanju ukupnog dogovora u odnosu na 2016. kada je 60 % ispitanika smatralo da je strukovno obrazovanje usmjereno na radna mjesta koja su visoko cijenjena¹⁴ u njihovoj zemlji.

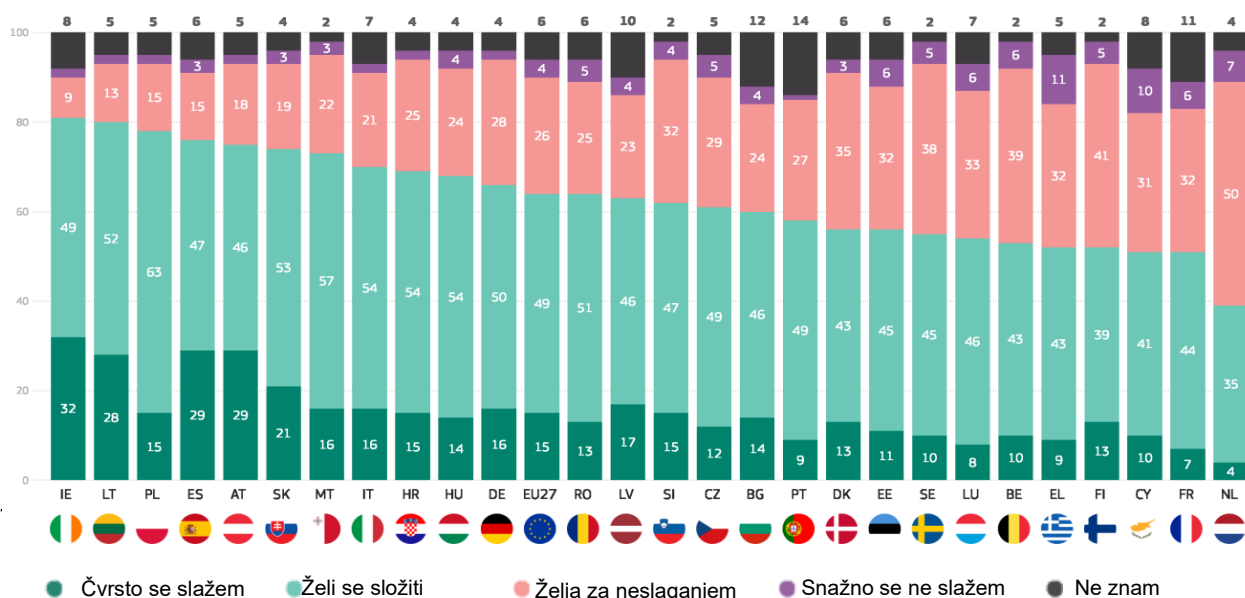
U ovoj anketi najmanje polovina ispitanika u 26 država članica slaže se da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta koja se u društvu smatraju visoko cijenjenima.

Stajališta se razlikuju među državama članicama, a najviše razine sporazuma zabilježene su u Irskoj (81 %), Litvi (80 %) i Poljskoj (78 %). Najniže razine zabilježene su u Nizozemskoj (39 %) te u Francuskoj i Cipru (obje 51 %).

QB8.3: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - kvalifikacije u okviru IVET-a dovode do radnih mjesta koja su visoko cijenjena u društvu (EU27) (%)

QB8.3. Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava:- Kvalifikacije za IVET dovode do radnih mjesta koja su visoko cijenjena u društvu (%)

14 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Tekst pitanja bio je malo drugačiji 2016.: „Sljedeće izjave odnose se na poslove koje ljudi mogu dobiti nakon strukovnog obrazovanja u višem sekundarnom obrazovanju. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakim od njih?-Strukovno obrazovanje dovodi do radnih mjesta koja su visoko cijenjena u vašoj zemlji”

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada

Mišljenja o tome u kojoj mjeri kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do radnih mjesta koja se u društvu smatraju visoko cijenjenima razlikuju se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Percepcija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ponovno ima znatan utjecaj na rezultate. Više od tri četvrtine ispitanika (76 %) koji smatraju da je percepcija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pozitivna slaže se da strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovodi do radnih mjesta koja su visoko cijenjena u društvu u usporedbi sa samo 42 % koji vjeruju da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima negativnu sliku.
- Postoje neke upečatljive razlike između socioprofesionalnih kategorija: 68 % fizičkih radnika i osoba koje rade u kućanstvu slaže se da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do visoko cijenjenih radnih mjesta u usporedbi s 57 % studenata.
- To se uvjerenje smanjuje sa smanjenjem dobi, sa 67 % ispitanika u dobi od 55 i više godina na 65 % onih u dobi od 40 do 54 godine, 63 % onih u dobi od 25 do 39 godina i 58 % onih u dobi od 15 do 24 godine.
- Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina najvjerojatnije će se složiti da kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do visoko cijenjenih radnih mjesta (68 %), nakon čega slijede osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe (66 %) i osobe koje su to učinile u dobi od 20 godina ili kasnije (60 %). To mišljenje dijeli 54 % ispitanika koji još studiraju.
- Vjerojatnije je da će se ispitanici koji su i sami sudjelovali u SOO-u složiti s izjavom nego oni koji to nisu učinili (68 % naspram 60 %).
- Ne postoje razlike po spolu.

QB8.3 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Kvalifikacije za IVET dovode do radnih mjesta koja su visoko cijenjena u društvu (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	Ne znam
EU-27	64	30	6
Spol			
Čovjek	64	30	6
Žena	64	29	7
Dob			
15-24	58	37	5
25-39	63	32	5
40-54	65	31	4
>=55	67	25	8
Obrazovanje (kraj)			
<=15	66	22	12
16-19	68	26	6
>=20	60	35	5
Još uvijek studiram	54	40	6
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	60	35	5
Upravitelji	61	34	5
Ostali bijeli ovratnici	66	30	4
Ručni radnici	68	27	5
Kućni ljubimci	68	25	7
Nezaposleni	59	34	7
U mirovini	66	25	9
Studenti	57	38	5
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	66	28	6
Gradić male ili srednje veličine	63	31	6
Veliki grad	63	31	6
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	76	20	4
Negativan	42	53	5
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	68	28	4
Ne	60	32	8

I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada

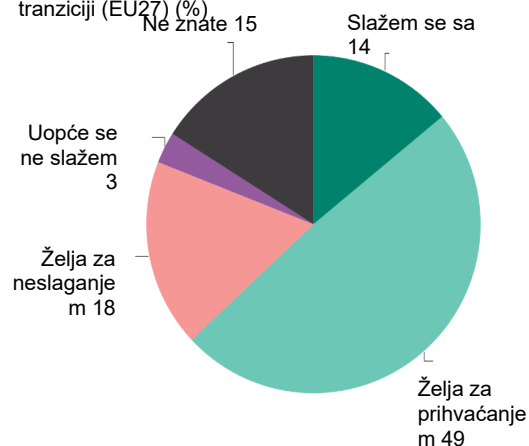
Oko dvije trećine građana EU-a slaže se da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji

Diljem Europske unije 63 % građana EU-a slaže se s izjavom da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji, uključujući 14 % onih koji se snažno slažu i 49 % onih koji se obično slažu.¹⁵ Otprilike svaki peti (21 %) ne slaže se, a 16 % ne zna.

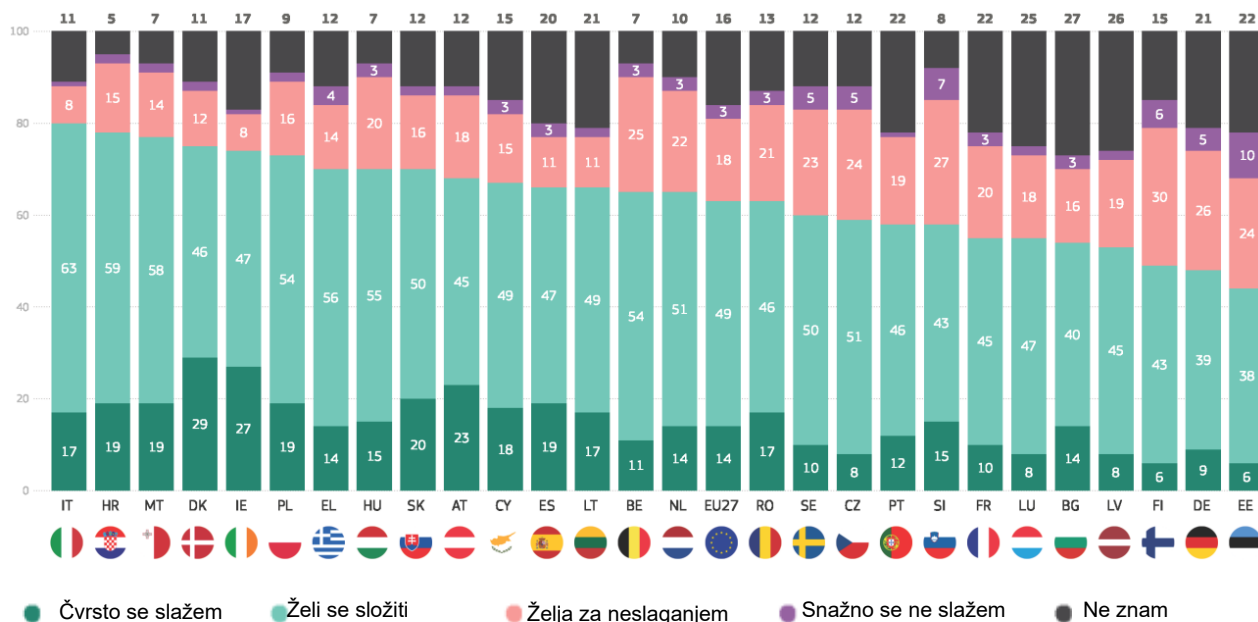
U 25 država članica najmanje polovina ispitanika tvrdi da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji.

Stajališta se razlikuju među državama članicama, a najviše razine sporazuma zabilježene su u Italiji (80 %), Hrvatskoj (78 %) i Malti (77 %). Najniže razine zabilježene su u Estoniji (44 %), Njemačkoj (48 %) i Finskoj (49 %).

Pitanje B8.5.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Kvalifikacije u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji (EU27) (%)

QB8.5. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Kvantitacije IVET-a dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji (%)

¹⁵ QB8.5. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji.

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

I. Rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada

Mišljenja o tome u kojoj mjeri kvalifikacije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji razlikuju se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Ispitanici koji smatraju da je strukovno obrazovanje i osposobljavanje pozitivno ocijenjeno u njihovoj zemlji vjerojatnije će smatrati da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji (69 % u odnosu na 53 %).
- Postoje neke razlike između društveno-profesionalnih kategorija: radnici u bijelom ovratniku najvjerojatnije vjeruju da kvalifikacije u SOO-u dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji (67 %), u usporedbi sa 60 % rukovoditelja i umirovljenih ispitanika.
- Ispitanici čije je obrazovanje završilo u dobi od 16 godina ili kasnije vjerojatnije će misliti da strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovodi do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji od onih čije je obrazovanje završilo u dobi od 15 godina ili ranije (64 % naspram 58 %).
- Postoji razlika u subjektivnoj urbanizaciji, pri čemu se 66 % ispitanika u velikim gradovima slaže s izjavom u usporedbi sa 61 % ispitanika u ruralnim područjima ili selima.
- Razlike prema dobi su samo marginalne. Dogovor da strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovodi do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji najjači je u dobnim skupinama od 15 do 24 godine i od 40 do 54 godine (65 %), nakon čega slijedi skupina od 25 do 39 godina (64 %). Najniža je u skupini od 55+ (61 %).

QB8.5 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Kvalifikacije za IVET dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	63	21	16
Spol			
Čovjek	64	21	15
Žena	62	21	17
Dob			
15-24	65	25	10
25-39	64	24	12
40-54	65	21	14
>=55	61	18	21
Obrazovanje (kraj)			
<=15	58	16	26
16-19	64	20	16
>=20	64	23	13
Još uvijek studiram	63	24	13
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	65	22	13
Upravitelji	60	24	16
Ostali bijeli ovratnici	67	21	12
Ručni radnici	66	21	13
Kućni ljubimci	64	17	19
Nezaposleni	61	22	17
U mirovini	60	17	23
Studenti	63	26	11
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	61	21	18
Gradić male ili srednje veličine	63	21	16
Veliki grad	66	20	14
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	69	18	13
Negativan	53	31	16
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	63	22	15
Ne	63	20	17

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

1. Cjelokupni pregled strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u zemlji

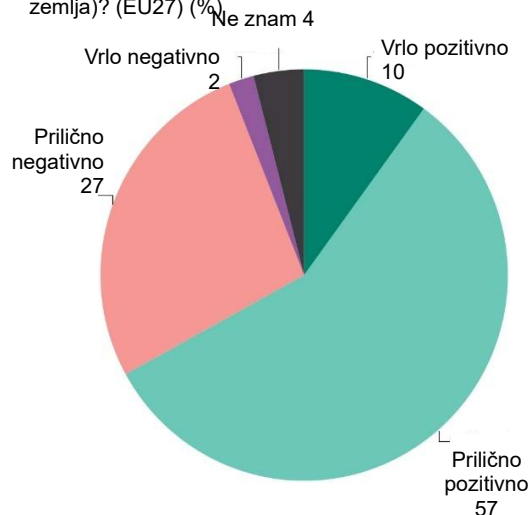
Dvije trećine građana EU-a smatra da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje u njihovoj zemlji vidi u pozitivnom svjetlu

Širom Europske unije 67 % građana EU-a smatra da je strukovno obrazovanje i osposobljavanje u pozitivnom svjetlu u njihovoj zemlji, uključujući 10 % onih koji kažu vrlo pozitivno, a 57 % prilično pozitivno.¹⁶ Otprilike tri od deset ispitanika smatra da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje smatra negativnim, od čega 27 % prilično negativnim, a 2 % vrlo negativnim. Ti su rezultati tijekom vremena relativno stabilni. U istraživanju Cedefopa iz 2016. (EU28) 67 % ispitanika izjavilo je da više sekundarno strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima pozitivnu sliku u njihovoj zemlji,¹⁷ a 71 % ispitanika u istraživanju Eurobarometra iz 2011. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) također se složilo.¹⁸

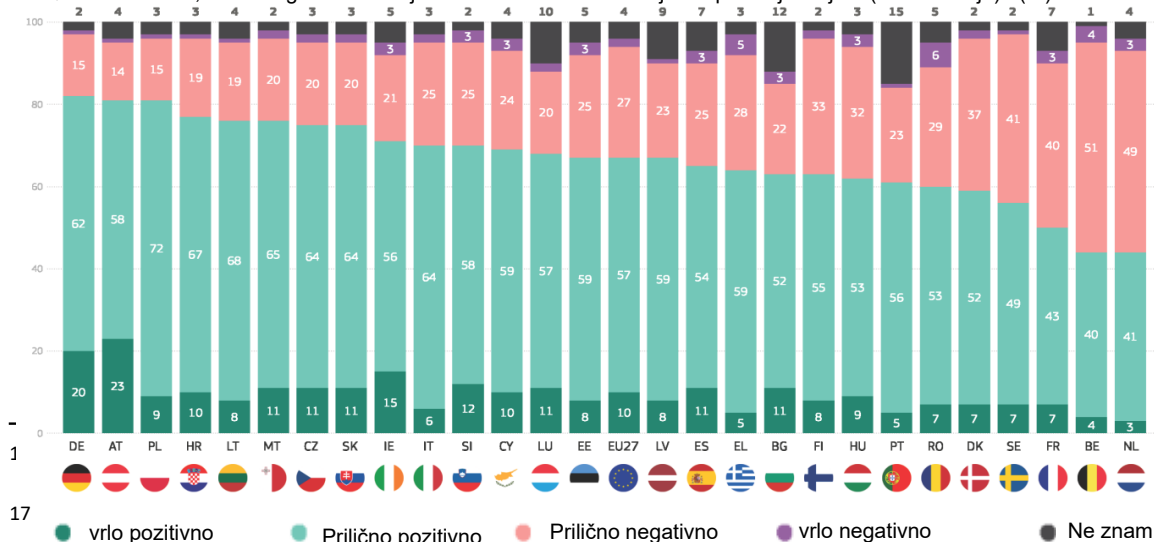
U trenutačnom istraživanju percepcija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja znatno se razlikuje među državama članicama EU-a. Najviše pozitivne percepcije zabilježene su u Njemačkoj (82 %), Austriji i Poljskoj (81 %), Hrvatskoj (77 %) te Litvi i Malti (76 %). Percepcija je

najmanje pozitivna u Belgiji i Nizozemskoj (44 %), Francuskoj (50 %) i Švedskoj (56 %).

Pitanje 6.: Što mislite, kako se gleda na inicijalno strukovno obrazovanje i osposobljavanje u (Naša zemlja)? (EU27) (%)

QB6. Što mislite, kako se gleda na inicijalno strukovno obrazovanje i osposobljavanje u (Naša zemlja)? (%)

17 ● vrlo pozitivno ● Prilično pozitivno ● Prilično negativno ● vrlo negativno ● Ne znam

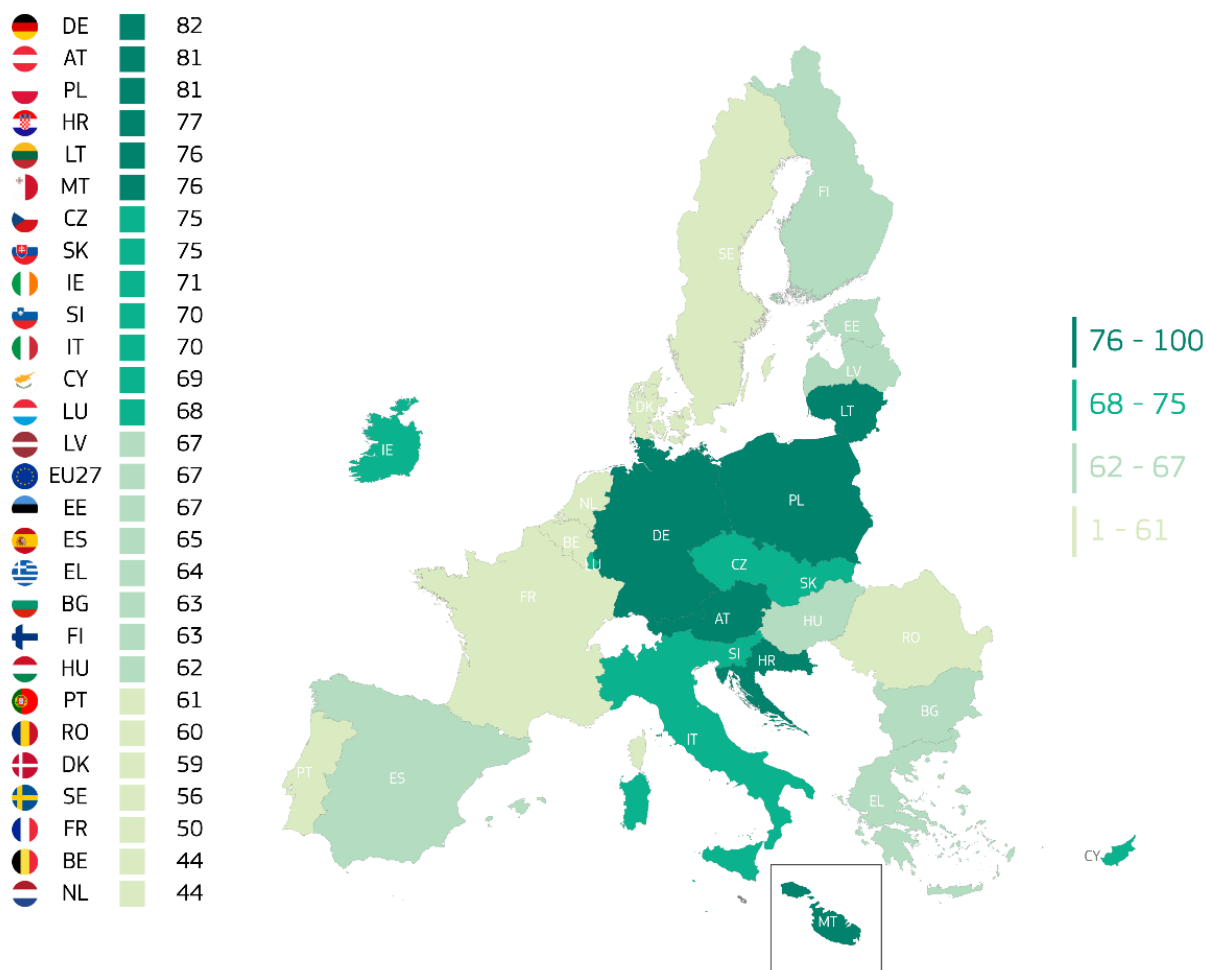
18 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete: Pitanje 15.: „Biste li rekli da danas strukovno obrazovanje u višem sekundarnom obrazovanju za osobe u dobi od 16 do 18 godina ima pozitivnu ili negativnu sliku u vašoj zemlji?”

18 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete i u njemu se upotrebljava pojam „SOO” bez razlikovanja početnog i trajnog SOO-a. QA9: „Mislite li da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu sliku u (Naša zemlja)?”

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Pitanje 6.: Što mislite, kako se gleda na inicijalno strukovno obrazovanje i osposobljavanje u (Naša zemlja)?
Ukupno „pozitivno“ (EU27) (%)

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Kad je riječ o načinu na koji se gleda na početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje, postoje neke sociodemografske razlike i razlike u stavovima među Europljanima, kako slijedi.

- Pozitivna percepcija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mnogo je raširenija među ispitanicima koji smatraju da učenici dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (81 %) nego među onima koji smatraju da učenici ne dobivaju dovoljno informacija (42 %).
- Vjerojatnije je da će oni koji vjeruju da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje pozitivno ocijeniti strukovno obrazovanje i osposobljavanje (76 %) nego oni koji to ne smatraju (42 %).
- Ispitanici koji vjeruju da strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovodi do dobro plaćenih radnih mjesta imaju veću vjerojatnost da će prijaviti pozitivnu percepciju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (76 %) od onih koji to ne čine (50 %).
- Postoje neke značajne razlike između društveno-profesionalnih kategorija: osobe u kućanstvu, umirovljenici i fizički radnici najvjerojatnije će reći da se početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje smatra pozitivnim (69 – 70 %) u usporedbi sa 60 % nezaposlenih ispitanika.
- Ispitanici u dobi od 55 i više godina najvjerojatnije će imati pozitivnu predodžbu o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (68 %), dok ta brojka iznosi 61 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine.
- Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina najvjerojatnije će misliti da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima pozitivnu sliku (70 %), u usporedbi sa 64 % ispitanika koji su studirali do dobi od 20 ili više godina.
- Ljudi koji vjeruju da je SOO povezan sa STEM - prikladniji za muškarce osjetno su pozitivniji u pogledu SOO-a od onih koji to ne smatraju (72 % u usporedbi sa 61 %).
- Razlike po spolu su zanemarive.

QB6 Što mislite, kako se gleda na INITIALNO strukovno obrazovanje i osposobljavanje u (NAŠOJ ZEMLJI)?(%-EU)

	Ukupno „pozitivno”	Ukupno „negativno”	„ Ne znam ”
EU-27	67	29	4
Spol			
Čovjek	67	29	4
Žena	66	29	5
Dob			
15-24	61	36	3
25-39	66	31	3
40-54	67	29	4
>=55	68	26	6
Obrazovanje (kraj)			
<=15	69	21	10
16-19	70	26	4
>=20	64	33	3
Još uvijek studiram	60	36	4
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	66	31	3
Upravitelji	64	33	3
Ostali bijeli ovratnici	68	30	2
Ručni radnici	69	27	4
Kućni ljubimci	70	25	5
Nezaposleni	60	35	5
U mirovini	69	24	7
Studenti	62	35	3
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	69	26	5
Gradić male ili srednje veličine	65	31	4
Veliki grad	67	29	4
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	72	25	3
Ne	62	32	6

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

2. Kvaliteta učenja

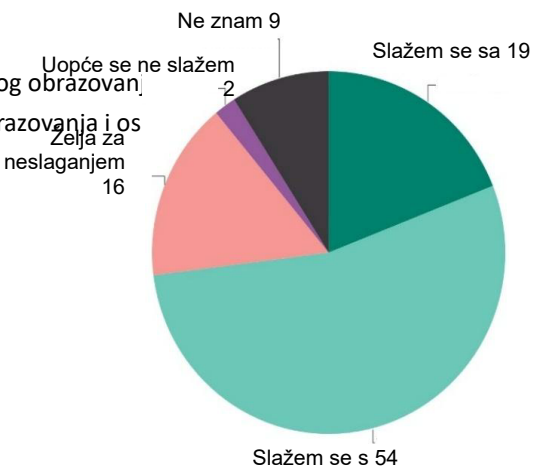
Otpriblike tri četvrtine građana EU-a tvrdi da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje

Diljem Europske unije 73 % ispitanika slaže se s izjavom da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje, uključujući 19 % ispitanika koji se snažno slažu i 54 % onih koji se obično slažu.¹⁹ Samo 18% ne slaže se, a 9% ne zna.

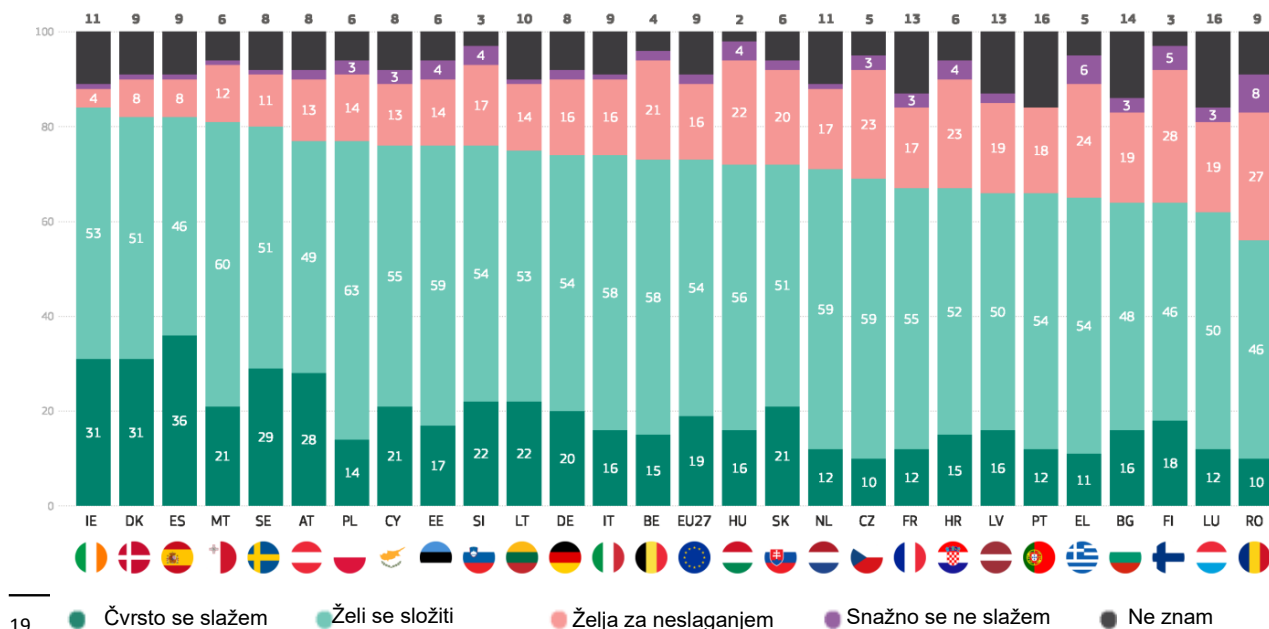
U istraživanju Eurobarometra iz 2011. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) 75 % ispitanika izjavilo je da strukovno obrazovanje²⁰ i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje, što je usko odraz rezultata tog posebnog istraživanja Eurobarometra.

U trenutačnom istraživanju stajališta se razlikuju među državama članicama, pri čemu su najviše razine sporazuma zabilježene u Irskoj (84 %), Španjolskoj i Danskoj (82 %) te Malti (81 %). Najniže razine zabilježene su u Rumunjskoj (56 %), Luksemburgu (62 %) te Bugarskoj i Finskoj (64 %). U svim državama članicama najmanje polovina ispitanika slaže se da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje.

Znatna udio ispitanika odgovorio je „ne znam”, s najvišim stopama u Portugalu i Luksemburgu (obje 16 %).

QB7.1. Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete s ead1 od 111a sljedećih izjava:— IVET nudi visokokvalitetno učenje (%)

19 Čvrsto se slažem Želi se složiti Želja za neslaganjem Snažno se ne slažem Ne znam

sljedećim izjavama: „SOO nudi visokokvalitetno učenje.”

20 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete i u njemu se upotrebljava pojam „SOO” bez razlikovanja početnog i trajnog SOO-a. QA10.1: „Molimo vas da mi kažete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje.”

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Mišljenja o tome u kojoj mjeri strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje razlikuju se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Ispitanici koji vide SOO u pozitivnom svjetlu vjerojatnije će se složiti: 82 % onih koji navode da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje u njihovoj zemlji smatra pozitivnim slaže se s tom izjavom, u usporedbi s 56 % onih koji navode da se ona smatra negativnom.
- Stajalište da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje raširenije je među ispitanicima koji smatraju da ljudi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (82 %) nego među onima koji smatraju da to ne čine (61 %).
- Postoje neke značajne razlike između društveno-profesionalnih kategorija, pri čemu će se fizički radnici najvjerojatnije složiti da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje (75 %) u usporedbi sa 68 % učenika.
- Subjektivna urbanizacija povezana je i s različitim odgovorima jer se 76 % ispitanika u ruralnim područjima ili selima slaže s tom izjavom u usporedbi sa 70 % ispitanika u malim ili srednjim gradovima.
- Postoje manje razlike prema dobi. Ispitanici u dobi od 40 do 55 godina najvjerojatnije će se složiti da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje (74 %). Ta se brojka blago smanjuje na 73 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima, 72 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina i 69 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine.
- Dob na kraju obrazovanja također igra malu ulogu. Uvjerjenje da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje najviše je među ispitanicima koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (74 %), u usporedbi sa 73 % onih koji su završili obrazovanje u dobi od 20 godina ili kasnije i 71 % onih koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi.
- Ispitanici koji preporučuju strukovno srednjoškolsko obrazovanje vjerojatnije će se složiti s izjavom (77 %) nego oni koji preporučuju opće srednjoškolsko obrazovanje (70 %).
- Ispitanici koji su sami pohađali SOO vjerojatnije će se složiti da SOO nudi visokokvalitetno učenje (76 %) od onih koji to nisu (70 %).
- Razlike u percepciji po spolu su zanemarive.

QB7.1 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: IVET nudi visokokvalitetno učenje (%-EU)

	Ukupno „suglasno st”	Ukupno „nesuglasnost”	„ Ne znam ”
EU-27	73	18	9
Spol			
Čovjek	72	19	9
Žena	73	18	9
Dob			
15-24	69	24	7
25-39	72	21	7
40-54	74	19	7
>=55	73	16	11
Obrazovanje (kraj)			
<=15	71	15	14
16-19	74	18	8
>=20	73	18	9
Još uvijek studiram	67	23	10
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	71	21	8
Upravitelji	72	18	10
Ostali bijeli ovratnici	72	20	8
Ručni radnici	75	19	6
Kućni ljubimci	70	20	10
Nezaposleni	70	20	10
U mirovini	73	15	12
Studenti	68	24	8
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	76	16	8
Gradić male ili srednje veličine	70	20	10
Veliki grad	72	20	8
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	82	12	6
Negativan	56	35	9
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	76	18	6
Ne	70	19	11

3. Kvaliteta nastavnog osoblja

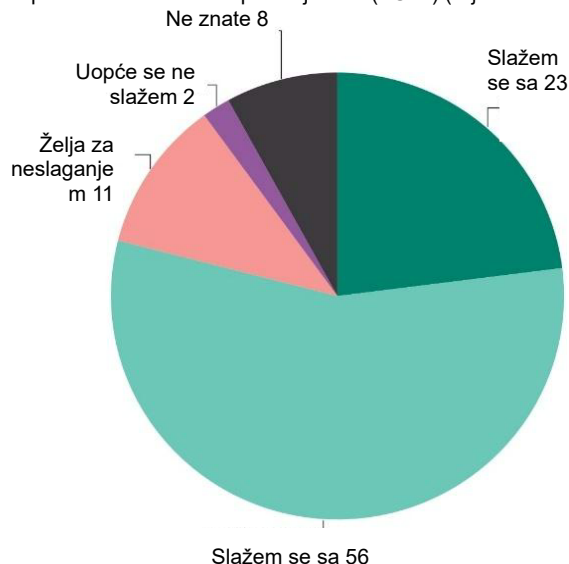
Otprilike četiri od pet građana EU-a izjavilo je da su nastavnici i predavači u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kompetentni

Diljem Europske unije 79 % građana EU-a smatra da su nastavnici i voditelji osposobljavanja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kompetentni, uključujući 23 % onih koji se snažno slažu i 56 % onih koji se obično slažu.²¹ Više od 1 od 10 ispitanika ne slaže se (13%), dok 8% ne zna.

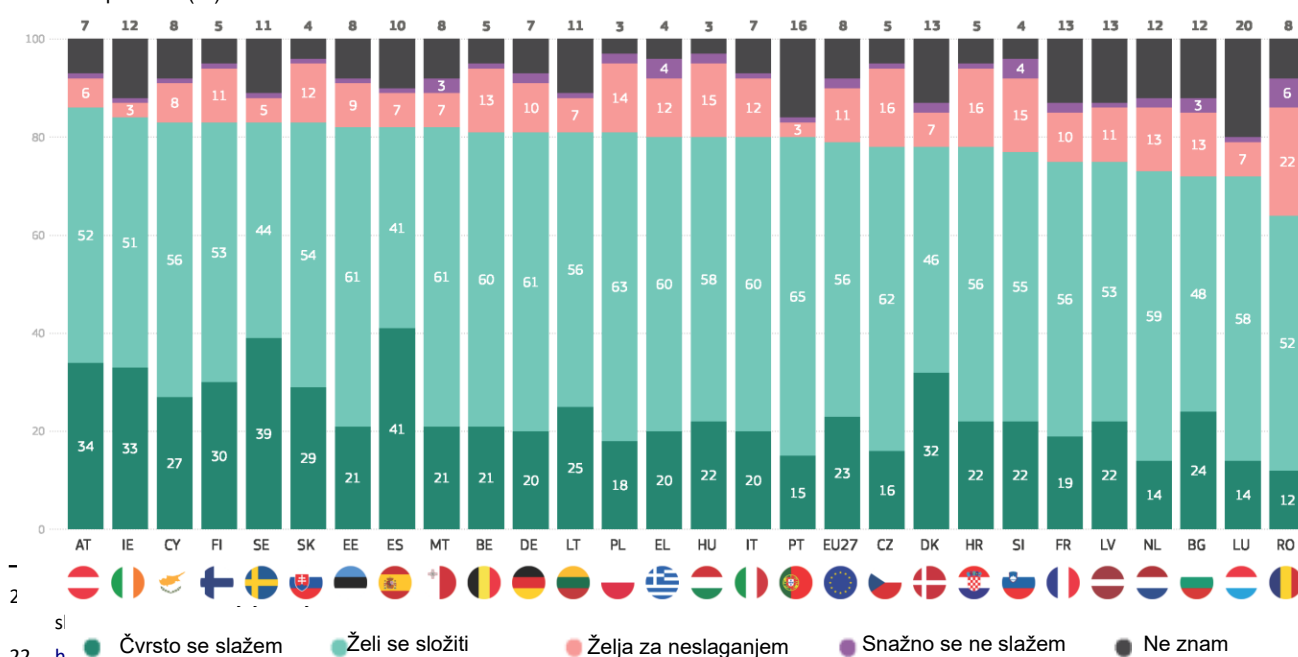
Sporazum se s vremenom blago povećao. U istraživanju Eurobarometra iz 2011. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) 76 % ispitanika složilo se da su nastavnici i voditelji osposobljavanja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kompetentni.

U trenutačnom istraživanju stajališta se razlikuju među državama članicama, a najviše razine sporazuma zabilježene su u Austriji (86 %), Irskoj (84 %) i Cipru (83 %). Najniže razine zabilježene su u Rumunjskoj (64 %), Bugarskoj i Luksemburgu (72 %) te Nizozemskoj (73 %). U svim državama članicama najmanje šest od deset ispitanika smatra da su nastavnici i voditelji osposobljavanja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kompetentni.

Pitanje B7.3.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Nastavnici i predavači u IVET-u osposobljeni su (EU27) (%)

QB7.3. Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Nastavnici i predavači u IVET-u su kompetentni (%)

sl
22 h ● Čvrsto se slažem ● Želi se složiti ● Želja za neslaganjem ● Snažno se ne slažem ● Ne znam

Pitanja razlikuje se od trenutačne ankete i u njemu se upotrebljava pojam „SOO“ bez razlikovanja početnog i trajnog SOO-a. QA10.3.: „Molimo vas da mi kažete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Nastavnici i voditelji osposobljavanja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kompetentni su.“

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da su nastavnici i voditelji osposobljavanja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kompetentni razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Oni koji vide strukovno obrazovanje i osposobljavanje u pozitivnom svjetlu vjerojatnije će imati ovo stajalište: 87 % u usporedbi sa 67 % onih koji smatraju da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima negativnu sliku.
- Ispitanici koji vjeruju da učenici dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja imaju mnogo veću vjerojatnost da će se složiti (87 %) od onih koji to ne čine (69 %).
- Postoje neke značajne razlike između društveno-profesionalnih kategorija, menadžera i drugih radnika s bijelim ovratnicima koji će najvjerojatnije imati to stajalište (oboje 81 %), u usporedbi sa 74 % osoba u kućanstvu.
- Do dobi na kraju obrazovanja, uvjerenje da su nastavnici strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kompetentni najraširenije je među ispitanicima koji su završili obrazovanje nakon dobi od 20 godina (81 %). Ta brojka iznosi 79 % za osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina i 74 % za osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili ranije.
- Postoje neke male razlike u dobi od 40 do 54 godine, pri čemu se ispitanici u dobi od 40 do 54 godine najvjerojatnije slažu da su nastavnici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kompetentni (81 %), dok 77 % ispitanika u dobi od 15 do 24 godine to čini.
- Ispitanici koji su sudjelovali u SOO-u vjerojatnije će se složiti da su nastavnici SOO-a kompetentni (81 %) od onih koji nisu (77 %).
- Ne postoje razlike u percepciji po spolu.

QB7.3 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Nastavnici i predavači u IVET-u osposobljeni su (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	79	13	8
Spol			
Čovjek	79	13	8
Žena	79	13	8
Dob			
15-24	77	16	7
25-39	80	13	7
40-54	81	12	7
>=55	78	11	11
Obrazovanje (kraj)			
<=15	74	12	14
16-19	79	14	7
>=20	81	11	8
Još uvijek studiram	77	15	8
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	79	14	7
Upravitelji	81	10	9
Ostali bijeli ovratnici	81	12	7
Ručni radnici	80	14	6
Kućni ljubimci	74	17	9
Nezaposleni	75	16	9
U mirovini	77	11	12
Studenti	76	17	7
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	78	13	9
Gradić male ili srednje veličine	78	14	8
Veliki grad	80	12	8
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	87	8	5
Negativan	67	24	9
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	81	13	6
Ne	77	13	10

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

4. Kvaliteta infrastrukture

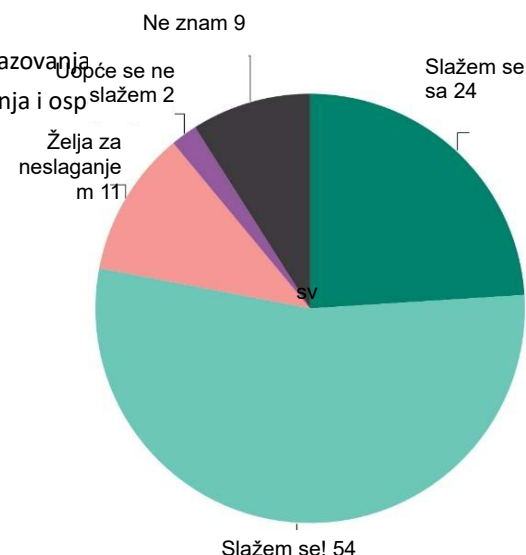
Otprilike četiri od pet građana EU-a izjavilo je da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj fizičkoj i digitalnoj infrastrukturi.

Diljem Europske unije 78 % građana EU-a slaže se da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj fizičkoj i digitalnoj infrastrukturi, kao što su računala i strojevi. To uključuje 24 % onih koji se snažno slažu i 54 % onih koji se obično slažu. Samo 13 % ispitanika ne slaže se, a 9 % ne zna.²³

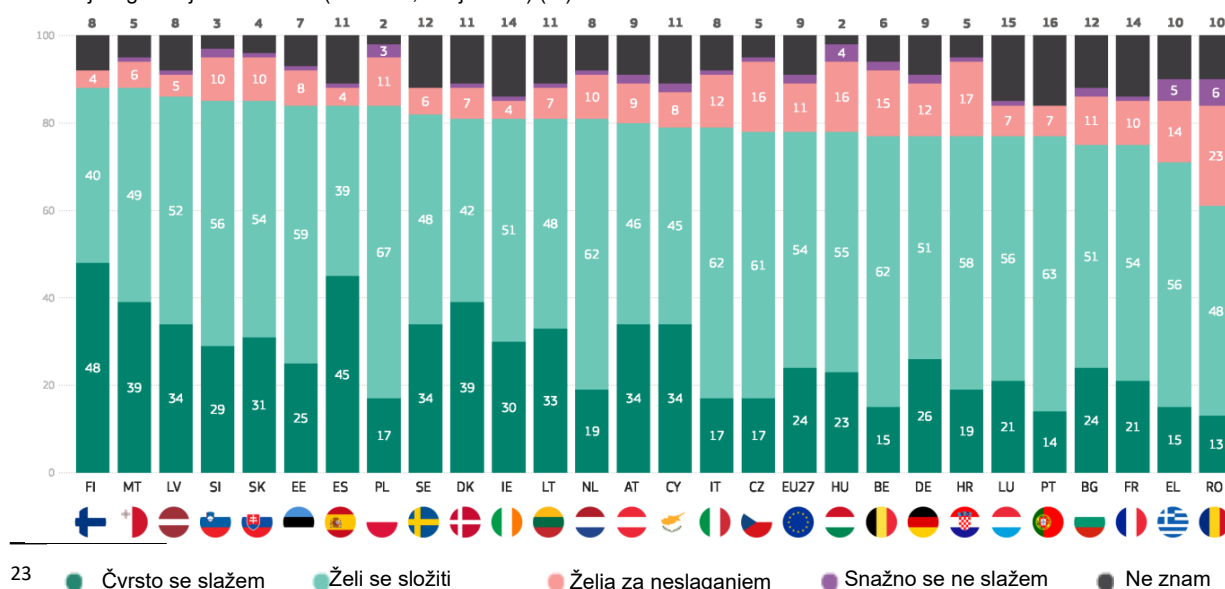
U istraživanju Eurobarometra iz 2011. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) 82 % ispitanika složilo se da strukovno obrazovanje i osposobljavanje pruža pristup modernoj opremi te vrste,²⁴ što je nešto više od 78 % koliko je zabilježeno u tom istraživanju.

U trenutačnom istraživanju stajališta se razlikuju među državama članicama, a najviše razine suglasnosti zabilježene su u Malti i Finskoj (88 %) te Latviji (86 %). Najniže razine zabilježene su u Rumunjskoj (61 %), Grčkoj (71 %) i Francuskoj (75 %).

U svim državama članicama najmanje šest od deset ispitanika izjavilo je da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj fizičkoj i digitalnoj infrastrukturi.

Pitanje B7.2. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: IVET omogućuje pristup modernoj fizičkoj i digitalnoj infrastrukturi (računala, strojevi itd.) (%)

23 ● Čvrsto se slažem ● Želi se složiti ● Želja za neslaganjem ● Snažno se ne slažem ● Ne znam

fizičkoj i digitalnoj infrastrukturi (računala, strojevi itd.).

24 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete i u njemu se upotrebljava pojam „SOO” bez razlikovanja početnog i trajnog SOO-a. Pitanje 10.2.: „Molimo vas da mi kažete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj opremi (računalima, strojevima itd.)”.

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Opseg sporazuma koji strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj infrastrukturi razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Ispitanici koji vide SOO u pozitivnom svjetlu vjerojatnije će se složiti: To čini 86 % osoba koje navode da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje smatra pozitivnim u njihovoj zemlji, u usporedbi sa 67 % onih koji tvrde da se to smatra negativnim.
- Ispitanici koji smatraju da ljudi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja vjerojatnije će se složiti da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj infrastrukturi (87 %) od onih koji smatraju da to ne čine (70 %).
- Prema dobi na kraju obrazovanja, stajalište da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj fizičkoj i digitalnoj infrastrukturi raširenije je među ispitanicima koji su završili obrazovanje u dobi od 16 godina ili kasnije (80 %) nego među onima koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi (71 %).
- Postoje neke značajne razlike između društveno-profesionalnih kategorija, pri čemu su fizički radnici zabilježili najvišu razinu potpore za izjavu (81 %) u usporedbi sa 74 % među osobama koje žive u kućanstvu.
- Ispitanici u dobi od 25 do 39 godina i od 40 do 54 godine najvjerojatnije će se složiti da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj infrastrukturi (80 % – 81 %). Ta se brojka smanjuje na 78 % među osobama u dobi od 55 i više godina te na 75 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine.
- Ispitanici koji su sami pohađali SOO vjerojatnije će vjerovati da SOO pruža pristup modernoj infrastrukturi (82 %) od onih koji to nisu učinili (76 %).
- To je stajalište malo raširenije među ispitanicima koji bi preporučili strukovno srednjoškolsko obrazovanje (82 %) nego među onima koji se zalažu za opće srednjoškolsko obrazovanje (77 %).
- Ne postoje razlike u percepciji po spolu.

QB7.2 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: IVET omogućuje pristup modernoj fizičkoj i digitalnoj infrastrukturi (računala, strojevi itd.) (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	78	13	9
Spol			
Čovjek	79	12	9
Žena	78	12	10
Dob			
15-24	75	18	7
25-39	80	14	6
40-54	81	12	7
>=55	78	9	13
Obrazovanje (kraj)			
<=15	71	10	19
16-19	80	12	8
>=20	80	12	8
Još uvijek studiram	74	16	10
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	78	14	8
Upravitelji	80	11	9
Ostali bijeli ovratnici	80	14	6
Ručni radnici	81	13	6
Kućni ljubimci	74	15	11
Nezaposleni	76	14	10
U mirovini	77	9	14
Studenti	76	16	8
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	79	12	9
Gradić male ili srednje veličine	78	12	10
Veliki grad	79	12	9
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	86	8	6
Negativan	67	23	10
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	82	12	6
Ne	76	12	12

5. Specijalizirane tehničke vještine

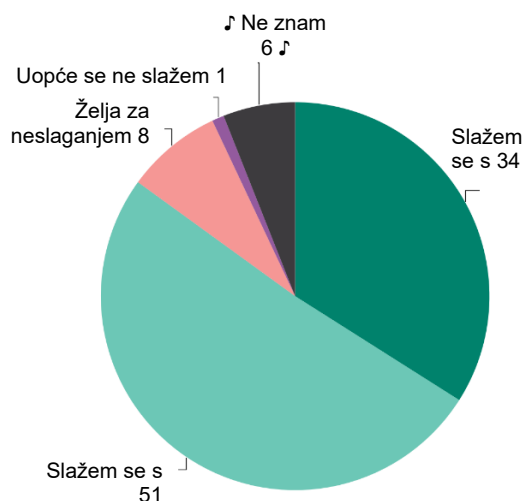
Velika većina građana EU-a tvrdi da osobe u programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja uče specijalizirane tehničke vještine koje su izravno relevantne za određena zanimanja

Diljem Europske unije 85 % ispitanika slaže se s tvrdnjom da osobe u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju uče specijalizirane tehničke vještine koje su izravno relevantne za određena zanimanja, uključujući 34 % koji se snažno slažu i 51 % koji se obično slažu.²⁵ Manje od 1 na 10 ispitanika ne slaže se (9 %), dok 6 % ispitanika ne zna.

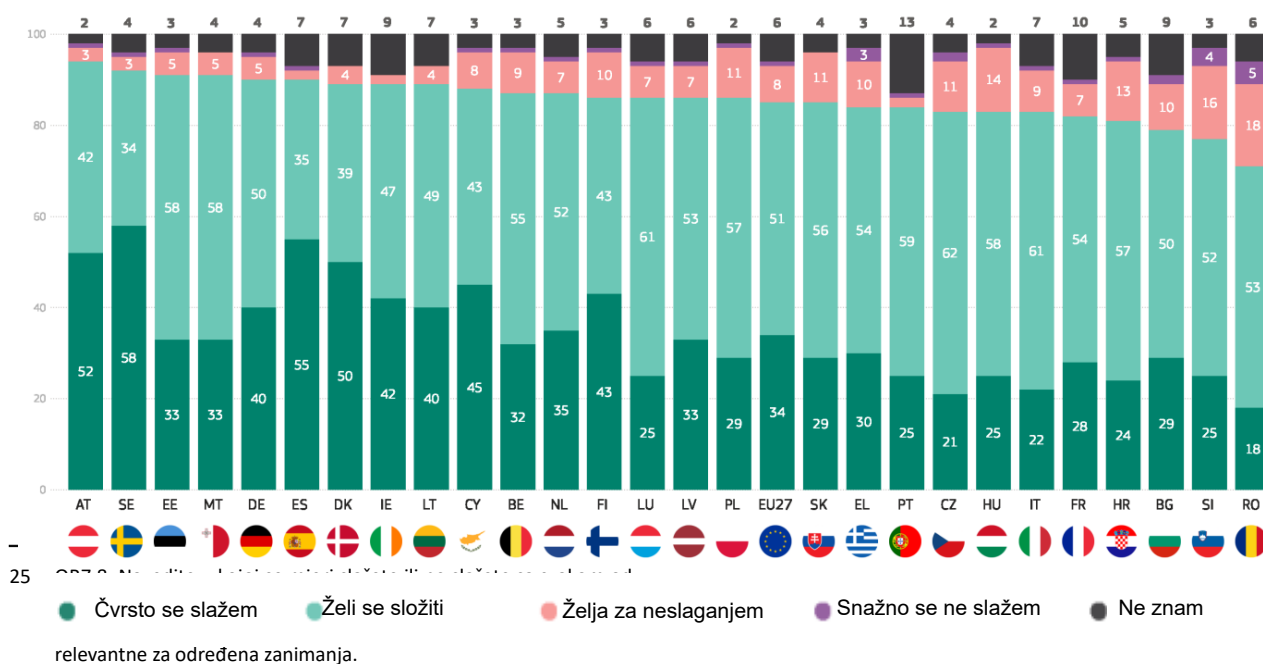
U državama članicama postoji širok konsenzus o tom aspektu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Najviše razine sporazuma zabilježene su u Austriji (94 %), Švedskoj (92 %), Malti i Estoniji (91 %) te Njemačkoj i Španjolskoj (90 %). Najniže razine zabilježene su u Rumunjskoj (71 %), Sloveniji (77 %), Bugarskoj (79 %) i Hrvatskoj (81 %), iako u tim zemljama više od sedam od deset zemalja dijeli to stajalište.

U svim državama članicama najmanje dvije trećine ispitanika tvrdi da osobe u programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja uče specijalizirane tehničke vještine koje su izravno relevantne za određena zanimanja.

Pitanje B7.8.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: osobe u programima IVET-a uče specijalizirane tehničke vještine koje su izravno relevantne za određena zanimanja (EU27) (%)

Pitanje B7.8.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: osobe u programima IVET-a uče specijalizirane tehničke vještine koje su izravno relevantne za određena zanimanja (EU27) (%)

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Opseg suglasnosti da osobe u programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja uče izravno relevantne specijalizirane vještine razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta kako slijedi.

- Ispitanici koji vide SOO u pozitivnom svjetlu vjerojatnije će se složiti da SOO podučava relevantne specijalizirane tehničke vještine: To čini 91 % onih koji navode da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje smatra pozitivnim u njihovoj zemlji, u usporedbi sa 78 % onih koji tvrde da je njegova slika negativna u njihovoj zemlji.
- Ispitanici koji vjeruju da mladi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja imaju veću vjerojatnost da će se složiti s ovom izjavom (91 %) od onih koji vjeruju da se ne slažu (80 %).
- Postoje neke značajne razlike između društveno-profesionalnih kategorija: rukovoditelji bilježe najvišu razinu suglasnosti da osobe u SOO-u uče specijalizirane tehničke vještine izravno relevantne za određena zanimanja (90 %), a osobe u kućanstvu najnižu razinu (77 %).
- Prema dobi na kraju obrazovanja, uvjerenje da strukovno obrazovanje i osposobljavanje podučava relevantne specijalizirane tehničke vještine najraširenije je među ispitanicima koji su ostali u obrazovanju nakon 20 godina (88 %), nakon čega slijede oni koji su završili između 16 i 19 godina (86 %). Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi najmanje dijele to stajalište (80 %).
- Dogovor s ovom izjavom dosljedno je visok u svim dobnim skupinama te iznosi 88 % među ispitanicima u dobi od 40 do 54 godine, 87 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina, 85 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine i 84 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima.
- Ne postoje razlike u percepciji po spolu.

QB7.8 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Osobe uključene u programe IVET-a uče specijalizirane tehničke vještine izravno relevantne za određena zanimanja (%-EU)

	Ukupno „suglasnost“	Ukupno „nesuglasnost“	♪ Ne znam ♪
EU-27	85	9	6
Spol			
Čovjek	85	9	6
Žena	86	8	6
Dob			
15-24	85	10	5
25-39	87	9	4
40-54	88	8	4
>=55	84	8	8
Obrazovanje (kraj)			
<=15	80	7	13
16-19	86	9	5
>=20	88	8	4
Još uvijek studiram	85	9	6
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	86	10	4
Upravitelji	90	6	4
Ostali bijeli ovratnici	87	9	4
Ručni radnici	86	9	5
Kućni ljubimci	77	14	9
Nezaposleni	83	11	6
U mirovini	84	7	9
Studenti	85	10	5
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	85	9	6
Gradić male ili srednje veličine	85	9	6
Veliki grad	88	7	5
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	91	5	4
Negativan	78	17	5
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	88	8	4
Ne	83	9	8

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

6. Dodatne mogućnosti za učenje

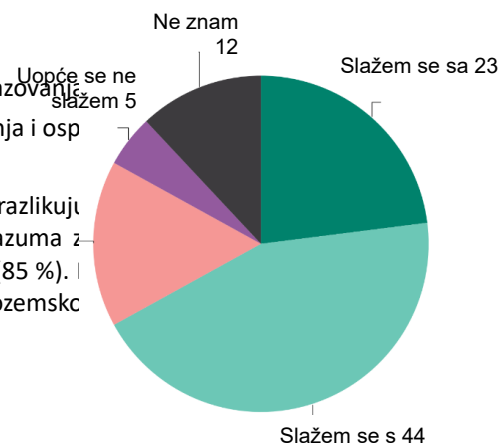
Dvije trećine građana EU-a izjavilo je da se osobe koje završe programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu upisati na sveučilišni studij

Širom Europske unije 67 % ispitanika smatra da se osobe koje završe programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu upisati na sveučilišne studije, uključujući 23 % koji se snažno slažu i 44 % koji se obično slažu.²⁶ Svaki peti (21 %) ne slaže se, dok 12 % ne zna. U praksi 72,6 % učenika višeg sekundarnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u Europskoj uniji sudjeluje u programima koji omogućuju izravan pristup tercijarnom obrazovanju.²⁷ To upućuje na to da percepcija javnosti uglavnom odražava stvarnost, iako i dalje postoji određeni stupanj podcjenjivanja s obzirom na to da su stvarne stope pristupa nešto više od percipiranih stopa.

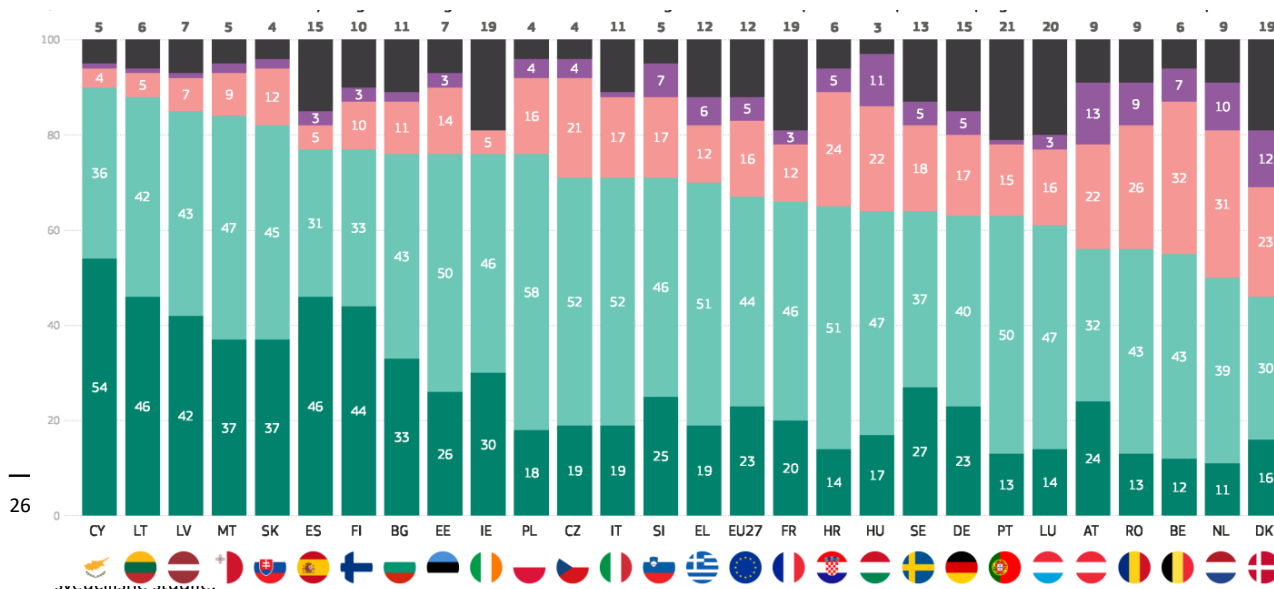
Rezultat promatran za ovo pitanje je stabilan tijekom vremena. U istraživanju Eurobarometra iz 2011. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) 68 % ispitanika izjavilo je da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje osobama da nakon toga nastave sveučilišni studij.²⁸

U trenutačnoj anketi najmanje polovina ispitanika u 26 država članica navodi da se osobe koje završe programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu upisati na sveučilišne studije.

Stajališta se znatno razlikuju najviše razine sporazuma z Litvi (88 %) i Latviji (85 %). I Danskoj (46 %), Nizozemsko

QB7.4: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Osobe koje završe programe IVET-a mogu se upisati na sveučilišni studij (EU27) (%)

27 [hi](#) 28 [hi](#) Čvrsto se slažem Želi se složiti Želja za neslaganjem Snažno se ne slažem Ne znam

pitanja razlikuje se od trenutačne ankete i u njemu se upotrebljava pojam „SOO” bez razlikovanja početnog i trajnog SOO-a sa svakom od sljedećih izjava. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje ljudima da nakon toga nastave sveučilišni studij.”

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da se osobe koje završe programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu upisati na sveučilišne studije razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima kako slijedi.

- Ispitanici koji smatraju strukovno obrazovanje i osposobljavanje pozitivnim vjerojatnije će vjerovati da se osobe s diplomom strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu upisati na sveučilišne studije (74 % naspram 57 % onih koji prijave negativnu percepciju).
- Stajalište da se osobe koje završe programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu upisati na sveučilišne studije ima 75 % ispitanika koji vjeruju da mladi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, u usporedbi sa 62 % onih koji to ne čine.
- To se stajalište skromno smanjuje s povećanjem dobi, sa 71 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine na 64 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima.
- Prema dobi na kraju obrazovanja, stajalište da se osobe koje završe programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu upisati na sveučilišno obrazovanje najraširenije je među ispitanicima koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina i u dobi od 16 do 19 godina (69 % – 68 %), a među osobama koje su završile u dobi od 15 ili više godina to je 59 %.
- Ispitanici koji su i sami pohađali strukovno obrazovanje i osposobljavanje također će se vjerojatnije složiti s ovom izjavom od onih koji to nisu učinili (71 % naspram 65 %).
- Ne postoje razlike po spolu.

QB7.4 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Osobe koje završe IVET programe mogu se upisati na sveučilišni studij (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	67	21	12
Spol			
Čovjek	67	21	12
Žena	67	20	13
Dob			
15-24	71	21	8
25-39	70	21	9
40-54	69	21	10
>=55	64	19	17
Obrazovanje (kraj)			
<=15	59	17	24
16-19	68	20	12
>=20	69	22	9
Još uvijek studiram	71	20	9
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	68	22	10
Upravitelji	68	22	10
Ostali bijeli ovratnici	68	23	9
Ručni radnici	70	20	10
Kućni ljubimci	66	19	15
Nezaposleni	66	20	14
U mirovini	63	18	19
Studenti	72	20	8
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	66	20	14
Gradić male ili srednje veličine	66	22	12
Veliki grad	71	18	11
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	74	15	11
Negativan	57	33	10
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	71	19	10
Ne	65	21	14

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Oko dvije trećine građana EU-a smatra da osobe koje studiraju za kvalifikaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju imaju priliku studirati u inozemstvu kao dio studija

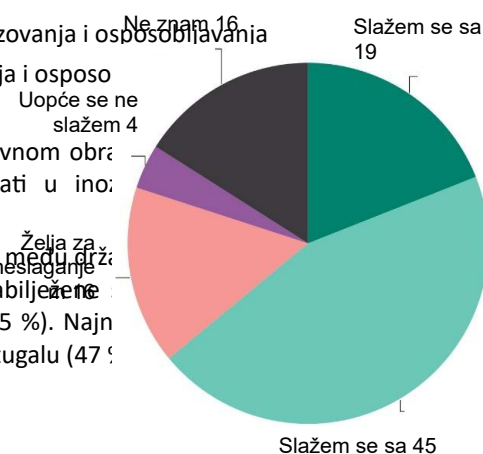
Programom Erasmus+ podupire se mobilnost studenata u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, čime se polaznicima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja omogućuje da sudjeluju u razdobljima studiranja ili osposobljavanja u inozemstvu.²⁹ Diljem Europske unije 64 % ispitanika izjavilo je da osobe koje studiraju za kvalifikaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju imaju priliku studirati u inozemstvu kao dio studija, uključujući 19 % osoba koje se snažno slažu i 45 % osoba koje se obično slažu.³⁰ Sveukupno, 20% se ne slaže, dok 16% ne zna.

S vremenom se povećala svijest o mogućnostima studiranja u inozemstvu s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. U anketi Cedefopa iz 2016. (EU28) 60 % ispitanika složilo se da osobe u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju imaju priliku studirati ili raditi u inozemstvu, 22 % nije se složilo, a 18 % nije znalo³¹ za to. U istraživanju Eurobarometra iz 2011. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) nešto drukčije formulirano pitanje pokazalo je da 43 % ispitanika smatra da strukovno obrazovanje i osposobljavanje pruža mogućnosti za studiranje u inozemstvu.³²

U trenutačnoj anketi najmanje polovina ispitanika u 25 država članica smatra da osobe koje studiraju za

kvalifikaciju u strukovnom obrazovanju imaju priliku studirati u inozemstvu kao dio studija.

Stajališta se razlikuju među državama: najviše se slaže u Švedskoj (85 %) i Slovačkoj (75 %). Najmanje se slaže u Portugalu (47 %).

29 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates>

30 QB7.5. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Osobe koje studiraju za kvalifikaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju imaju mogućnost studirati u inozemstvu u okviru svojeg studija.

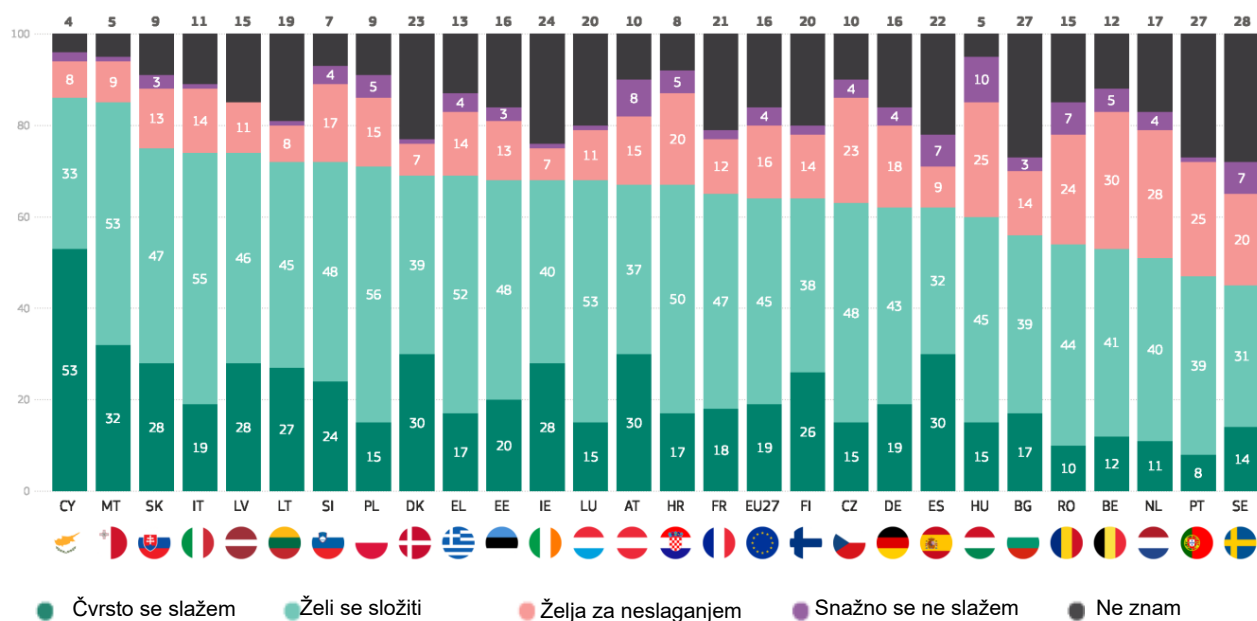
31 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete, koja je usmjerena na studiranje u inozemstvu u okviru studija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, dok je stavka iz 2016. obuhvaćala studij ili rad u inozemstvu nakon strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. tromjesečje: „Sljedeće izjave odnose se na ono što se događa nakon strukovnog obrazovanja u višem sekundarnom obrazovanju. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakim od njih? - Strukovno obrazovanje u višem sekundarnom obrazovanju pruža mogućnosti za studiranje ili rad u inozemstvu.

32 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete, u njemu se upotrebljava pojam „SOO” bez razlikovanja početnog i trajnog SOO-a te je negativno formuliran. Pitanje 10.5.: „Molimo vas da mi kažete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje ne pruža mogućnosti za studiranje u inozemstvu.”

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Pitanje B7.5.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Osobe koje studiraju za kvalifikaciju u okviru IVET-a imaju mogućnost studiranja u inozemstvu u okviru studija (EU27) (%)

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da osobe koje studiraju za kvalifikaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju imaju mogućnosti studiranja u inozemstvu razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta kako slijedi.

■ Ispitanici koji vide SOO u pozitivnom svjetlu su više vjerojatno će vjerovati da učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju imaju prilike studirati u inozemstvu (71 % naspram 52 % onih koji su prijavili negativno percepcija).

■ Ispitanici koji smatraju da mladi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja vjerojatnije će se složiti da osobe koje studiraju za kvalifikaciju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja imaju priliku studirati u inozemstvu (72 %) od onih koji smatraju da nemaju (56 %).

■ Prema dobi na kraju obrazovanja, uvjerenje da osobe koje studiraju za kvalifikaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju imaju priliku studirati u inozemstvu najraširenije je među ispitanicima koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (65 %) i u dobi od 20 ili više godina (64 %), a među osobama u dobi od 15 ili mlađih godina taj se postotak smanjio na 59 %. To je 62% među onima koji još uvijek studiraju.

■ Vjerovanje da studenti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja imaju priliku studirati u inozemstvu nešto je raširenije među ispitanicima koji bi preporučili strukovno srednjoškolsko obrazovanje (67 %) nego među onima koji pogoduju općem srednjoškolskom obrazovanju (63 %).

■ Prema dobi, postoje samo manje razlike.

■ Ne postoje razlike po spolu.

QB7.5 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Osobe koje studiraju za kvalifikaciju u okviru IVET-a imaju mogućnost studirati u inozemstvu kao dio studija (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	64	20	16
Spol			
Čovjek	64	20	16
Žena	64	19	17
Dob			
15-24			
25-39	65	24	11
40-54	65	22	13
>=55	65	21	14
Obrazovanje (kraj)			
<=15	59	16	25
16-19	65	19	16
>=20	64	21	15
Još uvijek studiram	62	25	13
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	67	20	13
Upravitelji	63	21	16
Ostali bijeli ovratnici	65	21	14
Ručni radnici	66	20	14
Kućni ljubimci	62	22	16
Nezaposleni	60	20	20
U mirovini	62	15	23
Studenti	64	25	11
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	64	19	17
Gradić male ili srednje veličine	64	20	16
Veliki grad	64	20	16
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	71	15	14
Negativan	52	32	16
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	66	20	14
Ne	62	20	18

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

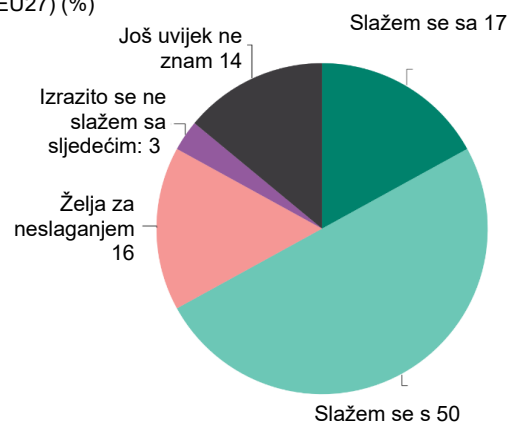
Dvije trećine građana EU-a izjavilo je da su programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovoljno uključivi da učenicima pruže potrebnu potporu

Širom Europske unije 67 % ispitanika izjavilo je da su programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovoljno uključivi kako bi se osiguralo da učenici koji se mogu suočiti s preprekama u određenim vrstama okruženja za učenje dobiju potporu koja im je potrebna za dovršetak programa, uključujući 17 % onih koji se snažno slažu i 50 % onih koji se obično slažu.³³ Otprilike svaki peti (19%) ne slaže se, dok 14% ne zna.

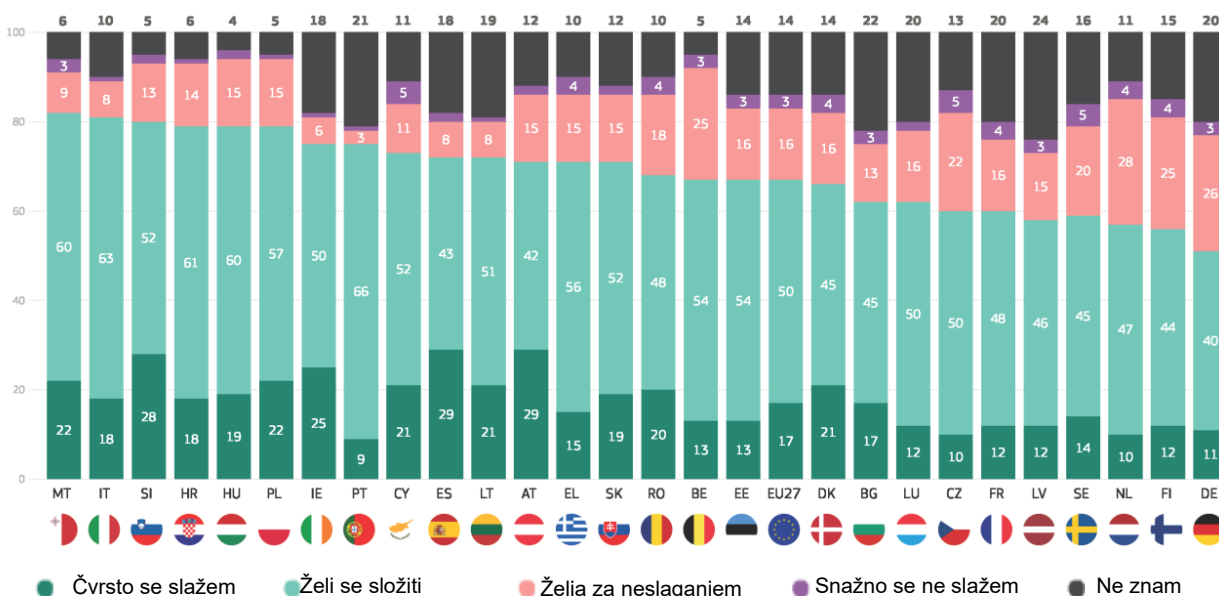
U svim državama članicama najmanje polovina ispitanika slaže se da su programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovoljno uključivi da učenicima pruže potrebnu potporu za dovršetak programa.

Stajališta se razlikuju među državama članicama, a najviše razine sporazuma zabilježene su u Malti (82 %), Italiji (81 %) i Sloveniji (80 %). Najniže razine zabilježene su u Njemačkoj (51 %), Finskoj (56 %) i Nizozemskoj (57 %).

QB9.4: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - programi IVET dovoljno su uključivi kako bi se osiguralo da učenici koji se mogu suočiti s preprekama u određenim vrstama okruženja za učenje dobiju potporu koja im je potrebna za dovršetak programa (EU27) (%)

QB9.4. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava:- Programi IVET dovoljno su uključivi kako bi se osiguralo da učenici koji se mogu suočiti s preprekama U određenim vrstama okruženja za učenje dobiju potporu koja im je potrebna za dovršetak programa (%)

33 QB9.4. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovoljno su uključivi kako bi se osiguralo da učenici koji se mogu suočiti s preprekama u određenim vrstama okruženja za učenje dobiju potporu koja im je potrebna za dovršetak programa.

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da su programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovoljno uključivi da učenicima pruže potporu razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta kako slijedi.

- Ispitanici koji vide tko je SOO u pozitivnom svjetlu vjerojatnije će vjerovati da su programi SOO-a dovoljno uključivi (72 % naspram 58 % onih koji prijave negativnu percepciju).
- Prema dobi, suglasnost da su programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dovoljno uključivi neznatno se smanjuje s dobi: Ona iznosi 69 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine, u usporedbi sa 68 % među ispitanicima u dobi od 25 do 54 godine i 63 % među ispitanicima u dobi od 55 godina i starijima.
- Do dobi na kraju obrazovanja sporazum je nešto rašireniji među ispitanicima koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (67 %) i onima koji su završili obrazovanje u dobi od 20 godina (66 %) nego među onima koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi (64 %).
- Ispitanici koji su i sami sudjelovali u SOO-u malo je vjerojatnije da će se složiti da su programi SOO-a dovoljno uključivi (68 %) od onih koji to nisu učinili (65 %).
- Postoje zanemarive razlike po spolu.

QB9.4 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Programi IVET dovoljno su uključivi kako bi se osiguralo da učenici koji se mogu suočiti s preprekama u određenim vrstama okruženja za učenje dobiju potporu koja im je potrebna za dovršetak programa (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	67	19	14
Spol			
Čovjek	67	19	14
Žena	66	19	15
Dob			
15-24	69	22	9
25-39	68	22	10
40-54	68	19	13
>=55	63	18	19
Obrazovanje (kraj)			
<=15	64	12	24
16-19	67	19	14
>=20	66	22	12
Još uvijek studiram	66	23	11
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	69	19	12
Upravitelji	66	20	14
Ostali bijeli ovratnici	70	19	11
Ručni radnici	69	19	12
Kućni ljubimci	67	16	17
Nezaposleni	64	20	16
U mirovini	61	18	21
Studenti	66	25	9
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	65	19	16
Gradić male ili srednje veličine	66	19	15
Veliki grad	68	20	12
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	72	16	12
Negativan	58	28	14
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	68	20	12
Ne	65	18	17

7. Preporuke SOO-a za mlade

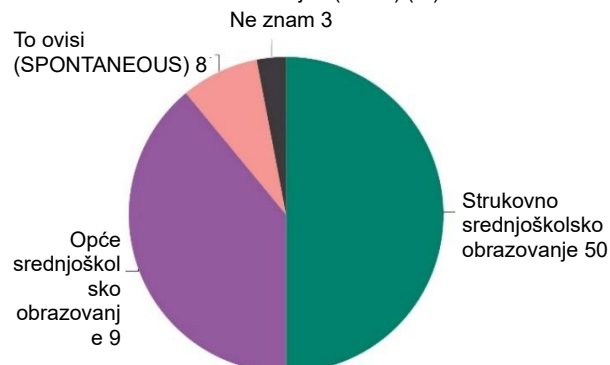
Polovina građana EU-a preporučila bi strukovno srednjoškolsko obrazovanje mladoj osobi koja odabere srednjoškolsko obrazovanje

Na pitanje koji bi obrazovni put preporučili mladoj osobi koja sada odlučuje o višem sekundarnom obrazovanju, 50 % građana EU-a preporučilo bi strukovno srednjoškolsko obrazovanje, 39 % preporučilo bi opće srednjoškolsko obrazovanje, a 8 % spontano navelo da to ovisi o pojedinačnoj situaciji.³⁴

Potporna strukovnom obrazovanju kao putu s vremenom je rasla. U istraživanju Eurobarometra iz 2011. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) 32 % ispitanika izjavilo je da će preporučiti strukovno osposobljavanje mladoj osobi koja završava obvezno obrazovanje, dok je 34 % izjavilo da će preporučiti opće srednjoškolsko³⁵ ili visoko obrazovanje.

U trenutačnoj anketi odgovori se razlikuju među državama članicama. Strukovno srednjoškolsko

Drugo tromjesečje: Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja sada odlučuje o višem sekundarnom obrazovanju? (EU27) (%)

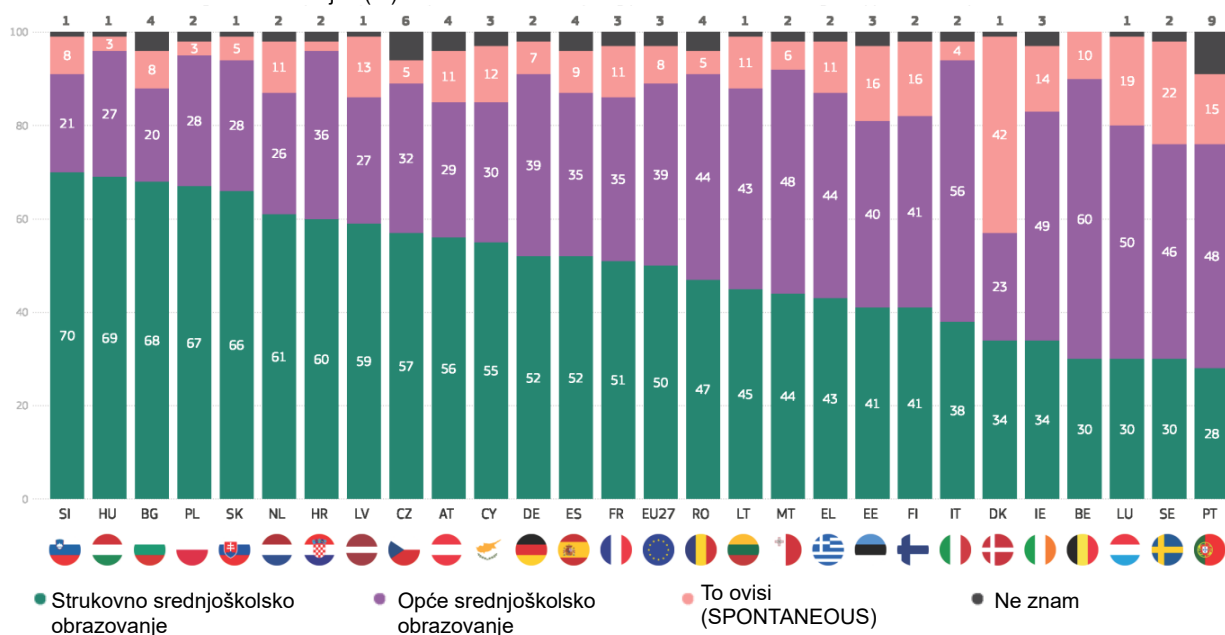

(70 %), Mađarskoj (69 %) i Bugarskoj (68 %). Najniže razine zabilježene su u Portugalu (28 %) te Belgiji, Luksemburgu i Švedskoj (svih 30 %).

Opće srednjoškolsko obrazovanje najvjerojatnije će se preporučiti u Belgiji (60 %), Italiji (56 %) i Luksemburgu (50 %). Najniže razine zabilježene su u Bugarskoj (20 %), Sloveniji (21 %) i Danskoj (23 %).

Najveći udio ispitanika koji spontano kažu da preporuka

Drugo tromjesečje. Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja sada odlučuje o višem sekundarnom obrazovanju? (%)

obrazovanje najvjerojatnije će se preporučiti u Sloveniji

ovisi o pojedinačnoj situaciji nalazi se u Danskoj (42 %), a slijede je Švedska (22 %) i Luksemburg (19 %).

Kad je riječ o prvom izboru po zemlji, strukovno srednjoškolsko obrazovanje najpoželjnija je preporuka u 17 država članica, u rasponu od 70 % u Sloveniji do 41 % u Estoniji. S druge strane, u osam država članica prednost se daje općem srednjoškolskom obrazovanju, koje predvodi Belgija sa 60 %, a slijede Italija (56 %), Luksemburg (50 %) i Irska (49 %). U Finskoj je jednako vjerojatno da će se preporučiti dva puta (41 %). Značajno,

³⁴ Drugo tromjesečje. Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja sada odlučuje o višem sekundarnom obrazovanju?

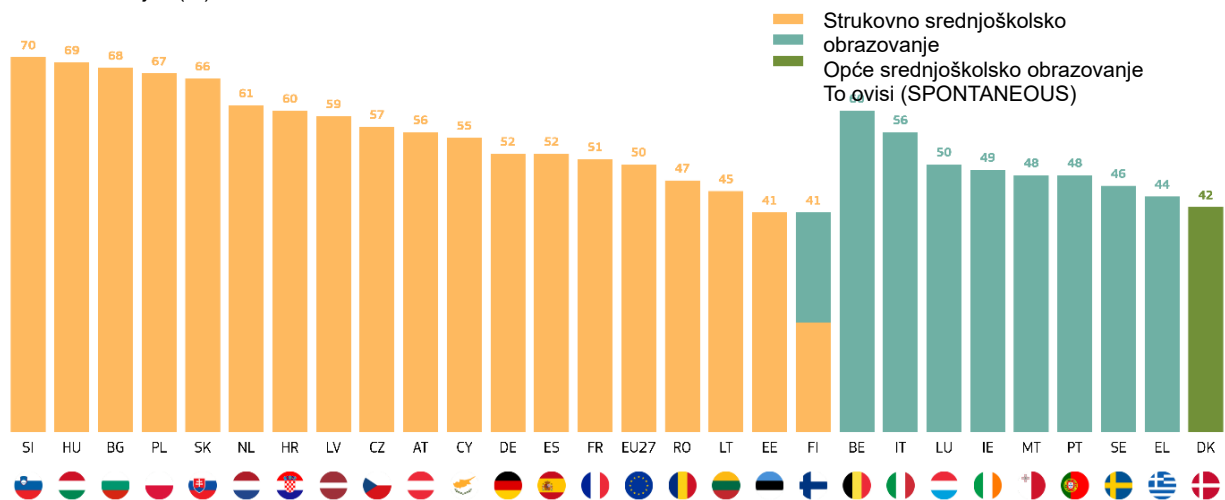
³⁵ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete, u njemu se upotrebljava pojam „SOO” bez razlikovanja početnog i trajnog SOO-a te se opće srednjoškolsko i visoko obrazovanje kombiniraju u jednu opciju odgovora u kojoj ih trenutačna anketa razdvaja. Pitanje 8.: „Danas, što biste od sljedećeg preporučili mladoj osobi koja završava obvezno obrazovanje?”

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Danska se izdvaja s 42% ispitanika koji kažu "ovisi", što ovo čini vodećim odgovorom u toj zemlji.

Drugo tromjesečje: Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja sada odlučuje o višem sekundarnom obrazovanju? (%)

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Kada raščlanimo ove preporuke za srednjoškolske obrazovne putove prema sociodemografskim i attitudinalnim čimbenicima, razlike se pojavljuju kako slijedi.

- Ručni radnici (58%) i osobe u kući i umirovljenici (55%) imaju najveću vjerojatnost da će preporučiti strukovno obrazovanje, dok su studenti (32%) najmanje vjerojatno da će to učiniti.
- Ispitanici iz ruralnih i urbanih područja pokazuju različite preferencije. Vjerojatnije je da će osobe u ruralnim područjima ili selima dati prednost strukovnom obrazovanju (55 %) nego stanovnici velikih gradova (46 %).
- Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina najvjerojatnije će preporučiti profesionalni put (58 %), nakon čega slijede oni koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi (50 %). Ispitanici s visokoškolskim kvalifikacijama, tj. oni koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina, gotovo su ravnomjerno podijeljeni na opće i strukovno srednjoškolsko obrazovanje (44 % u odnosu na 43 %).
- U preporukama za putove pojavljuje se jasna generacijska podjela. Vjerojatnije je da će stariji ispitanici u dobi od 55 i više godina (53 %) i u dobi od 40 do 54 godine (51 %) preporučiti strukovno obrazovanje, dok se ta prednost smanjuje među mlađim ispitanicima i doseže 39 % u skupini u dobi od 15 do 24 godine.
- Preporuke se znatno razlikuju prema iskustvu u strukovnom obrazovanju. Među ispitanicima koji su i sami sudjelovali u SOO-u 59 % ispitanika preporučuje strukovno srednjoškolsko obrazovanje, u usporedbi s 42 % ispitanika bez iskustva u SOO-u.
- Vjerovanja u rezultate zapošljavanja također utječu na preporuke, pri čemu oni koji vide da strukovno obrazovanje i osposobljavanje dovodi do dobro razmotrenih radnih mjesta vjerojatnije će preporučiti opciju strukovnog obrazovanja (54 % naspram 44 %).
- Stajališta o kvaliteti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pokazuju sličan jaz. Ispitanici koji imaju pozitivno mišljenje o kvaliteti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja vjerojatnije će preporučiti strukovno obrazovanje od onih koji to ne čine (53 % u odnosu na 46 %).

QB2 Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja sada odlučuje o višem sekundarnom obrazovanju? (% – EU)

	Opće srednjoškolsko obrazovanje	Strukovno srednjoškolsko obrazovanje	To ovisi (SPONTANEOUS)	Ne znam
EU-27	39	50	8	3
Spol				
Čovjek	37	53	7	3
Žena	40	47	10	3
Dob				
15-24	53	39	7	1
25-39	42	48	8	2
40-54	39	51	8	2
>=55	33	53	10	4
Obrazovanje (kraj)				
<=15	32	50	10	8
16-19	34	58	6	2
>=20	44	43	11	2
Još uvijek studiram	61	30	8	1
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	40	48	10	2
Upravitelji	48	40	10	2
Ostali bijeli ovratnici	44	48	6	2
Ručni radnici	33	58	7	2
Kućni ljubimci	33	55	7	5
Nezaposleni	32	54	11	3
U mirovini	31	55	10	4
Studenti	60	32	7	1
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	32	55	9	4
Gradić male ili srednje veličine	41	49	8	2
Veliki grad	43	46	8	3
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)				
Pozitivno	38	53	7	2
Negativan	43	46	9	2
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)				
Da	33	59	7	1
Ne	44	42	10	4

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

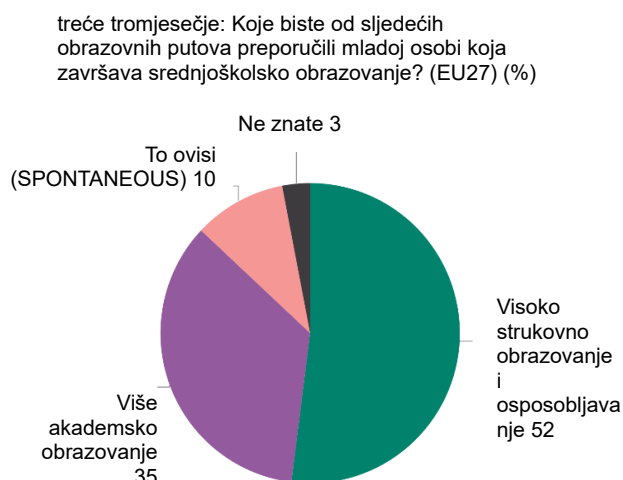
Više od polovine građana EU-a preporučilo bi visoko strukovno obrazovanje i osposobljavanje mladoj osobi koja završava više sekundarno obrazovanje.

Na pitanje koji bi obrazovni put preporučili mladoj osobi koja završava srednjoškolsko obrazovanje, 52 % građana EU-a preporučilo bi visoko strukovno obrazovanje i osposobljavanje, 35 % preporučilo bi visoko akademsko obrazovanje, a 10 % ispitanika spontano je izjavilo da to ovisi o pojedinačnoj situaciji.³⁶

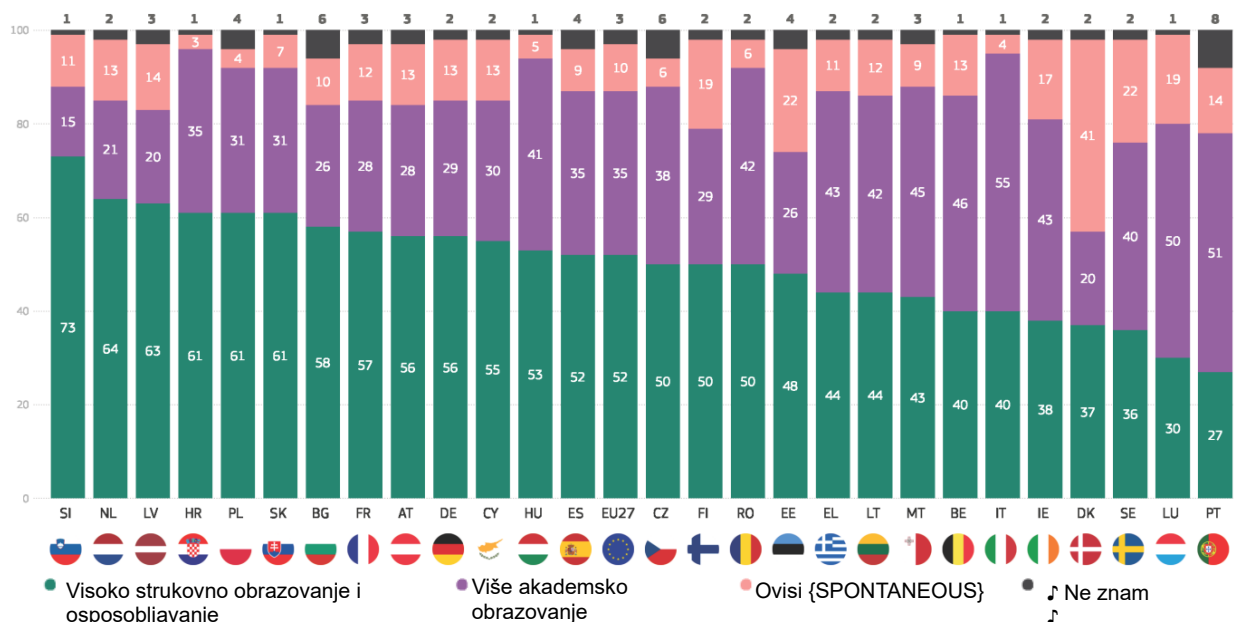
Preporuke se razlikuju među državama članicama. Ispitanici će najvjerojatnije preporučiti visoko strukovno obrazovanje i osposobljavanje u Sloveniji (73 %), Nizozemskoj (64 %) i Latviji (63 %). Najniže razine zabilježene su u Portugalu (27 %), Luksemburgu (30 %) i Danskoj (37 %).

Visoko akademsko obrazovanje najvjerojatnije će se preporučiti u Italiji (55 %), Portugalu (51 %) i Luksemburgu (50 %). Najniže razine zabilježene su u Sloveniji (15 %) te Danskoj i Latviji (20 %).

Velik udio ispitanika spontano je izjavio da će preporuka ovisiti o pojedinačnoj situaciji u Danskoj (41 %), a slijede je Švedska i Estonija (obje 22 %) te Finska i Luksemburg (obje 19 %).

treće tromjesečje: Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja završava srednjoškolsko obrazovanje? (%)

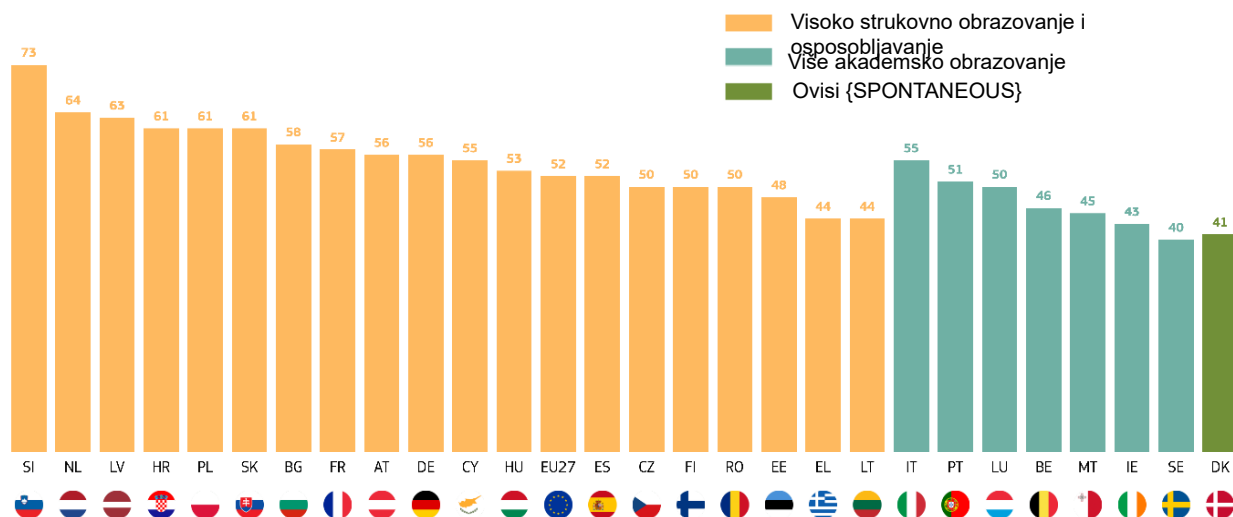

36 QB3. Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja završava srednjoškolsko obrazovanje?

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Visoko strukovno obrazovanje i osposobljavanje najpoželjnija je preporuka u 19 država članica, u rasponu od 73 % u Sloveniji do 44 % u Litvi. S druge strane, u sedam država članica prednost se daje visokom akademskom obrazovanju, koje predvodi Italija s 55 %, a slijede Portugal (51 %), Luksemburg (50 %) i Belgija (46 %). Danska je jedina zemlja u kojoj je najčešći odgovor bio „ovisno o tome” (41 %).

QB3. Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja završava srednjoškolsko obrazovanje?

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

II. Percepcija javnosti o kvaliteti i načinima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Kada raščlanimo ove preporuke o putu visokog obrazovanja prema sociodemografskim i stavnim čimbenicima, razlike se pojavljuju kako slijedi.

■ Osobe koje su i same pohađale strukovno obrazovanje i osposobljavanje najvjerojatnije će od svih sociodemografskih kategorija preporučiti visoko strukovno obrazovanje (61 %), u usporedbi s 43 % osoba koje to nisu učinile.

■ Postoje velike razlike među profesionalnim skupinama. Ručni radnici pokazuju najsnažniju potporu visokom strukovnom obrazovanju (60 %), a studenti najnižu (37 %). Rukovoditelji također bilježe relativno nisku potporu (43 %) i malo je vjerojatnije da će preporučiti akademsko obrazovanje (44 %).

■ U preporukama za putove pojavljuje se jasna generacijska podjela. Stariji ispitanici najvjerojatnije će preporučiti visoko strukovno obrazovanje s 54 % među osobama u dobi od 55 i više godina te s 53 – 51 % među srednjim dobnim skupinama (40 – 54 i 25 – 39), ali to je 41 % među najmlađim ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine.

■ Osobe u ruralnim područjima ili selima pokazuju najveću potporu visokom strukovnom obrazovanju (54 %) u usporedbi s velikim stanovnicima gradova (49 %).

■ Muškarci su skloniji visokom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (55 %) nego žene (48 %).

■ Percepcija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ima mali utjecaj na rezultat ovog pitanja. Ispitanici koji smatraju da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima pozitivan imidž imaju tek nešto veću vjerojatnost da će preporučiti visoko strukovno obrazovanje od onih koji imaju negativan imidž (54 % u odnosu na 50 %).

QB3 Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja završava srednjoškolsko obrazovanje? (% – EU)

	Više akademsk o obrazovan je	Visoko strukovno obrazovanje i osposobljavan je	Ovisi {SPONTANE OUS}	» Ne znam »
EU-27	35	52	10	3
Spol				
Čovjek	34	55	8	3
Žena	37	48	12	3
Dob				
15-24	49	41	8	2
25-39	38	51	10	1
40-54	36	53	9	2
>=55	30	54	12	4
Obrazovanje (kraj)				
<=15	32	50	10	8
16-19	31	58	8	3
>=20	39	47	13	1
Još uvijek studiram	55	34	9	2
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlen a osoba	39	48	11	2
Upravitelji	44	43	12	1
Ostali bijeli ovratnici	42	48	8	2
Ručni radnici	30	60	8	2
Kućni ljubimci	33	53	9	5
Nezaposleni	30	56	11	3
U mirovini	27	56	12	5
Studenti	53	37	9	1
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	30	54	12	4
Gradić male ili srednje veličine	37	52	9	2
Veliki grad	40	49	9	2
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)				
Pozitivno	35	54	9	2
Negativan	38	50	10	2
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)				
Da	29	61	9	1
Ne	42	43	11	4

III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

1. Komparativna slika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u odnosu na opće obrazovanje

Tri četvrtine građana EU-a izjavilo je da opće obrazovanje na višoj sekundarnoj razini ima pozitivniju predodžbu od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u njihovoj zemlji

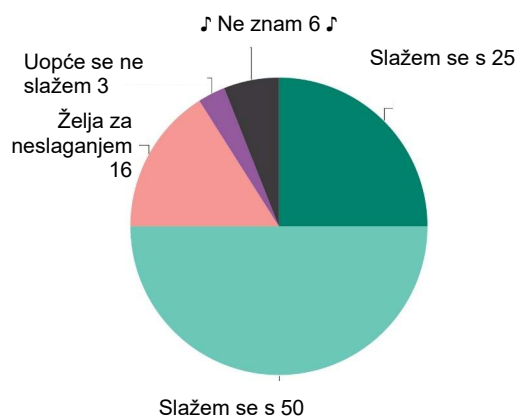
Diljem Europske unije 75 % ispitanika smatra da opće obrazovanje na srednjoškolskoj razini ima pozitivniju predodžbu od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u njihovoj zemlji, uključujući 25 % koji se snažno slažu i 50 % koji se obično slažu.³⁷ Svaki peti (19%) ne slaže se, dok 6% ne zna.

Ti su rezultati stabilni u usporedbi s onima zabilježenima 2016. U anketi Cedefopa iz 2016. (EU28) utvrđeno je da se 74 % ispitanika složilo da opće obrazovanje ima pozitivniju predodžbu od strukovnog obrazovanja.³⁸

U trenutačnoj anketi većina ispitanika u svim državama članicama smatra da opće obrazovanje ima pozitivniju predodžbu od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u njihovoj zemlji. Međutim, rezultati se razlikuju među

državama članicama, a najviše razine suglasnosti s tom izjavom zabilježene su u Švedskoj (91 %), Danskoj i Finskoj (88 %) te Cipru (85 %). Najniže razine zabilježene su u

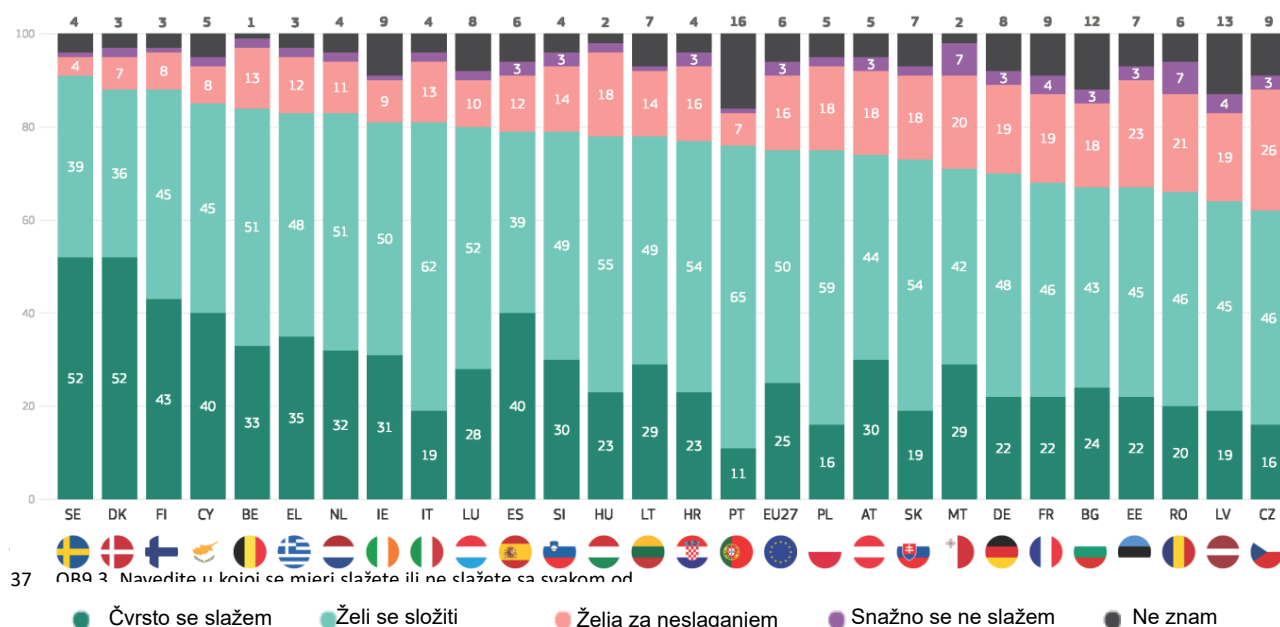
Pitanje B9.3.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - U (NAŠOJ ZEMLJI) opće obrazovanje na srednjoškolskoj razini ima pozitivniju predodžbu od početnog strukovnog obrazovanja (EU27) (%)

Češkoj (62 %), Latviji (64 %) i Rumunjskoj (66 %).

U 17 država članica najmanje tri četvrtine ispitanika izjavilo je da opće obrazovanje na razini višeg

QB9.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: U (NAŠOJ ZEMLJI) opće obrazovanje na višoj sekundarnoj razini ima pozitivniji imidž čovjek početno strukovno obrazovanje (%)

37. QB9.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od

● Čvrsto se slažem ● Želi se složiti ● Želja za neslaganjem ● Snažno se ne slažem ● Ne znam

obrazovanja.

38. https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete. tromjesečje: „U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? – Opće obrazovanje u vašoj zemlji ima pozitivniju sliku od strukovnog obrazovanja.”

sekundarnog obrazovanja ima pozitivniju predodžbu od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u njihovoj zemlji.

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da opće više srednjoškolsko obrazovanje ima pozitivniju predodžbu od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja razlikuje se prema sociodemografskim i stavnim čimbenicima kako slijedi.

■ Postoje neke značajne razlike između društveno-profesionalnih kategorija: 83 % učenika smatra da opće srednjoškolsko obrazovanje ima pozitivniju sliku od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, u usporedbi sa 71 % osoba koje žive u kućanstvu.

■ Prema dobi na kraju obrazovanja ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 20 godina ili više najvjerojatnije će se složiti (79 %), u usporedbi sa 73 % među onima koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina i 68 % među onima koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi.

■ Ispitanici u dobi od 15 do 24 godine također će najvjerojatnije vjerovati da opće srednjoškolsko obrazovanje ima pozitivniju sliku (79 %), u usporedbi sa 72 % osoba u dobi od 55 i više godina.

■ Ispitanici koji su svjesni učinaka aktivnog usmjeravanja učenika u određenim (često rodno uvjetovanim) smjerovima i utjecaja stigme u obrazovanju mnogo je vjerojatnije da će se složiti da opće srednjoškolsko obrazovanje ima pozitivniju sliku od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Ovaj obrazac je najočitiji među onima koji vjeruju: da su žene usmjerene prema općem obrazovanju čak i ako su zainteresirane za tehničke predmete (81% naspram 64%) ; da nastavnici ne rješavaju na odgovarajući način pitanje rodne pristranosti (82 % u odnosu na 70 %); da obitelji, vršnjaci i društveni mediji ojačavaju stereotipe (81 % naspram 65 %); te da se muškarci u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji pružaju skrb suočavaju sa stigmom (82 % u odnosu na 69 %).

■ Ispitanici koji bi preporučili opće srednjoškolsko obrazovanje vjerojatnije će se složiti da ono ima pozitivniju sliku od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (82 %) u usporedbi s onima koji bi preporučili strukovno obrazovanje (72 %).

■ To je stajalište raširenije među ispitanicima koji navode smjernice učitelja ili školskih savjetnika (80 % u odnosu na 73 %) ili loše rezultate u školi kao čimbenike koji utječu na odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (80 % u odnosu na 73 %). Čini se da postoje manji nedostaci u pogledu savjeta roditelja (77 % u odnosu na 74 %) i potrebe za brzim zarađivanjem novca (76 % u odnosu na 74 %). Čini se da utjecaj društvenih medija na odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ne utječe na taj rezultat (75 % u obje skupine).

■ Ne postoje razlike prema spolu ili prema prethodnom pohađanju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
 III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

QB9.3 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: U (NAŠOJ ZEMLJI) opće obrazovanje na srednjoškolskoj razini ima pozitivniju predodžbu od početnog strukovnog obrazovanja (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	» Ne znam »
EU-27	75	19	6
Spol			
Čovjek	75	19	6
Žena	75	19	6
Dob			
15-24	79	17	4
25-39	78	18	4
40-54	74	20	6
>=55	72	19	9
Obrazovanje (kraj)			
<=-15	68	19	13
16-19	73	21	6
>=20	79	17	4
Još uvijek studiram	81	15	4
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	76	19	5
Upravitelji	79	17	4
Ostali bijeli ovratnici	78	17	5
Ručni radnici	73	22	5
Kućni ljubimci	71	23	6
Nezaposleni	75	18	7
U mirovini	72	18	10
Studenti	83	14	3
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	71	21	8
Gradić male ili srednje veličine	75	19	6
Veliki grad	79	16	5
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	76	19	5
Negativan	78	19	3
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	75	20	5
Ne	76	17	7

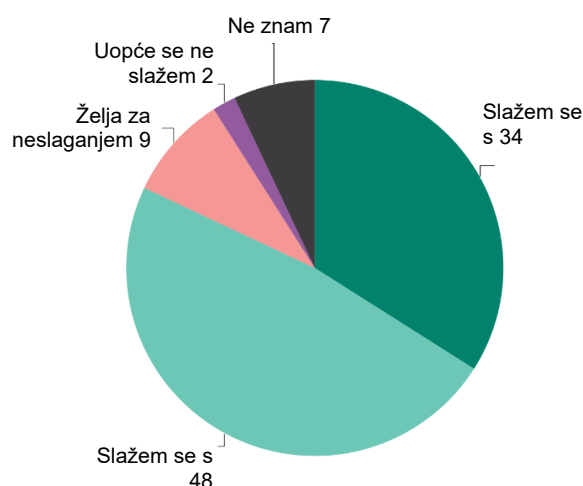
Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Velika većina građana EU-a kaže da se studente s višim akademskim rezultatima često potiče da pohađaju opće obrazovanje, a ne strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

U cijeloj Europskoj uniji 82 % ispitanika smatra da se studente s višim akademskim rezultatima često potiče da na srednjoškolskoj razini nastave opće obrazovanje, a ne strukovno obrazovanje³⁹ i osposobljavanje. Oko 1 od 10 ispitanika ne slaže se (11%), dok 7% ne zna.

Mišljenja se razlikuju među državama članicama, a najviše razine suglasnosti zabilježene su u Švedskoj (93 %), Grčkoj (91 %) i Danskoj (90 %). Međutim, sporazum je široko rasprostranjen čak i u zemljama s najnižom razinom sporazuma: Češka (69 %), Bugarska (71 %) i Rumunjska (73 %).

Pitanje 9.2.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - studente s višim akademskim rezultatima često se potiče da na srednjoškolskoj razini nastave opće obrazovanje, a ne početno strukovno obrazovanje (EU27) (%)

³⁹ Pitanje B9.2. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Studente s višim akademskim uspjehom često se potiče da na višem sekundarnom stupnju nastave opće obrazovanje, a ne početno strukovno obrazovanje.

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da se studente s višim akademskim rezultatima često potiče da pohađaju opće obrazovanje, a ne strukovno obrazovanje i osposobljavanje, razlikuje se prema sociodemografskim i stvarnim čimbenicima kako slijedi.

- Ispitanici koji još uvijek studiraju i oni koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina najvjerojatnije će se složiti da se studente s višim akademskim rezultatima često potiče da nastave opće obrazovanje, a ne strukovno obrazovanje i osposobljavanje (87 % – 86 %). Ta brojka iznosi 76 % među osobama koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađima.
- Postoje neke razlike između društveno-profesionalnih kategorija: vjerojatnije je da će se rukovoditelji (88 %) i studenti (87 %) složiti s ovom izjavom nego druge kategorije zanimanja (79–84 %).
- Ispitanici u dobi od 15 do 24 godine i od 25 do 39 godina (84 do 85 %) najvjerojatnije će vjerovati da se studenti s višim akademskim rezultatima potiču na opće obrazovanje. Ta se brojka smanjuje na 80 % među osobama u dobi od 55 i više godina.
- Dogovor s ovom izjavom veći je među onima koji vide vodstvo nastavnika i potrebu za brzim zarađivanjem kao značajne čimbenike u odabiru SOO-a (87 % naspram 81 % odnosno 86 % naspram 79 %). Čini se da utjecaj društvenih medija na odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ne utječe na razine suglasnosti (83 % u obje skupine).
- Ispitanici koji smatraju da su loše ocjene - još jedan aspekt uspješnosti škole - čimbenik koji utječe na odabir SOO-a imaju nešto veću vjerojatnost da će se složiti s izjavom (87 %) od onih koji se ne slažu (81 %).
- Ne postoje razlike po spolu.

QB9.2 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Studente s višim akademskim rezultatima često se potiče da na srednjoškolskoj razini nastave opće obrazovanje, a ne početno strukovno obrazovanje (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	82	11	7
Spol			
Čovjek	81	12	7
Žena	83	11	6
Dob			
15-24	84	13	3
25-39	85	11	4
40-54	82	12	6
>=55	80	11	9
Obrazovanje (kraj)			
<=15	76	9	15
16-19	81	13	6
>=20	86	10	4
Još uvijek studiram	87	11	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	83	11	6
Upravitelji	88	8	4
Ostali bijeli ovratnici	84	11	5
Ručni radnici	81	13	6
Kućni ljubimci	79	14	7
Nezaposleni	79	13	8
U mirovini	80	10	10
Studenti	87	11	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	80	12	8
Gradić male ili srednje veličine	83	11	6
Veliki grad	85	9	6
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	85	10	5
Negativan	82	13	5
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	84	11	5
Ne	82	10	8

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

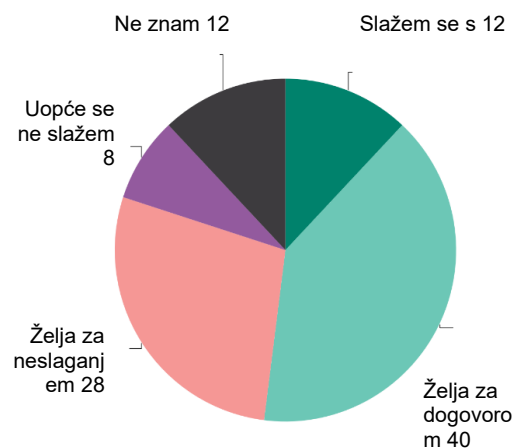
Nešto više od polovine građana EU-a izjavilo je da je općenito lakše studirati za kvalifikaciju u općem višem sekundarnom obrazovanju nego u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

U cijeloj Europskoj uniji 52 % ispitanika izjavilo je da je općenito lakše studirati za kvalifikaciju u općem višem sekundarnom obrazovanju nego u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, uključujući 12 % koji se snažno slažu i 40 % koji se obično slažu.⁴⁰ Sveukupno, 36% se ne slaže, dok 12% ne zna. To predstavlja očigledan paradoks, budući da većina ispitanika također vjeruje da se studente s višim akademskim rezultatima potiče na nastavak općeg obrazovnog puta.

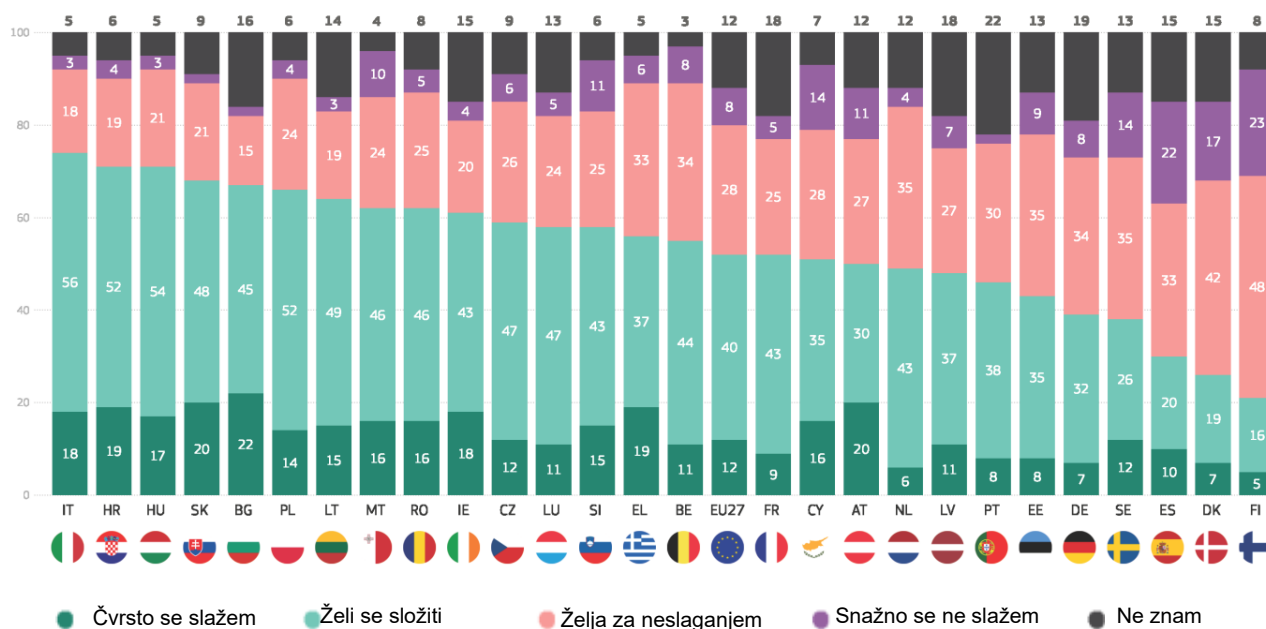
U 18 država članica najmanje polovina ispitanika izjavila je da je općenito lakše studirati za kvalifikaciju u općem višem sekundarnom obrazovanju nego u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Stajališta se znatno razlikuju među državama članicama, pri čemu su najviše razine sporazuma zabilježene u Italiji (74 %), Hrvatskoj i Mađarskoj (71 %) te Slovačkoj (68 %), a najniže u Finskoj (21 %), Danskoj (26 %) i Španjolskoj (30 %).

Pitanje 9.1.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Općenito je lakše studirati za kvalifikaciju u općem višem sekundarnom obrazovanju nego u početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EU27) (%)

QB 9.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Općenito je lakše studirati za kvalifikaciju u općem višem sekundarnom obrazovanju nego u početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (%)

⁴⁰ QB9.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Općenito je lakše studirati za kvalifikaciju u općem višem sekundarnom obrazovanju nego u početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da je općenito lakše studirati za kvalifikaciju u općem obrazovanju nego u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju razlikuje se prema sociodemografskim i stavnim čimbenicima kako slijedi.

- Među ispitanicima koji vide strukovno obrazovanje i osposobljavanje u pozitivnom svjetlu, 57 % smatra da je to stajalište, u usporedbi s 46 % onih koji prijave negativne percepcije u svojoj zemlji.
- Ispitanici koji imaju rodno uvjetovana stajališta o STEM-u u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju vjerojatnije će se složiti da je lakše studirati za kvalifikaciju u općem srednjoškolskom obrazovanju. To uključuje i one koji: smatra da su područja povezana sa STEM-om prikladnija za muškarce (62 % u odnosu na 41 %); smatra da žene dobivaju manje poticaja za uključivanje u područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezana sa STEM-om (57 % u odnosu na 46 %); smatra da nastavnici i savjetnici ne rješavaju na odgovarajući način pitanje rodne pristranosti (64 % u odnosu na 43 %); misle da se muškarci u području skrbi ili strukovnog obrazovanja i osposobljavanja suočavaju sa stigmom (62% naspram 43%); i vjeruju da su žene usmjerene prema općem obrazovanju unatoč interesu za tehničke predmete (58 % naspram 43 %). Manje razlike vidljive su među ispitanicima koji smatraju da se muškarci s niskim akademskim postignućima suočavaju s pritiskom da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje (57 % u odnosu na 47 %) i koji vjeruju da rodne stereotipe jačaju obitelji, vršnjaci i društveni mediji (57 % u odnosu na 51 %).
- Postoje određene razlike među društveno-profesionalnim kategorijama, pri čemu 59 % osoba u kućanstvu smatra da je kvalifikacije u općem višem sekundarnom obrazovanju lakše studirati nego u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, u usporedbi s 43 % nezaposlenih ispitanika.
- Do dobi na kraju obrazovanja to stajalište iznosi 54 % među osobama koje su završile obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina, u usporedbi s 53 % među osobama koje još studiraju i 51 % među osobama koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađima. Oni koji su nastavili obrazovanje nakon 20 godina bilježe najniži udio od 49%.
- Ne postoje razlike prema spolu, dobi ili prethodnom iskustvu u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

QB9.1 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Općenito je lakše studirati za kvalifikaciju u općem višem sekundarnom obrazovanju nego u početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (%-EU)

	Ukupno „suglasnost“	Ukupno „nesuglasnost“	♪ Ne znam ♪
EU-27	52	36	12
Spol			
Čovjek	52	36	12
Žena	52	35	13
Dob			
15-24	53	40	7
25-39	52	39	9
40-54	52	38	10
>=55	52	31	17
Obrazovanje (kraj)			
<=15	51	29	20
16-19	54	33	13
>=20	49	41	10
Još uvijek studiram	53	38	9
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	51	40	9
Upravitelji	48	41	11
Ostali bijeli ovratnici	56	35	9
Ručni radnici	54	36	10
Kućni ljubimci	59	29	12
Nezaposleni	43	42	15
U mirovini	51	30	19
Studenti	52	40	8
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	49	36	15
Gradić male ili srednje veličine	54	34	12
Veliki grad	52	37	11
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	57	33	10
Negativan	46	44	10
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	53	36	11
Ne	52	35	13

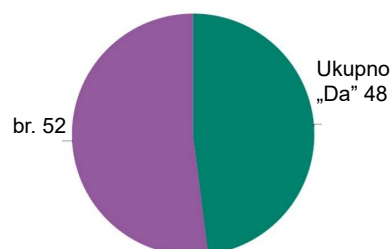
2. Iskustvo sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem utječe na odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Gotovo polovina građana EU-a ima iskustvo u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju

Gotovo polovina građana EU-a (48 %) u prošlosti je pohađala strukovno obrazovanje i osposobljavanje, trenutačno ili oboje. Većina tih ispitanika u prošlosti je sudjelovala u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (41 %), dok ih 5 % trenutačno sudjeluje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, a 2 % u prošlosti i trenutačno. Nešto više od polovine građana EU-a (52 %) nikad nije pohađalo strukovno obrazovanje⁴¹ i osposobljavanje.

Prema istraživanju Cedefopa o europskom javnom mnijenju o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (2016.),⁴² 40 % ispitanika slijedilo je strukovno srednjoškolsko obrazovanje, a 59 % opći pristup. Te brojke odražavaju EU28 u to vrijeme, ali ipak pružaju polaznu vrijednost za usporedbu rezultata za 2025. (EU27), koji pokazuju veći udio s iskustvom u strukovnom obrazovanju.⁴³

Pitanje 1.: Jeste li ikada, u prošlosti ili trenutačno, pohađali početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje na višoj sekundarnoj razini? (EU27) (%)

41 QB1. Jeste li ikada, u prošlosti ili trenutačno, pohađali početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje na višoj sekundarnoj razini?

42 <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/55>

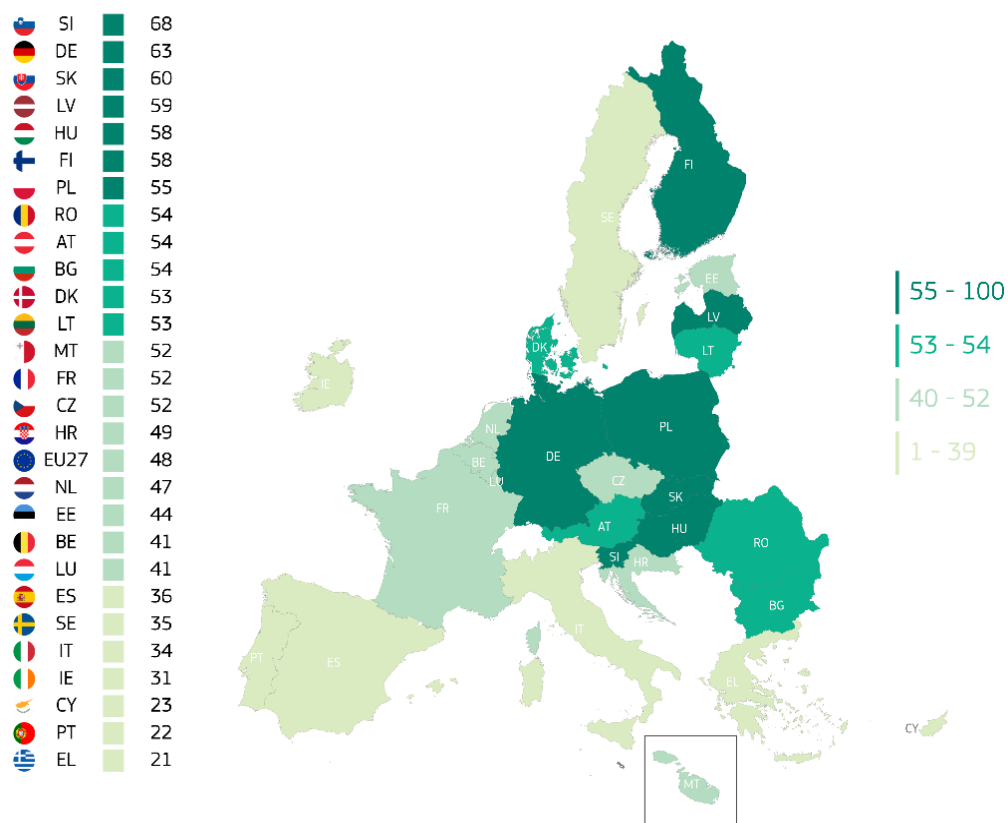
43 <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet>

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Razine sudjelovanja znatno se razlikuju među državama članicama. Najviše razine zabilježene su u Sloveniji (68 %), Njemačkoj (63 %) i Slovačkoj (60 %), dok su najniže razine zabilježene u Grčkoj (21 %), Portugalu (22 %) i Cipru (23 %). U 15 država članica najmanje polovina ispitanika pohađala je SOO.

Pitanje 1.: Jeste li ikada, u prošlosti ili trenutačno, pohađali početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje na višoj sekundarnoj razini? - Ukupno "Da" (EU27) (%)

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Sociodemografska raščlamba i raščlamba na stavove o sudjelovanju u SOO-u pokazuje sljedeće:

■ Sudjelovanje je najveće među osobama koje su završile obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (54 %), a slijede osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 20 godina ili kasnije (51 %). Osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe bilježe znatno nižu razinu sudjelovanja (19 %).

■ Obrasci urbanizacije pokazuju da ispitanici u ruralnim područjima ili selima bilježe više stope sudjelovanja (52 %) od onih u velikim gradovima (43 %).

■ Sudjelovanje je 53 % među ispitanicima u dobi od 25 do 39 godina i 52 % među ispitanicima u dobi od 40 do 54 godine, u usporedbi s 44 % među ispitanicima u dobi od 55 godina i starijima. Za najmlađu dobnu skupinu (15 – 24 godine) ta brojka iznosi 46 %.

■ Postoje određene razlike između društveno-profesionalnih kategorija, pri čemu su najveće stope sudjelovanja zabilježene kod fizičkih radnika (55 %), a slijede ih samozaposlene osobe (52 %), ostali bijeli ovratnici (50 %) i rukovoditelji (48 %).

■ Sudjelovanje u SOO-u nešto je veće među muškarcima (50 %) nego među ženama (46 %).

■ Sudjelovanje je veće među ispitanicima koji kažu da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje vidi u pozitivnom svjetlu u njihovoj zemlji⁴⁴ (52 %) nego među onima koji prijave negativnu percepciju (42 %).

QB1 Jeste li ikada, u prošlosti ili trenutačno, pohađali početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje na višoj sekundarnoj razini? (% – EU)

	Ukupno „da”	Ne	„ Ne znam ”
EU-27	48	52	0
Spol			
Čovjek	50	50	0
Žena	46	54	0
Dob			
15-24	46	54	0
25-39	53	47	0
40-54	52	48	0
>=55	44	56	0
Obrazovanje (kraj)			
<=15	19	80	1
16-19	54	46	0
>=20	51	49	0
Još uvijek studiram	41	59	0
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	52	48	0
Upravitelji	48	52	0
Ostali bijeli ovratnici	50	50	0
Ručni radnici	55	45	0
Kućni ljubimci	34	66	0
Nezaposleni	44	56	0
U mirovini	45	55	0
Studenti	42	58	0
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	52	48	0
Gradić male ili srednje veličine	49	51	0
Veliki grad	43	57	0
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	52	48	0
Negativan	42	58	0

44 Temelji se na sljedećem pitanju: Što mislite, kako se gleda na inicijalno strukovno obrazovanje i osposobljavanje u (Naša zemlja)?

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Potreba za poslom i zaradom što je prije moguće smatra se glavnim čimbenikom koji utječe na odabir mladih za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Na pitanje o glavnim čimbenicima koji utječu na to da mladi danas odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja, više od polovine građana EU-a (53 %) navodi potrebu ili želju za zaposlenjem i zaradom što je prije moguće.⁴⁵ Jedna od pet osoba (21 %) također navodi želju da postane poduzetnik ili samozaposlena osoba. Osim tih dvaju čimbenika, odgovori slijede silazni redoslijed: savjeti roditelja ili drugih članova obitelji (35 %), smjernice nastavnika ili školskih savjetnika (28 %), loši školski rezultati ili ocjene (28 %), rad s većinom ljudi oko njih (24 %), percipirani prestiž ili društveni status strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (16 %) i utjecaj društvenih medija ili internetskog sadržaja (14 %).

Četvrto tromjesečje. Koji su, prema vašem mišljenju, glavni čimbenici koji utječu na to da mladi danas odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja? (MAX. 3. NAPOMENE) (EU27) (%)

⁴⁵ Četvrto tromjesečje. Koji su, prema vašem mišljenju, glavni čimbenici koji utječu na to da mladi danas odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja? (MAX. 3 Napadači)

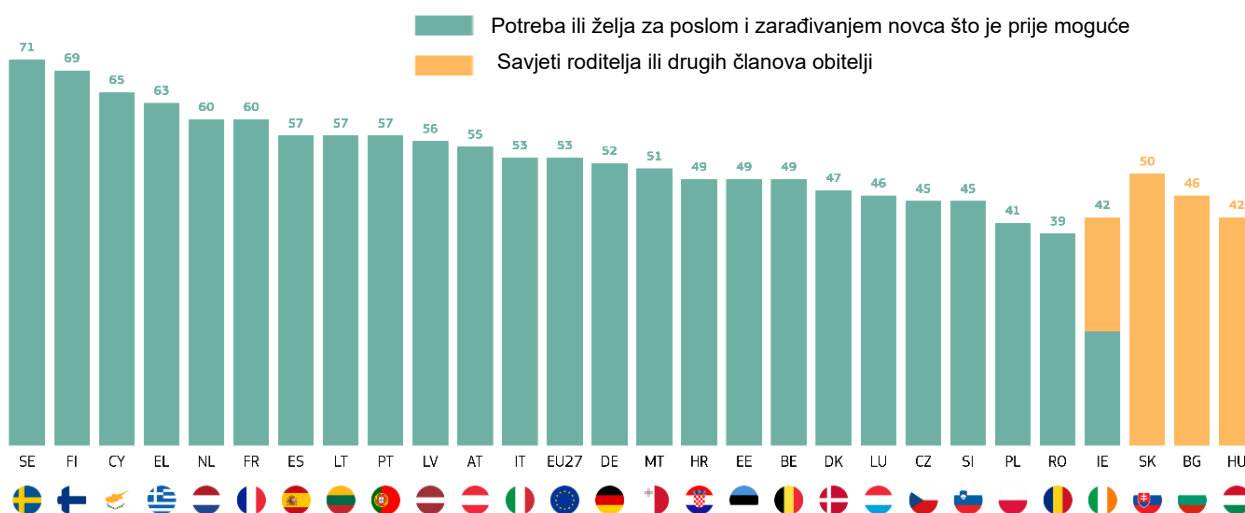
Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Percepcija čimbenika koji utječu na odabir mladih razlikuje se među državama članicama. Potreba ili želja za poslom i zaradom što je prije moguće najčešće se navodi u Švedskoj (71 %), Finskoj (69 %), Cipru (65 %) i Grčkoj (63 %), a najmanje se spominje u Mađarskoj (38 %), Rumunjskoj (39 %), Poljskoj (41 %) te Bugarskoj i Slovačkoj (42 %).

Savjeti roditelja ili drugih članova obitelji najčešće se navode u Slovačkoj (50 %), Bugarskoj (46 %), Austriji (44 %) i Mađarskoj (42 %), a najmanje u Poljskoj (25 %), Portugalu (27 %) te Latviji i Finskoj (28 %). U Irskoj se kao glavni čimbenici navode potreba ili želja za poslom i zaradom što je prije moguće te savjeti roditelja ili drugih članova obitelji (obje 42 %).

Čimbenici koji utječu na odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u odnosu na opće obrazovanje: najveći broj odgovora po zastupniku

četvrto tromjesečje: Koji su, prema vašem mišljenju, glavni čimbenici koji utječu na to da mladi danas odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Smjernice nastavnika ili školskih savjetnika najčešće se navode u Italiji (37 %), Danskoj (35 %) te Grčkoj i Slovačkoj (obje 33 %), dok se najmanje spominju u Latviji (13 %), Litvi (15 %), Finskoj (17 %) i Poljskoj (18 %).

Loši školski rezultati ili ocjene najčešće se navode u Grčkoj (51 %), Litvi (46 %), Švedskoj (45 %) te Belgiji i Cipru (41 %), a najmanje u Nizozemskoj i Bugarskoj (14 %), Slovačkoj (20 %) te Hrvatskoj i Malti (21 %).

Ono što većina ljudi oko njih radi najčešće se navodi u Finskoj (40 %), Nizozemskoj (39 %), Austriji (36 %) te Bugarskoj i Slovačkoj (35 %), a najmanje se spominje u Luksemburgu (13 %) te Francuskoj i Portugalu (14 %).

Želja da se postane poduzetnik ili samozaposlena najčešće se navodi u Hrvatskoj (39 %), Cipru (33 %), Danskoj (31 %) i Sloveniji (29 %), a najmanje se spominje u Njemačkoj (12 %), Portugalu (16 %) te Litvi, Španjolskoj i Poljskoj (18 %).

Utjecaj društvenih medija ili internetskog sadržaja najčešće se navodi u Nizozemskoj (31 %), Malti (27 %), Hrvatskoj (24 %) te Češkoj i Slovačkoj (22 %), dok se najmanje spominje u Portugalu (6 %), Litvi (8 %) te Estoniji, Francuskoj i Španjolskoj (11 %).

Percepcija prestiža ili socijalnog statusa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja najčešće se navodi u Austriji (24 %) te Malti i Mađarskoj (obje 23 %), a najmanje se spominje u Cipru (7 %), Grčkoj (10 %) te Belgiji, Francuskoj, Portugalu i Luksemburgu (svih 11 %).

Financijska motivacija glavni je pokretač izbora. U 24 države članice najčešće se navodi potreba ili želja za poslom i zarađivanjem novca što je prije moguće, u rasponu od 71 % u Švedskoj do 39 % u Rumunjskoj u onim zemljama u kojima se nalazi među glavnim vozačima. Roditeljsko savjetovanje glavni je čimbenik u samo trima državama članicama: Slovačka (50 %), Bugarska (46 %) i Mađarska (42 %). U Irskoj su financijska

od država članica EU-a, s najvećim udjelom u Italiji od 37 %.

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
The need or desire to have a job and earn money as soon as possible	53	49	42	45	47	52	49	42	63	57	60	49	53	65	56	57	46	38	51	60	55	41	57	39	45	42	69	71
Advice from parents or other family members	35	29	46	36	40	41	34	42	39	31	35	38	33	32	28	32	38	42	30	30	44	25	27	31	40	50	28	37
Guidance from teachers or school counsellors	28	31	25	22	35	27	22	31	33	27	32	19	37	19	13	15	32	26	23	28	28	18	32	23	20	33	17	25
Poor school performance or grades	28	41	14	24	33	25	38	27	51	28	31	21	27	41	26	46	32	26	21	14	25	25	29	24	27	20	35	45
Doing what most people around them do (e.g. friends, classmates, or others in their area)	24	21	35	23	35	27	26	25	31	19	14	29	21	20	22	20	13	34	34	39	36	30	14	23	26	35	40	35
They want to become an entrepreneur or self-employed	21	26	22	22	31	12	19	24	27	18	27	39	24	33	21	18	24	23	28	22	21	18	16	20	29	24	22	24
Perceived prestige or social status of the vocational education and training path	16	11	22	14	19	18	13	11	10	14	11	17	16	7	14	11	11	23	23	18	24	21	11	17	14	17	12	15
Influence from social media or online content	14	17	12	22	18	17	11	15	12	11	11	24	13	12	11	8	11	12	27	31	16	12	6	16	15	22	12	13
Others (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	5	0	1	2	1	0	0	0	1	2	3	0	1	1	2	0	1	0	1	0	1	1
Don't know	2	0	3	3	3	2	1	2	0	4	3	1	2	1	3	2	2	1	1	3	2	1	7	1	0	1	1	1

1st Most Frequently Mentioned Item
2nd Most Frequently Mentioned Item
3rd Most Frequently Mentioned Item

motivacija i roditeljski savjeti povezani s 42 % svakog od njih. Iako ih općenito spominje 28 % Europljana, usmjeravanje učitelja nikad nije glavni čimbenik u jednoj

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
III. Razlika u predodžbama između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i općeg obrazovanja

Kada analiziramo čimbenike koji utječu na mlade po sociodemografskim i stvarnim kategorijama, mogu se uočiti sljedeći obrasci:

Potrebu ili želju za poslom i zaradom što je prije moguće navodi otprilike polovina svih ispitanika, uz minimalne rodne razlike (muškarci 52 %, žene 53 %). Razlike prema dobi skromne su, u rasponu od 51 % među osobama u dobi od 55 i više godina do 55 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina. Među društveno-profesionalnim kategorijama, nezaposleni će najvjerojatnije dati taj odgovor (60 %), što predstavlja razliku od 11 postotnih bodova u usporedbi s osobama koje žive u kućanstvu⁴⁶ (49 %).

Savjeti roditelja ili drugih članova obitelji ne pokazuju rodne razlike, a i muškarci i žene navode taj čimbenik na sličnim razinama (35 %). Razlike u dobi ovdje su značajnije: Taj čimbenik spominje 31 % osoba u dobi od 15 do 24 godine, što je povećanje na 37 % među osobama u dobi od 55 i više godina. Obrasci obrazovanja otkrivaju da oni koji su ranije završili obrazovanje imaju veću vjerojatnost da će spomenuti ovaj čimbenik: To čini 37 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 15 ili više godina, u usporedbi s 33 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 20 ili više godina.

Muškarci (28 %) i žene (29 %) navode smjernice učitelja ili školskih savjetnika na sličnim razinama. Odgovori među dobnim skupinama i dalje su relativno stabilni, u rasponu od 26 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine do 29 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina i 40 do 54 godine. Ni stupanj obrazovanja ne utječe mnogo na odgovore jer se navodi u rasponu od 27 % među osobama koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili ranije do 29 % među osobama koje još studiraju.

Želja da se postane poduzetnik ili samozaposlena minimalno se razlikuje među demografskim skupinama, a otprilike jedan od pet ispitanika navodi taj čimbenik. Razlike među spolovima skromne su (muškarci 22 %, žene 20 %), a malo je razlika prema dobi, pri čemu se navodi u rasponu od 20 % do 22 %. Ispitanici koji su samozaposleni vjerojatnije je da će spomenuti ovu stavku nego bilo koja druga kategorija zanimanja.

Loše školske rezultate ili ocjene na sličan način spominju i muškarci i žene (obje 28 %). Razlike u dobi su znatne: trećina osoba u dobi od 15 do 24 godine (33 %) navodi taj čimbenik, koji se smanjio na 26 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima. Postoje ograničene razlike u stupnju obrazovanja za ovu stavku. Među društveno-

profesionalnim kategorijama udio nezaposlenih (35 %) i studenata (33 %) znatno je veći od udjela fizičkih radnika (25 %). Ispitanici koji kažu da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje smatra negativnim u njihovoj zemlji vjerojatnije će spomenuti taj čimbenik (34 %) nego oni koji navode da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima pozitivnu predodžbu u njihovoj zemlji (26 %).

Učiniti ono što većina ljudi oko njih čini: postoje minimalne rodne razlike za ovu stavku (muškarci 25 %, žene 24 %). Razlike u dobi skromne su, iako ispitanici u dobi od 25 do 39 godina to spominju nešto češće (26 %) od ispitanika u dobi od 15 do 24 godine (23 %). Obrazovni obrasci pokazuju da je vjerojatnije da će oni koji su završili obrazovanje u dobi od 20 godina ili kasnije spomenuti taj čimbenik (26 %) nego oni koji su završili ranije (22 %).

Utjecaj društvenih medija ili internetskog sadržaja ponovno pokazuje minimalne razlike po spolu (muškarci 14 %, žene 15 %). Razlike prema dobi skromne su, a rezultati se kreću od 13 % među osobama u dobi od 55 i više godina do 16 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine. Obrazovni obrasci otkrivaju da oni koji su završili obrazovanje u dobi od 20 godina ili kasnije (16 %) navode taj čimbenik češće od onih koji su završili u dobi od 15 godina ili ranije (10 %).

Percipirani prestiž ili društveni status strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pokazuje minimalne razlike u većini skupina. Rodne razlike su skromne (muškarci 17 %, žene 15 %), a 16 % ispitanika dosljedno spominje ovu stavku u svim dobnim kategorijama. Razlike u obrazovanju su izraženije: osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 20 godina ili kasnije vjerojatnije će spomenuti ovu stavku (18 %) nego osobe koje su to učinile u dobi od 15 godina ili ranije (12 %).

⁴⁶ Kućanica je osoba koja upravlja kućanstvom, npr. kućanica ili domaćica.

QB4 Koji su, prema vašem mišljenju, glavni čimbenici koji utječu na to da mladi danas odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja? (MAX. 3 PRIMJEDBE) (%-EU)

	Smjernice učitelja ili školskih savjetnika	Savjeti roditelja ili drugih članova obitelji	Potreba ili želja za poslom i zarađivanjem novca što je prije moguće	Žele postati poduzetnici ili samozaposlene osobe	Loša školska uspješnost ili ocjene	Radeći ono što većina ljudi oko njih radi (npr. prijatelji, kolege iz razreda ili drugi u njihovom području)	Utjecaj društvenih medija ili internetskog sadržaja	Percipirani prestiž ili socijalni status strukovnog obrazovanja i osposobljavanja	Ostalo (SPONTANEOUS)	Ne znam
EU-27	28	35	53	21	28	24	14	16	1	2
Spol										
Čovjek	28	35	52	22	28	25	14	17	1	2
Žena	29	35	53	20	28	24	15	15	1	2
Dob										
15-24	26	31	54	21	33	23	16	16	1	1
25-39	29	33	55	22	27	26	15	16	1	1
40-54	29	35	53	21	28	24	15	16	1	2
>=55	28	37	51	20	26	24	13	16	1	3
Obrazovanje (kraj)										
<=15	27	37	52	18	29	22	10	12	1	5
16-19	29	36	51	21	26	24	14	16	1	2
>=20	28	33	55	21	28	26	16	18	1	2
Još uvijek studiram	29	31	55	21	34	22	15	13	2	2
Socioprofesionalna kategorija										
Samozaposlena osoba	28	34	52	26	26	24	14	14	1	2
Upravitelji	30	35	53	19	29	27	18	19	1	1
Ostali bijeli ovratnici	30	34	52	21	28	27	16	17	1	1
Ručni radnici	28	34	54	20	25	24	14	17	1	2
Kućni ljubimci	28	33	49	22	29	25	13	14	2	2
Nezaposleni	25	33	60	20	35	25	12	13	1	3
U mirovini	28	38	51	20	26	22	12	15	1	4
Studenti	27	31	55	21	33	23	16	13	1	1
Subjektivna urbanizacija										
Ruralno područje ili selo	26	35	51	20	27	25	14	16	1	3
Gradić male ili srednje veličine	30	34	52	22	28	23	15	15	1	2
Veliki grad	28	35	56	19	28	25	15	17	1	2
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)										
Pozitivno	30	37	53	21	26	26	14	17	1	1
Negativan	26	30	53	21	34	23	17	14	1	1
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)										
Da	28	37	52	21	24	25	16	18	1	1
Ne	28	33	54	20	31	24	13	14	1	3

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

1. Izazovi povezani s netehničkim vještinama

Polovina građana EU-a tvrdi da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ne pruža dovoljno transversalnih vještina kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje

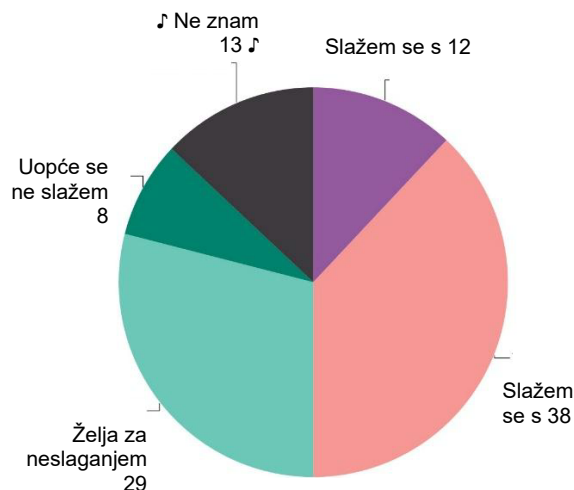
U cijeloj Europskoj uniji 50 % ispitanika smatra da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ne pruža dovoljno transversalnih vještina kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje, uključujući 12 % onih koji se snažno slažu i 38 % onih koji se obično slažu.⁴⁷ Ukupno 37 % ispitanika ne slaže se s tom tvrdnjom, dok 13 % ne zna.

Najviša razina sporazuma zabilježena je u Poljskoj (66 %), Hrvatskoj (65 %) i Sloveniji (64 %), a najniža u Španjolskoj (36 %), Danskoj (39 %), Estoniji (40 %) te Irskoj i Švedskoj (44 %).

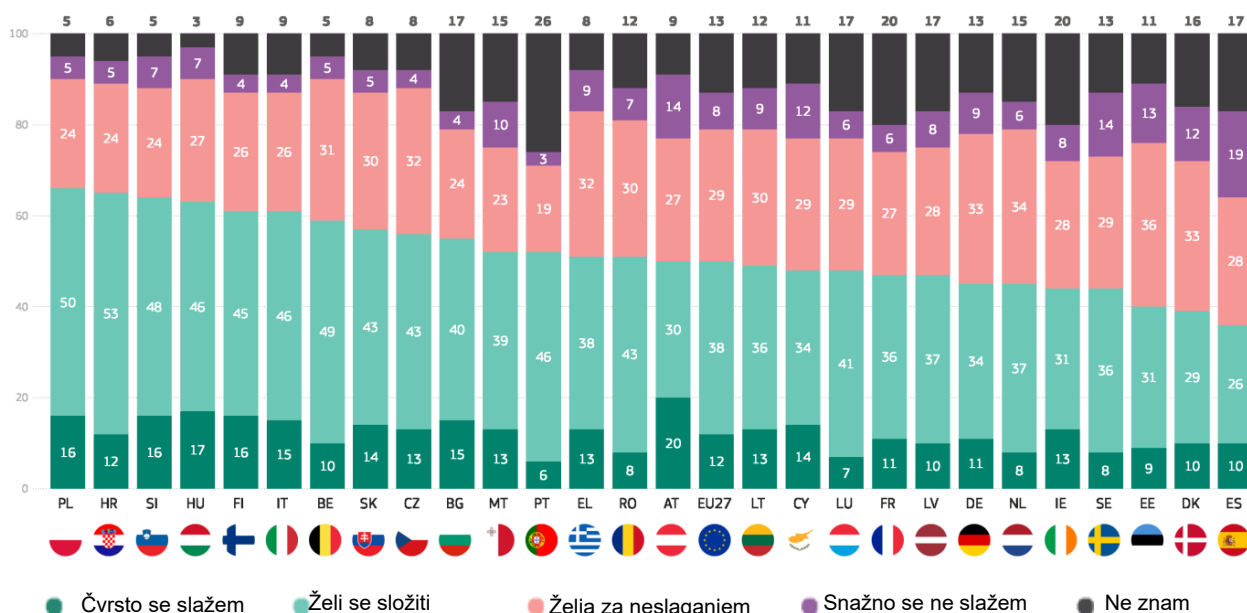
U 24 države članice EU-a većina smatra da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ne pruža dovoljno transversalnih vještina. Samo se u trima zemljama, Estoniji (49 %), Španjolskoj (47 %) i Danskoj (45 %), više ispitanika ne slaže nego se slaže s izjavom.

U nekoliko država članica EU-a, uključujući Njemačku, Nizozemsku i Austriju, stajališta su ravnomjernije podijeljena, pri čemu se one slažu s izjavom u rasponu od 45 % do 50 %.

QB7.6. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: SOO ne pruža dovoljno transversalnih vještina kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje (EU27) (%)

QB7.6. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: SOO ne pruža dovoljno transversalnih vještina kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje (%)

⁴⁷ QB7.6. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: SOO ne pruža dovoljno transversalnih vještina kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ne pruža dovoljno transversalnih vještina razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta kako slijedi:

- Postoje umjerene razlike po društveno-profesionalnim kategorijama, pri čemu studenti i drugi radnici s bijelim ovratnicama najvjerojatnije vjeruju da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ne pruža dovoljno transversalnih vještina kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje (obje 55 %), dok nezaposleni ispitanici bilježe znatno niže razine (45 %).
- Do dobi na kraju obrazovanja to je stajalište najraširenije među ispitanicima koji još studiraju (54 %), nakon čega slijede oni koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina i oni u dobi od 16 do 19 godina (obje 51 %). Ispitanici čije je obrazovanje završilo u dobi od 15 godina ili ranije najmanje se vjerojatno slažu s ovom izjavom (45 %).
- Prema dobi to je stajalište najzastupljenije među ispitanicima u dobi od 25 do 39 godina (54 %), nakon čega slijede ispitanici u dobi od 15 do 24 godine i 40 do 54 godine (obje 52 %). Najmanje je raširen među osobama u dobi od 55 i više godina (48 %).
- Ispitanici koji smatraju da učenici dobivaju dovoljno informacija o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju vjerojatnije će se složiti s izjavom (55 %) od onih koji smatraju da su informacije nedostatne (48 %).
- Postoje samo minimalne varijacije kada se gleda pohađanje SOO-a. Ispitanici koji su i sami sudjelovali u SOO-u imaju tek nešto veću vjerojatnost da će se složiti da SOO pruža nedovoljne transversalne vještine (53 %) od onih koji nemaju iskustva sa SOO-om (50 %).
- Kad je riječ o predodžbi o SOO-u, ispitanici koji imaju pozitivnu predodžbu o SOO-u imaju tek nešto veću vjerojatnost da će se složiti s tom izjavom od onih koji imaju negativnu predodžbu (53 % naspram 50 %).
- Ne postoje razlike po spolu.

QB7.6 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: IVET ne pruža dovoljno transversalnih vještina kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje (%-EU)

	Ukupno „suglasnost“	Ukupno „nesuglasnost“	♪ Ne znam ♪
EU-27	50	37	13
Spol			
Čovjek	52	36	12
Žena	50	37	13
Dob			
15-24	52	39	9
25-39	54	37	9
40-54	52	38	10
>=55	48	35	17
Obrazovanje (kraj)			
<=15	45	33	22
16-19	51	37	12
>=20	51	38	11
Još uvijek studiram	54	36	10
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	49	39	12
Upravitelji	51	38	11
Ostali bijeli ovratnici	55	36	9
Ručni radnici	52	38	10
Kućni ljubimci	49	36	15
Nezaposleni	45	40	15
U mirovini	48	33	19
Studenti	55	36	9
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	49	38	13
Gradić male ili srednje veličine	52	35	13
Veliki grad	51	37	12
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	53	37	10
Negativan	50	38	12
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	53	38	9
Ne	49	35	16

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Polovina građana EU-a tvrdi da programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja često ne zadovoljavaju osnovne vještine kao što su pismenost ili digitalna pismenost

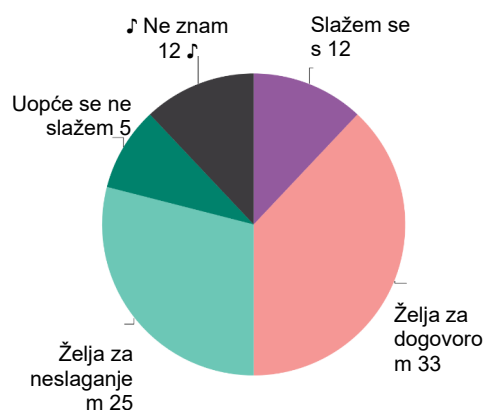
U cijeloj Europskoj uniji 50 % ispitanika smatra da programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja često ne zadovoljavaju osnovne vještine kao što su pismenost ili digitalna pismenost, uključujući 12 % ispitanika koji se snažno slažu i 38 % onih koji se obično slažu.⁴⁸ Za razliku od toga, 38 % ne slaže se s tom tvrdnjom, dok 12 % ne zna.

U 15 država članica najmanje polovina ispitanika slaže se s izjavom.

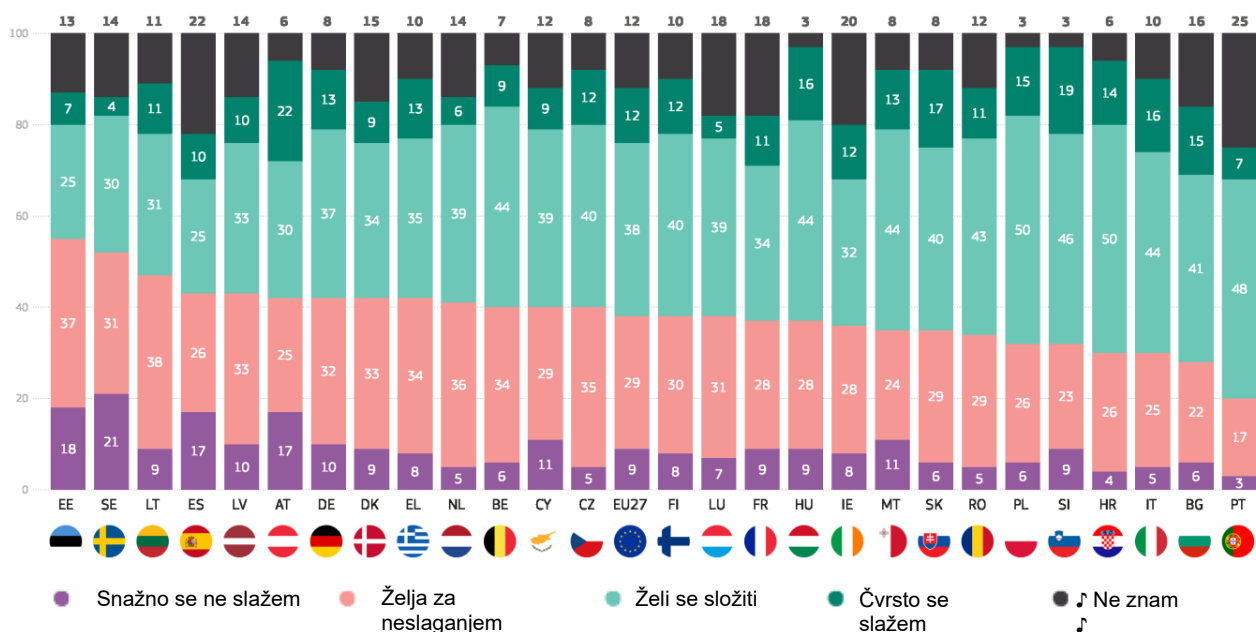
Percepcija tog pitanja znatno se razlikuje među državama članicama. Najviša razina dogovora zabilježena je u Poljskoj i Sloveniji (obje 65 %), a slijede je Hrvatska (64 %) te Italija i Mađarska (obje 60 %). Najniže razine zabilježene su u Estoniji (32 %), Švedskoj (34 %) i Španjolskoj (35 %).

U državama članicama u kojima su stajališta ravnomjernije podijeljena to stajalište zauzima 43 % u Danskoj i Latviji, 44 % u Irskoj i Luksemburgu te 45 % u Nizozemskoj.

Pitanje B7.7.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - u programima IVET često se ne podučavaju osnovne vještine kao što su pismenost ili digitalna pismenost (EU27) (%)

QB7.7. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: U programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja često se ne podučavaju osnovne vještine kao što su pismenost ili digitalna pismenost. (%)

⁴⁸ QB7.7. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: U programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja često se ne podučavaju osnovne vještine kao što su pismenost ili digitalna pismenost.

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da se u programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja često ne podučavaju osnovne vještine razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta kako slijedi.

- Prema dobi na kraju obrazovanja ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (53 %) najvjerojatnije će se složiti da strukovno obrazovanje i osposobljavanje često ne uspijeva u poučavanju osnovnih vještina, a slijede oni koji su završili u dobi od 20 ili više godina (50 %). Ispitanici čije je obrazovanje završilo u dobi od 15 godina ili ranije najmanje će se vjerojatno složiti (44 %).
- Ispitanici u dobi od 25 do 39 godina imaju najvišu razinu suglasnosti (53 %), a slijede oni u dobi od 40 do 54 godine (52 %). Najmanje je vjerojatno da će se složiti osobe u dobi od 15 do 24 godine i 55 godina i starije (49 %).
- Ispitanici koji su u nekom trenutku sami sudjelovali u SOO-u imaju nešto veću vjerojatnost da će podijeliti tu zabrinutost (53 %) od onih koji to nisu učinili (48 %).
- Oni koji vjeruju da učenici dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja vjerojatnije će reći da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ne podučava osnovne vještine (56% naspram 45%).
- Prema preporučenom putu, ispitanici koji bi preporučili opće srednjoškolsko obrazovanje vjerojatnije će se složiti s ovom izjavom (55 %) od onih koji bi preporučili strukovno srednjoškolsko obrazovanje (51 %).
- Ne postoje razlike po spolu.

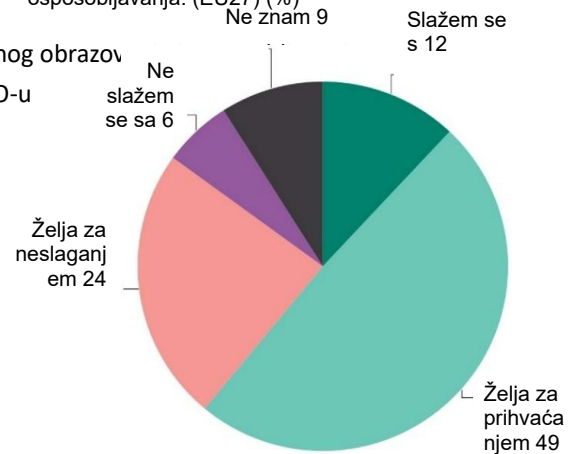
QB7.7 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: U programima IVET često se ne podučavaju osnovne vještine kao što su pismenost ili digitalna pismenost (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	50	38	12
Spol			
Čovjek	51	38	11
Žena	50	37	13
Dob			
15-24	49	42	9
25-39	53	39	8
40-54	52	39	9
>=55	49	34	17
Obrazovanje (kraj)			
<=15	44	31	25
16-19	53	37	10
>=20	50	39	11
Još uvijek studiram	48	43	9
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	51	40	9
Upravitelji	51	39	10
Ostali bijeli ovratnici	53	38	9
Ručni radnici	53	38	9
Kućni ljubimci	48	34	18
Nezaposleni	46	40	14
U mirovini	49	33	18
Studenti	48	43	9
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	49	38	13
Gradić male ili srednje veličine	52	37	11
Veliki grad	50	38	12
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	54	37	9
Negativan	48	41	11
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	53	39	8
Ne	48	36	16

QB5: Možete li mi reći u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom: U (Naša zemlja) ljudi koji žele odabrati svoje više srednjoškolsko obrazovanje dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. (EU27) (%)

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazov

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

2. Izazovi povezani sa smjernicama i rodnim stereotipima

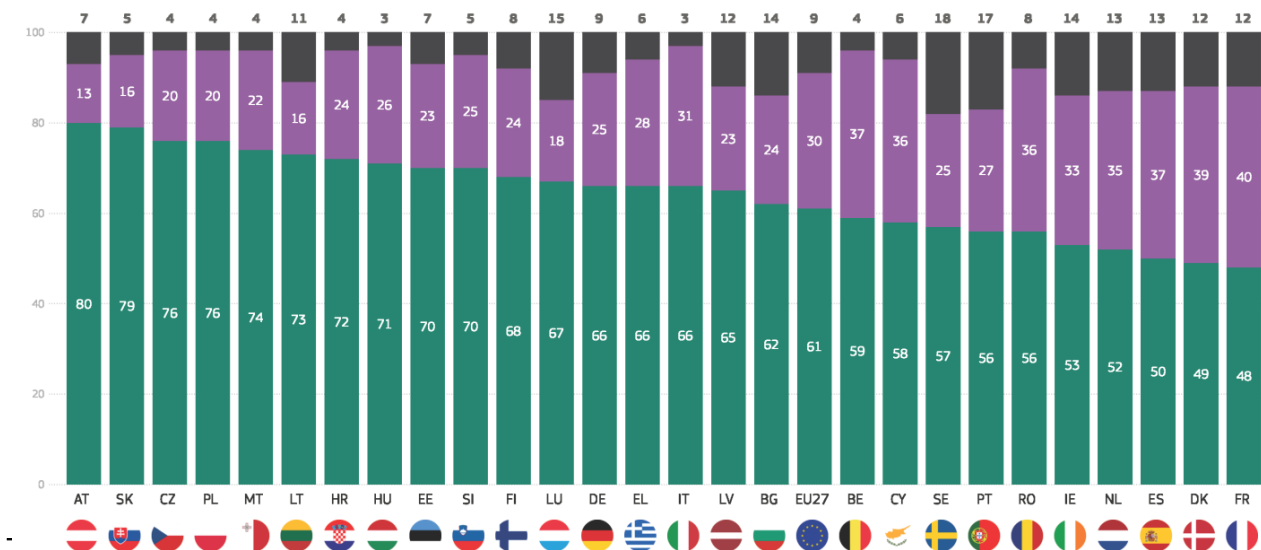
Šest od deset građana EU-a govori o odabiru višeg sekundarnog obrazovanja te dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Širom Europske unije 61 % građana smatra da u njihovoj zemlji osobe koje žele odabrati više srednjoškolsko obrazovanje dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uključujući 12 % onih koji se slažu, a 49 % onih koji se obično slažu. Tri od deset ispitanika ne slažu se (30 %), dok 9 % ne zna⁴⁹.

Kad je riječ o kontekstu, u anketi Cedefopa iz 2016. (EU28) postavljeno je slično, ali ne i identično pitanje, koje je bilo usmjereno na to jesu li ljudi dobili informacije u trenutku kada su donijeli svoj viši sekundarni izbor. Rezultati su relativno stabilni tijekom vremena: u tom je istraživanju 58 % ispitanika izjavilo da, 40 % da ne, a 2 % nije znalo⁵⁰.

U trenutačnoj anketi stajališta se razlikuju među državama članicama. Najviša razina dogovora zabilježena je u Austriji (80 %), Slovačkoj (79 %) te Češkoj i Poljskoj (76 %). Najniže razine zabilježene su u Francuskoj (48 %), Danskoj (49 %) i Španjolskoj (50 %). Znatan udio ispitanika odgovorio je „ne znam”, a najviše stope zabilježene su u Švedskoj (18 %), Portugalu (17 %) i Luksemburgu (15 %).

QB5. Možete li mi reći u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom U {Naša zemlja}. Ljudi koji će odabrati svoje više srednjoškolsko obrazovanje dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. (%)

49 QB5. Možete li mi reći u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom: U {Naša zemlja} ljudi koji će odabrati svoje više srednjoškolsko obrazovanje dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. (%)

50 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Tekst pitanja razlikuje se od trenutačne ankete, u kojoj se postavljaju pitanja o informacijama dostupnima osobama koje trenutačno odabiru srednjoškolsko obrazovanje, dok se u točki iz 2016. od ispitanika tražilo da razmisle o svojem prošlom iskustvu. tromjesečje: „U vrijeme kada ste donosili odluku o svojem obrazovanju u višem sekundarnom obrazovanju, jeste li dobili informacije o strukovnom obrazovanju?”

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da ljudi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta kako slijedi.

- Ispitanici koji vide strukovno obrazovanje i osposobljavanje u pozitivnom svjetlu u svojoj zemlji mnogo je vjerojatnije da će se složiti da postoji dovoljno informacija o tim mogućnostima (74 %), u usporedbi s 36 % onih koji navode da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima negativnu sliku.
- Slično tome, ispitanici s povoljnim stajalištima o kvaliteti i mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja općenito su skloniji vjerovati da je dostupno dovoljno informacija. To vrijedi za one koji: smatra da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje (69 % u odnosu na 44 %); kažu da su nastavnici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kompetentni (67 % u odnosu na 43 %); slažu se da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernoj infrastrukturi (67 % u odnosu na 45 %) i da se u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju podučavaju tehničke vještine (65 % u odnosu na 43 %); smatra da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi mogućnosti za studiranje u inozemstvu (69 % u odnosu na 52 %) i put prema sveučilišnom studiju (67 % u odnosu na 54 %). Primjenjuje se i na one koji ne osjećaju nedostatak transverzalnih vještina (67 % u odnosu na 61 %) ili osnovnih vještina (68 % u odnosu na 59 %).
- Postoje neke značajne razlike prema društveno-stručnoj kategoriji: 65 % ostalih radnika smatra da osobe koje žele odabrati više sekundarno obrazovanje dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, u usporedbi s 50 % među nezaposlenim ispitanicima.
- Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina najvjerojatnije će se složiti (63 %). Najmanje je vjerojatno da će to učiniti osobe čije je obrazovanje završilo kad su imale 15 godina ili mlađe (58 %).
- Ne postoje razlike po spolu ili dobi.

QB5 Možete li mi reći u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom: U (Naša zemlja) ljudi koji žele odabrati svoje više srednjoškolsko obrazovanje dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. (% – EU)

	Ukupno „suglasnost“	Ukupno „nesuglasnost“	♪ Ne znam ♪
EU-27	61	30	9
Spol			
Čovjek	61	30	9
Žena	61	31	8
Dob			
15-24	61	37	2
25-39	61	34	5
40-54	62	30	8
>=55	61	26	13
Obrazovanje (kraj)			
<=15	58	25	17
16-19	63	29	8
>=20	61	32	7
Još uvijek studiram	61	37	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	58	34	8
Upravitelji	62	31	7
Ostali bijeli ovratnici	65	29	6
Ručni radnici	63	30	7
Kućni ljubimci	58	33	9
Nezaposleni	50	40	10
U mirovini	61	25	14
Studenti	60	38	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	61	29	10
Gradić male ili srednje veličine	60	32	8
Veliki grad	63	29	8
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	74	19	7
Negativan	36	57	7
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	65	28	7
Ne	58	32	10

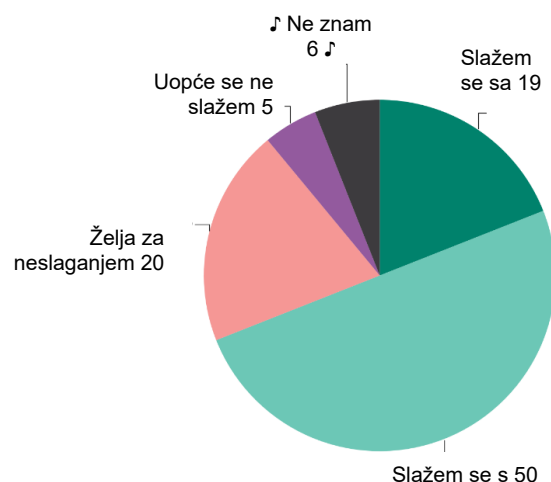
Oko sedam od deset građana EU-a izjavilo je da žene koje zanimaju područja povezana sa STEM-om⁵¹ u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mogu dobiti manje poticaja od muškaraca.

Širom Europske unije 69 % građana EU-a izjavilo je da žene koje su zainteresirane za područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mogu dobiti manje poticaja od muškaraca koji su zainteresirani za područja povezana sa STEM-om, uključujući 19 % koji se snažno slažu i 50 % koji se obično slažu.⁵² Svaki četvrti ne slaže se (25%), dok 6% ne zna.

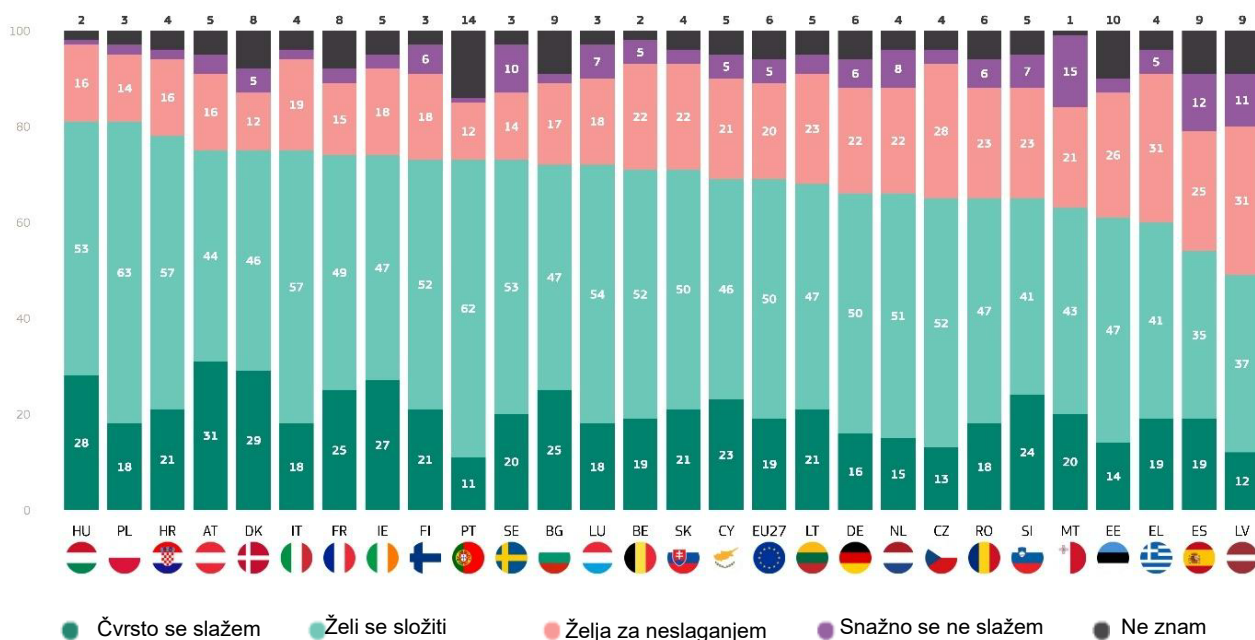
Stajališta se razlikuju među državama članicama. Najviša razina dogovora zabilježena je u Mađarskoj i Poljskoj (81 %) te Hrvatskoj (78 %). Najniže razine zabilježene su u Latviji (49 %), Španjolskoj (54 %) i Grčkoj (60 %).

U 25 država članica najmanje šest od deset ispitanika izjavilo je da žene koje su zainteresirane za područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mogu dobiti manje poticaja od muškaraca koji su zainteresirani za područja povezana sa STEM-om.

QB10.2: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Žene zainteresirane za područja povezana sa STEM-om u IVET-u mogu dobiti manje ohrabrenja od obitelji i škola nego muškarci zainteresirani za područja povezana sa STEM-om {EU27} (%)

QB10.2. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Žene zainteresirane za područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mogu dobiti manje poticaja od muškaraca zainteresiranih za područja povezana sa STEM-om. (%)

51 Znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika

52 QB10.2. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Žene zainteresirane za područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mogu dobiti manje poticaja od muškaraca zainteresiranih za područja povezana sa STEM-om.

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da žene zainteresirane za područja povezana sa STEM-om mogu dobiti manje poticaja od muškaraca razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima, kako slijedi.

- Do dobi na kraju obrazovanja ispitanici koji još studiraju najvjerojatnije će vjerovati da žene koje su zainteresirane za područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezana sa STEM-om dobivaju manje poticaja od muškaraca (73 %), dok se 71 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 20 godina nadalje i 69 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina slaže. Ta se brojka smanjuje na 63 % za ispitanike koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe.
- Postoje određene razlike po društveno-profesionalnim kategorijama, pri čemu 74 % samozaposlenih ispitanika i 72 % studenata dijeli to mišljenje, u usporedbi sa 66 % osoba koje žive u kućanstvu.
- Prema dobi to stajalište iznosi 72 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine, u usporedbi sa 68 % među ispitanicima u dobi od 55 godina i starijima.
- Ne postoje razlike po spolu.

QB10.2 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Žene zainteresirane za područja povezana sa STEM-om u IVET-u mogu biti manje ohrabrene od obitelji i škola nego muškarci zainteresirani za područja povezana sa STEM-om (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	69	25	6
Spol			
Čovjek	69	25	6
Žena	69	25	6
Dob			
15-24	72	24	4
25-39	72	24	4
40-54	69	27	4
>=55	68	24	8
Obrazovanje (kraj)			
<=15	63	24	13
16-19	69	26	5
>=20	71	25	4
Još uvijek studiram	73	22	5
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	74	22	4
Upravitelji	70	26	4
Ostali bijeli ovratnici	70	26	4
Ručni radnici	70	25	5
Kućni ljubimci	66	29	5
Nezaposleni	70	24	6
U mirovini	67	24	9
Studenti	72	24	4
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	68	26	6
Gradić male ili srednje veličine	70	24	6
Veliki grad	71	23	6
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	70	26	4
Negativan	72	24	4
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	71	25	4
Ne	68	25	7

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

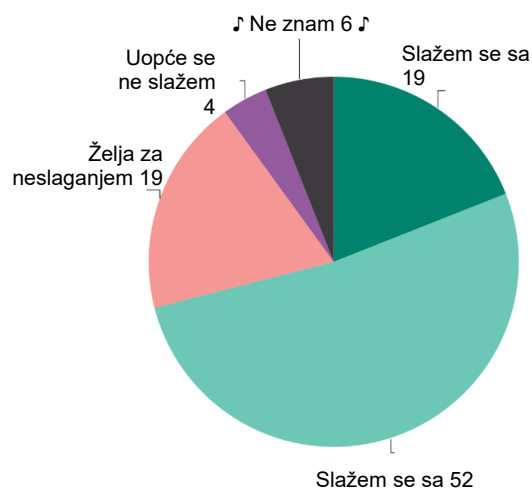
Oko sedam od deset građana EU-a kaže da se žene često potiče na opće obrazovanje, iako izražavaju interes za tehničke predmete.

Diljem Europske unije 71 % građana EU-a kaže da se žene često potiče na opće obrazovanje, iako izražavaju interes za tehničke, praktične i praktične predmete, uključujući 19 % onih koji se snažno slažu i 52 % onih koji se obično slažu.⁵³ Otprilike svaka četvrta osoba (23 %) ne slaže se, dok 6 % ne zna.

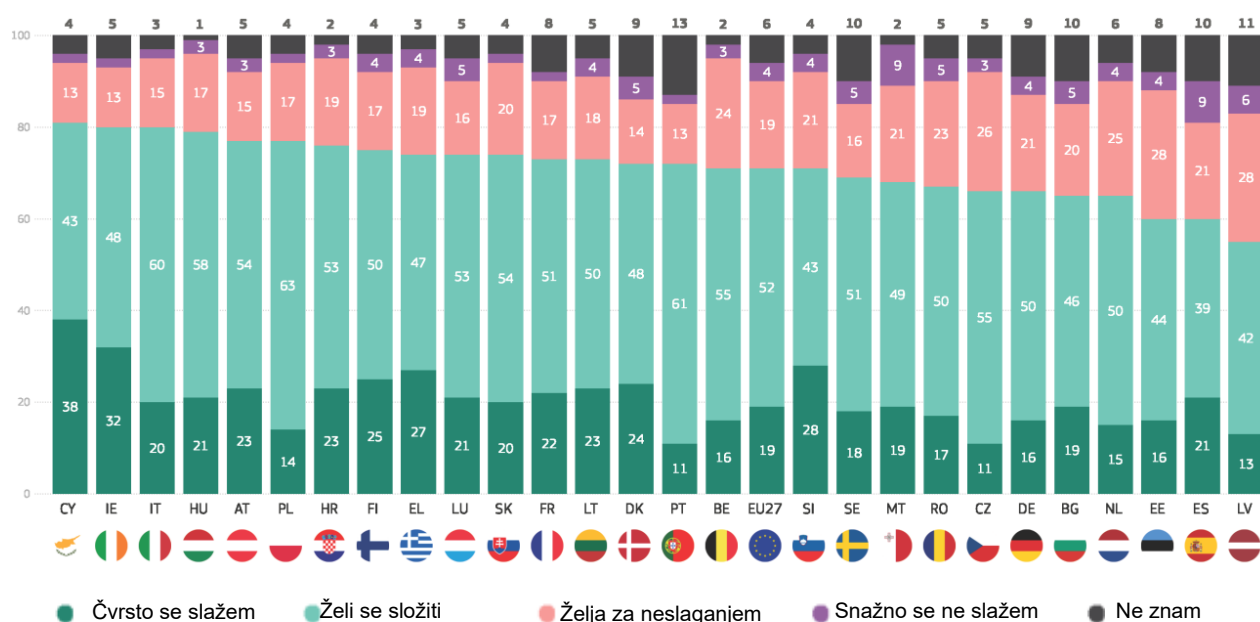
Većina ispitanika slaže se s tom izjavom u svim državama članicama. Međutim, razine dogovora razlikuju se među državama članicama. Najveće razine zabilježene su u Cipru (81 %), Italiji i Irskoj (80 %) te Mađarskoj (79 %). Najniže razine zabilježene su u Latviji (55 %) te Španjolskoj i Estoniji (obje 60 %).

U 17 država članica najmanje sedam od deset ispitanika slaže se da se žene često potiče na opće obrazovanje unatoč tome što su izrazile interes za tehničke teme.

QB11.1.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Žene se često potiče da pohađaju opće obrazovanje, iako izražavaju interes za tehničke, praktične i praktične predmete (EU27) (%)

QB11.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Žene se često potiče da nastave opće obrazovanje, iako izražavaju interes za tehničke, praktične, praktične predmete.(%)

⁵³ QB11.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Žene se često potiče da nastave opće obrazovanje, iako izražavaju interes za tehničke, praktične i praktične predmete.

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da se žene često potiču na opće obrazovanje razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Do dobi na kraju obrazovanja ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina ili u dobi od 20 godina ili kasnije najvjerojatnije će vjerovati da su žene često usmjerene prema općem obrazovanju unatoč interesu za tehničke predmete (obje 71 %). Ta je brojka pala na 68 % među osobama koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađima. Najveći je među onima koji još uvijek studiraju (74%).
- Postoje skromne razlike među društveno-profesionalnim kategorijama, pri čemu 74 % studenata dijeli to mišljenje, u usporedbi sa 68 % među rukovoditeljima i nezaposlenim ispitanicima.
- Urbanizacija utječe na odgovore jer se 74 % ispitanika u velikim gradovima slaže da žene dobivaju manje poticaja za preuzimanje tehničkih predmeta od muškaraca, u usporedbi sa 68 % onih u ruralnim područjima ili selima.
- Prema dobi, to se stajalište smanjuje sa 74 % ispitanika u dobi od 15 do 24 godine na 73 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 70 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 69 % osoba u dobi od 55 godina i više.
- Ne postoje razlike prema spolu ili prema prethodnom iskustvu u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

QB11.1 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Žene se često potiče da pohađaju opće obrazovanje, iako izražavaju interes za tehničke, praktične i praktične predmete (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	71	23	6
Spol			
Čovjek	71	22	7
Žena	71	23	6
Dob			
15-24	74	22	4
25-39	73	22	5
40-54	70	24	6
>=55	69	22	9
Obrazovanje (kraj)			
<=15	68	20	12
16-19	71	22	7
>=20	71	24	5
Još uvijek studiram	74	21	5
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	72	22	6
Upravitelji	68	26	6
Ostali bijeli ovratnici	72	23	5
Ručni radnici	72	23	5
Kućni ljubimci	72	22	6
Nezaposleni	68	23	9
U mirovini	69	21	10
Studenti	74	22	4
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	68	25	7
Gradić male ili srednje veličine	71	22	7
Veliki grad	74	20	6
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	72	23	5
Negativan	71	24	5
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	72	22	6
Ne	70	22	8

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

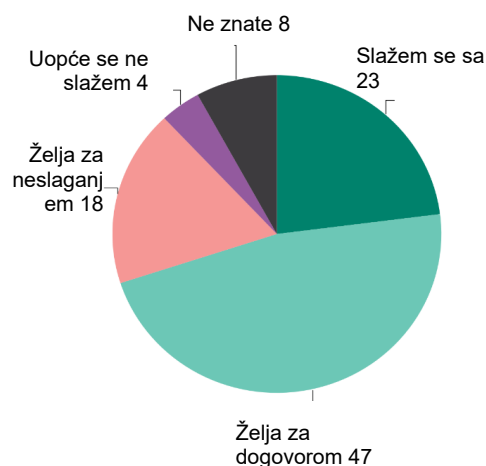
Sedam od deset građana EU-a izjavilo je da se muškarci koji ne postižu visoke akademske rezultate suočavaju s većim pritiskom da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja nego žene.

Diljem Europske unije 70 % građana EU-a izjavilo je da se muškarci koji ne postižu visoke akademske rezultate suočavaju s većim pritiskom da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje u odnosu na opće obrazovanje od žena, uključujući 23 % koji se snažno slažu i 47 % koji se obično slažu.⁵⁴ Otprilike svaka četvrta osoba (22 %) ne slaže se, dok 8 % ne zna.

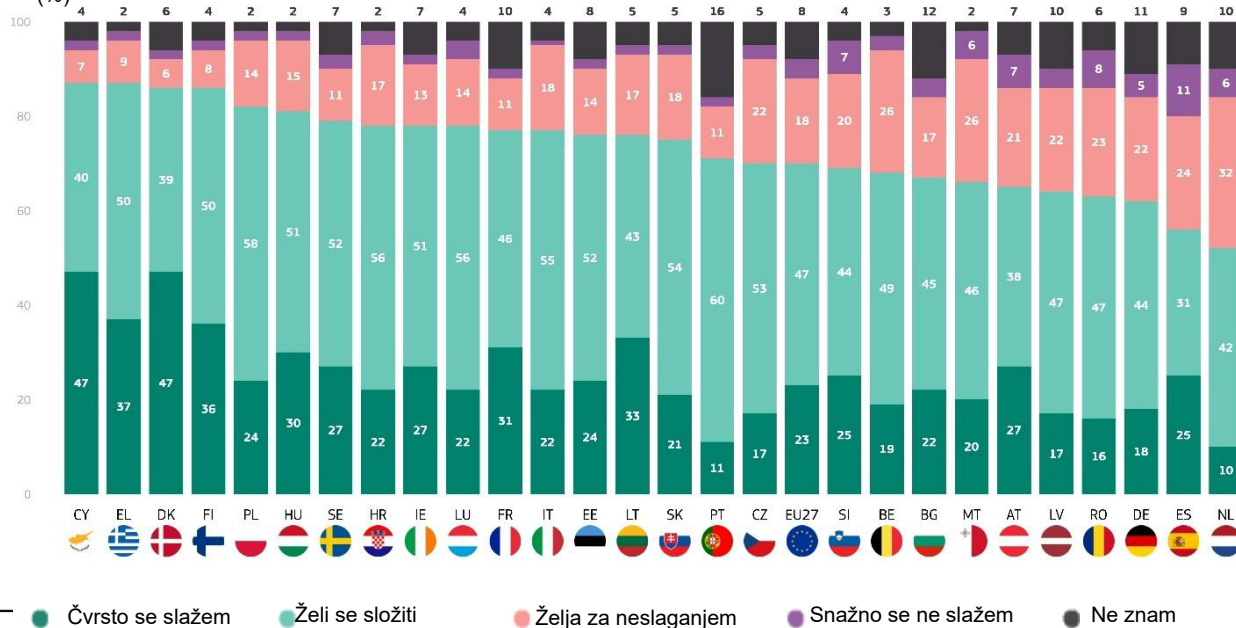
Većina ispitanika slaže se s tom izjavom u svim državama članicama. Međutim, razine suglasnosti u tom području znatno se razlikuju među državama članicama. Najviša razina dogovora zabilježena je u Grčkoj i Cipru (87 %) te Danskoj (86 %). Najniže razine zabilježene su u Nizozemskoj (52 %), Španjolskoj (56 %) i Njemačkoj (62 %).

U 17 država članica najmanje sedam od deset ispitanika slaže se da su muškarci koji akademski ne postižu visoke rezultate izloženi većem pritisku da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje od žena.

Pitanje 11.2.: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Muškarci koji nisu visokoobrazovani suočavaju se s većim pritiskom da odaberu IVET umjesto općeg obrazovanja nego žene (EU27) (%)

QB11.2. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Muškarci koji nisu visokoobrazovani suočavaju se s većim pritiskom da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja nego žene. (%)

54 od sljedećih izjava: Muškarci koji nisu visokoobrazovani suočavaju se s većim pritiskom da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja nego žene.

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da se muškarci koji ne postižu visoke akademske rezultate suočavaju s većim pritiskom od žena da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje razlikuje se prema sociodemografskim i stvarnim čimbenicima kako slijedi.

- Ispitanici koji vjeruju da su učenici s visokim rezultatima u --u usmjereni prema općem obrazovanju vjerojatnije će podijeliti ovo stajalište (76 % naspram 54 %). Sličan obrazac pojavljuje se među onima koji smatraju da opće obrazovanje ima bolji imidž (76 % u odnosu na 58 %), koji misle da je opće obrazovanje lakše (79 % u odnosu na 65 %) i koji vjeruju da su programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja uključivi (76 % u odnosu na 67 %).
- Ispitanici koji su odabrali „lošu uspješnost” kao čimbenik za odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja vjerojatnije će se složiti s tom izjavom od onih koji to nisu učinili (76 % u odnosu na 68 %).
- Do dobi na kraju obrazovanja ispitanici se najviše vole složiti da su muškarci s nižim akademskim rezultatima izloženi većem pritisku da odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje od žena oni koji su završili obrazovanje u dobi od 20 godina ili kasnije i oni koji još studiraju (72 %), nakon čega slijede oni koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (70 %). Osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe najmanje će se vjerojatno složiti (66%).
- Urbanizacija ovdje ima malu ulogu: 73 % ispitanika u velikim gradovima slaže se s tom izjavom, u usporedbi sa 69 % u ruralnim područjima ili selima.
- Postoje minimalne razlike prema društveno-profesionalnoj kategoriji. Malo je vjerojatnije da će se nezaposleni ispitanici složiti (73 %) s drugim kategorijama (70 – 72 %).
- Ne postoje razlike prema spolu i dobi.

QB11.2 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Muškarci koji nisu visokoobrazovani suočavaju se s većim pritiskom da odaberu IVET umjesto općeg obrazovanja nego žene (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	70	22	8
Spol			
Čovjek	71	22	7
Žena	70	22	8
Dob			
15-24	71	24	5
25-39	72	22	6
40-54	70	24	6
>=55	70	21	9
Obrazovanje (kraj)			
<=15	66	21	13
16-19	70	23	7
>=20	72	22	6
Još uvijek studiram	72	22	6
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	70	23	7
Upravitelji	70	23	7
Ostali bijeli ovratnici	72	22	6
Ručni radnici	71	23	6
Kućni ljubimci	70	24	6
Nezaposleni	73	21	6
U mirovini	70	19	11
Studenti	70	25	5
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	69	22	9
Gradić male ili srednje veličine	70	23	7
Veliki grad	73	21	6
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	71	23	6
Negativan	72	23	5
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	71	23	6
Ne	71	21	8

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

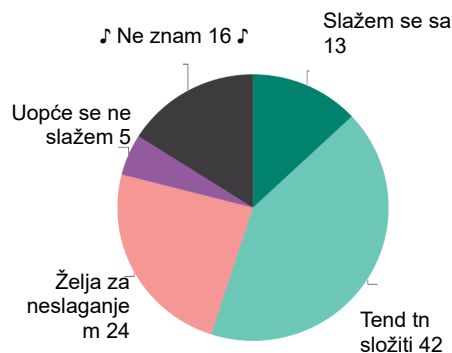
Više od polovine građana EU-a tvrdi da se nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne bave na odgovarajući način rodnom predrasudama prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja

U cijeloj Europskoj uniji 55 % građana EU-a tvrdi da se nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne bave na odgovarajući način rodnom pristranošću prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja, uključujući 13 % koji se snažno slažu i 42 % koji se obično slažu.⁵⁵ Gotovo trećina (29%) se ne slaže, dok 16% ne zna.

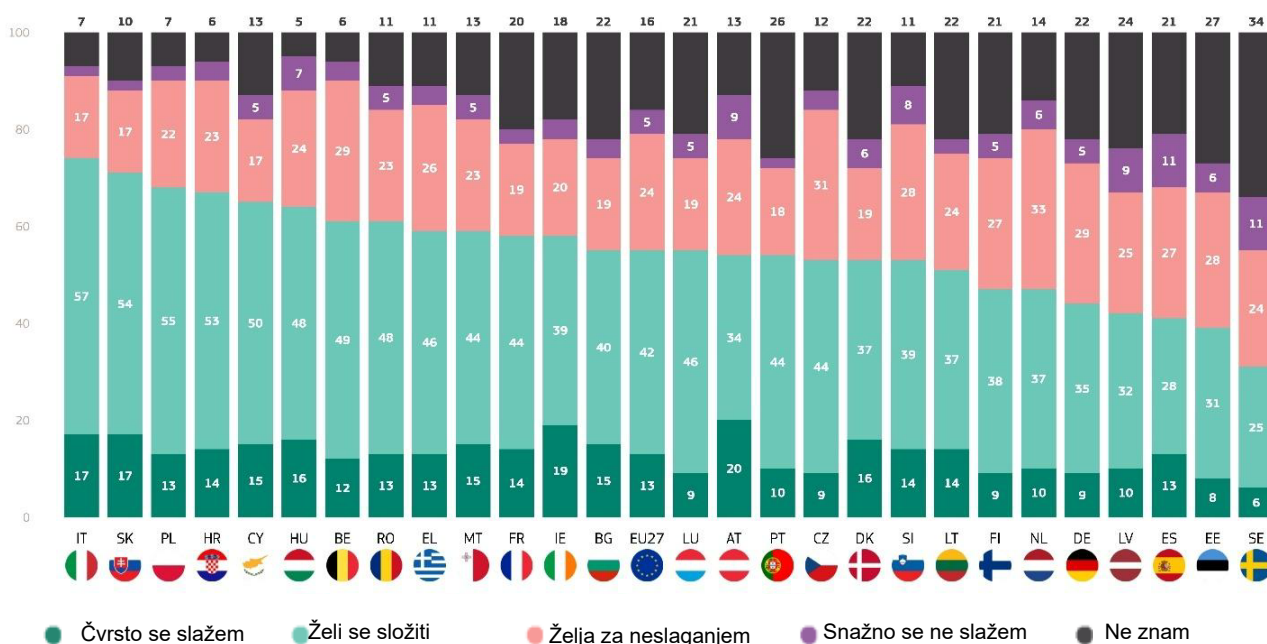
Stajališta se razlikuju među državama članicama. Razine sporazuma h ighest zabilježene su u Italiji (74 %), Slovačkoj (71 %) i Poljskoj (68 %). Najniže razine zabilježene su u Švedskoj (31 %), Estoniji (39 %) i Španjolskoj (41 %).

U 20 država članica najmanje polovina ispitanika slaže se da se rodna pristranost ne rješava na odgovarajući način.

QB11.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne bave se na odgovarajući način rodnom predrasudama prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja. (EU27) (%)

QB11.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne bave se na odgovarajući način rodnom predrasudama prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja. (%)

⁵⁵ QB11.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne bave se na odgovarajući način rodnom predrasudama prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja.

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da se rodna pristranost ne rješava na odgovarajući način kada učenici odabiru različite sociodemografske čimbenike i čimbenike stajališta, kako slijedi.

- Postoje neke razlike po društveno-profesionalnim kategorijama, pri čemu 61 % učenika dijeli to mišljenje, u usporedbi s 50 % umirovljenih ispitanika.
- Prema dobi, sporazum se smanjuje sa 62 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine na 52 % među ispitanicima u dobi od 55 godina i starijima.
- Do dobi na kraju obrazovanja 57 % onih koji su završili u dobi od 16 do 19 godina i 54 % onih koji su završili u dobi od 20 godina ili kasnije smatra da nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne rješavaju na odgovarajući način rodne predrasude prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja. Ta brojka iznosi 50 % za one koji su završili u dobi od 15 godina ili mlađi. Dostiže najvišu razinu među Europljanima koji još studiraju (61 %).
- Ispitanici koji bi preporučili opće srednjoškolsko obrazovanje imaju nešto veću vjerojatnost od onih koji pogoduju strukovnom obrazovanju (60 % naspram 56 %) da se slože da se rodna pristranost ne rješava na odgovarajući način.
- Ne postoje razlike po spolu.

QB11.3 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne bave se na odgovarajući način rodnom predrasudama prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	55	29	16
Spol			
Čovjek	55	29	16
Žena	55	29	16
Dob			
15-24	62	29	9
25-39	58	30	12
40-54	56	30	14
>=55	52	26	22
Obrazovanje (kraj)			
<=15	50	24	26
16-19	57	28	15
>=20	54	31	15
Još uvijek studiram	61	28	11
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	56	30	14
Upravitelji	54	31	15
Ostali bijeli ovratnici	58	29	13
Ručni radnici	57	29	14
Kućni ljubimci	57	27	16
Nezaposleni	51	32	17
U mirovini	50	26	24
Studenti	61	29	10
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	52	31	17
Gradić male ili srednje veličine	56	28	16
Veliki grad	58	27	15
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	57	29	14
Negativan	56	30	14
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	57	28	15
Ne	54	29	17

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Više od polovine građana EU-a smatra da su područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju prikladnija za muškarce

U cijeloj Europskoj uniji 55 % građana EU-a smatra da su područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, kao što su građevinarstvo, automobilska industrija, proizvodnja i IKT, prikladnija za muškarce, uključujući 14 % koji se snažno slažu i 41 % koji se obično slažu.⁵⁶ Sveukupno, 41% se ne slaže, dok 4% ne zna.

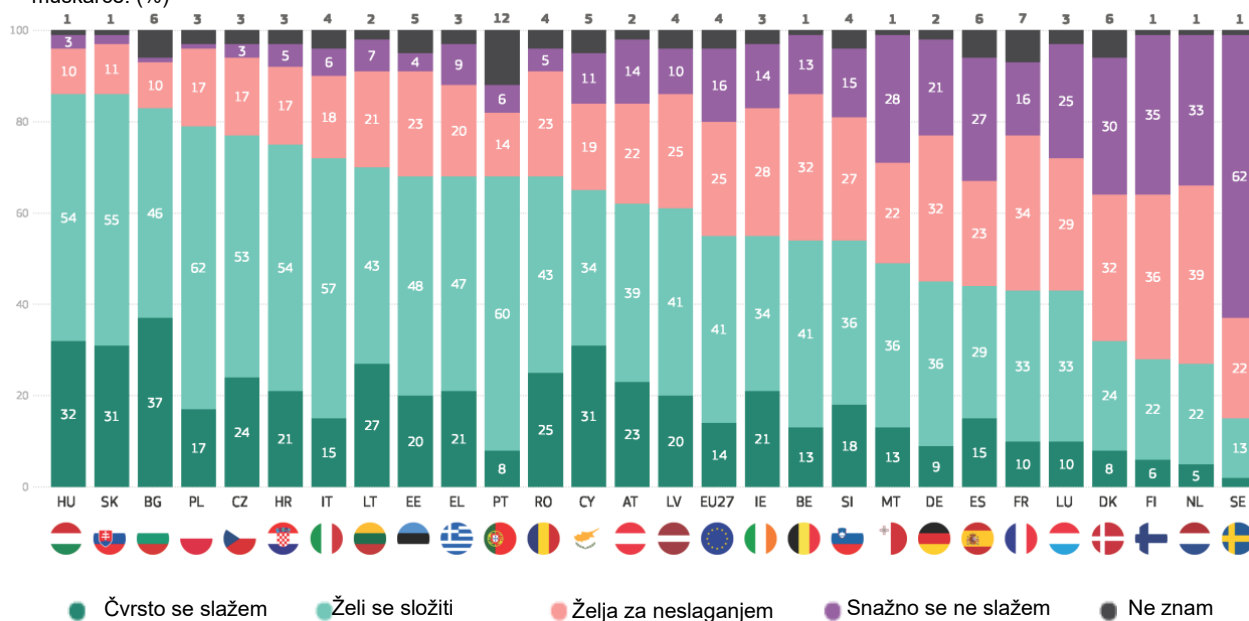
U 18 država članica najmanje polovina ispitanika slaže se da su područja povezana sa STEM-om prikladnija za muškarce.

Stajališta se razlikuju među državama članicama. Najviša razina dogovora zabilježena je u Mađarskoj i Slovačkoj (86 %) te Bugarskoj (83 %). Najniže razine zabilježene su u Švedskoj (15 %), Nizozemskoj (27 %) i Finskoj (28 %).

QB10.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (npr. građevinarstvo, automobilska industrija, proizvodnja, IKT) prikladnija su za muškarce. (EU27) (%)

QB10.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (npr. građevinarstvo, automobilska industrija, proizvodnja, IKT) prikladnija su za muškarce. (%)

⁵⁶ QB10.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezana sa STEM-om (npr. građevinarstvo, automobilska industrija, proizvodnja, IKT) prikladnija su za muškarce.

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da su područja povezana sa STEM-om prikladnija za muškarce razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Ovo je stajalište raširenije među ispitanicima koji: vjeruju da učitelji i savjetnici za usmjeravanje ne rješavaju na odgovarajući način rodne predrasude (65 % naspram 43 %) ; vjeruju da se muškarci koji nisu visokoobrazovani suočavaju s većim pritiskom da odaberu SOO (62% naspram 42%) ; misle da se žene potiču prema općem obrazovanju unatoč interesu za tehničke predmete (63% naspram 38%) ; osjećaju da su rodni stereotipi ojačani od strane obitelji, vršnjaka i društvenih medija (59% naspram 46%) ; i vjeruje da se muškarci u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanom s --om suočavaju sa socijalnom stigmom (63 % u odnosu na 46 %).
- Ispitanici koji vjeruju da mladi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja imaju veću vjerojatnost da će se složiti (62 %) od onih koji vjeruju da to ne čine (47 %).
- Gotovo dvije trećine ispitanika (60 %) koji navode da se strukovno obrazovanje i osposobljavanje smatra pozitivnim u njihovoj zemlji slažu se da su područja povezana sa STEM-om prikladnija za muškarce, u usporedbi s 47 % onih koji prijavljuju negativne percepcije.
- Postoje neke značajne razlike po društveno-profesionalnim kategorijama, pri čemu osobe u kućanstvu najvjerojatnije vjeruju da su područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju prikladnija za muškarce (63 %), u usporedbi s 47 % rukovoditelja.
- Do dobi na kraju obrazovanja to je stajalište najraširenije među osobama koje su završile obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (62 %), a slijede osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe (59 %). Osobe koje su nastavile obrazovanje nakon 20 godina bilježe najnižu stopu suglasnosti (47 %), dok za ispitanike koji još studiraju ta brojka iznosi 50 %.
- Stajalište da su područja povezana sa STEM-om u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju prikladnija za muškarce nešto je raširenije među muškarcima (58 %) nego među ženama (53 %).
- Ne postoje razlike prema dobi ili prethodnom pohađanju SOO-a.

QB10.1 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Područja IVET-a povezana sa STEM-om (npr. građevinarstvo, automobilska industrija, proizvodnja, IKT) prikladnija su za muškarce (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	55	41	4
Spol			
Čovjek	58	38	4
Žena	53	43	4
Dob			
15-24	55	42	3
25-39	55	43	2
40-54	56	41	3
>=55	55	39	6
Obrazovanje (kraj)			
<=15	59	31	10
16-19	62	35	3
>=20	47	50	3
Još uvijek studiram	50	47	3
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	58	39	3
Upravitelji	47	50	3
Ostali bijeli ovratnici	60	37	3
Ručni radnici	59	38	3
Kućni ljubimci	63	33	4
Nezaposleni	49	47	4
U mirovini	55	39	6
Studenti	51	46	3
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	55	41	4
Gradić male ili srednje veličine	57	39	4
Veliki grad	55	41	4
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	60	37	3
Negativan	47	50	3
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	56	42	2
Ne	55	40	5

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

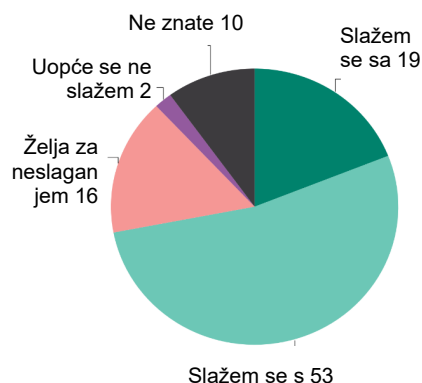
Oko sedam od deset građana EU-a tvrdi da obitelji, vršnjaci i društveni mediji često jačaju rodne stereotipe o odabiru između općeg i strukovnog obrazovanja.

Diljem Europske unije 72 % ispitanika smatra da rodni stereotipi o odabiru između općeg i strukovnog obrazovanja često jačaju obitelji, vršnjaci i društveni mediji, uključujući 19 % onih koji se snažno slažu i 53 % onih koji se obično slažu.⁵⁷ Otprilike svaki peti ne slaže se (18 %), dok 10 % ne zna.

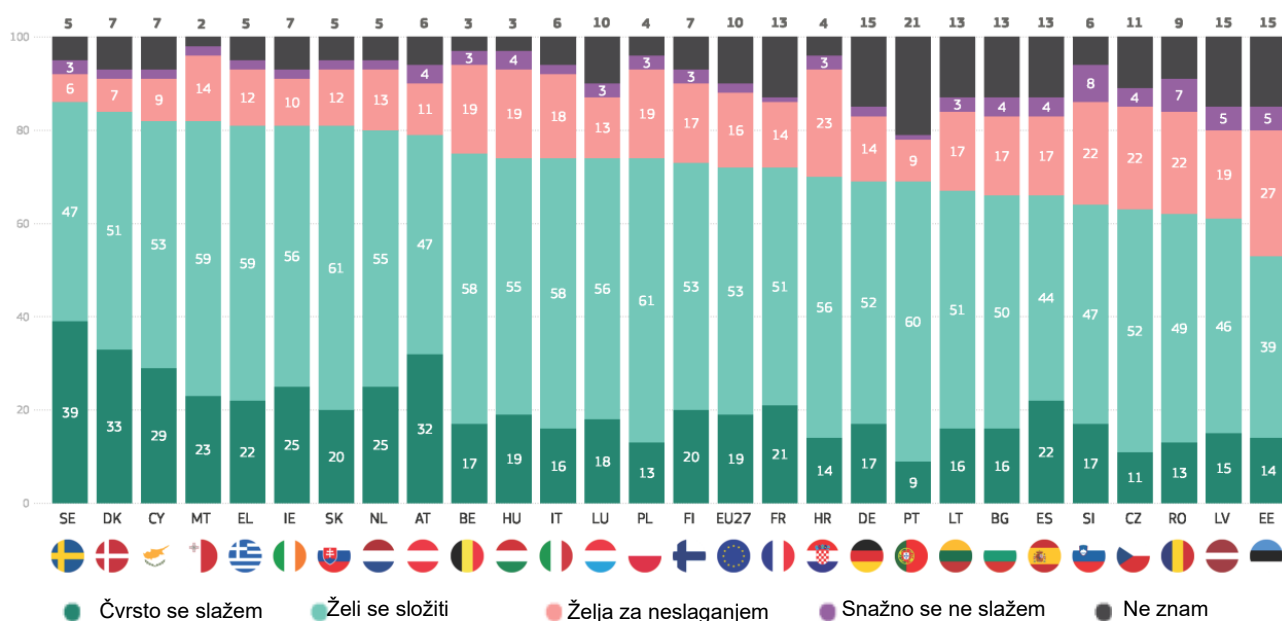
Većina ispitanika slaže se s tom izjavom u svim državama članicama. Međutim, razine sporazuma razlikuju se među državama članicama. Najviša razina sporazuma zabilježena je u Švedskoj (86 %), Danskoj (84 %) i Cipru (82 %). Najniže razine zabilježene su u Estoniji (53 %), Latviji (61 %) i Rumunjskoj (62 %).

U 17 država članica najmanje sedam od deset ispitanika slaže se da obitelji, vršnjaci i društveni mediji često jačaju rodne stereotipe.

QB11.4: Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: - Rodne stereotipe o odabiru između općeg i strukovnog obrazovanja često jačaju obitelji, vršnjaci i društveni mediji (EU27) (%)

QB11.4. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Rodne stereotipe o odabiru između općeg i strukovnog obrazovanja često jačaju obitelji, vršnjaci i društveni mediji.(%)

⁵⁷ QB11.4. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Rodne stereotipe o odabiru između općeg i strukovnog obrazovanja često jačaju obitelji, vršnjaci i društveni mediji.

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da rodni stereotipi često jačaju obitelji, vršnjaci i društveni mediji razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Ispitanici koji vjeruju da su učenici s visokim rezultatima usmjereni na opće obrazovanje vjerojatnije se slažu da se rodni stereotipi često pojačavaju (77 % u odnosu na 57 %), kao i oni koji smatraju da opće obrazovanje ima pozitivniju sliku (77 % u odnosu na 61 %).
- Do dobi na kraju obrazovanja 76 % osoba koje su nastavljene nakon 20 godina smatra da su rodni stereotipi oko odabira između općeg i strukovnog obrazovanja ojačani obiteljima, vršnjacima i društvenim mrežama, što je pad na 71 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina i 64 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe. Ta brojka iznosi 73 % za ispitanike koji još uvijek studiraju.
- Postoje skromne razlike po društveno-profesionalnim kategorijama, pri čemu 75 % rukovoditelja i drugih radnika s bijelim ovratnicima dijeli to stajalište, u usporedbi sa 68 % umirovljenih ispitanika.
- Postoje i male razlike prema dobi. Ispitanici u dobi od 25 do 39 godina najvjerojatnije će se složiti s tim stajalištem (75 %). Najmanje je raširena među osobama u dobi od 55 i više godina (69 %).
- Kad je riječ o čimbenicima koji utječu na odabir SOO-a, razlike su stopa načina rada. Sporazum je nešto veći među ispitanicima koji navode utjecaj društvenih medija (76 % naspram 71 %).
- Ne postoje razlike po spolu.

QB11.4 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Rodne stereotipe o odabiru između općeg i strukovnog obrazovanja često jačaju obitelji, vršnjaci i društveni mediji (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	72	18	10
Spol			
Čovjek	71	19	10
Žena	72	18	10
Dob			
15-24	73	20	7
25-39	75	18	7
40-54	73	19	8
>=55	69	17	14
Obrazovanje (kraj)			
<=15	64	16	20
16-19	71	19	10
>=20	76	18	6
Još uvijek studiram	73	19	8
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	73	19	8
Upravitelji	75	18	7
Ostali bijeli ovratnici	75	18	7
Ručni radnici	71	21	8
Kućni ljubimci	69	21	10
Nezaposleni	75	16	9
U mirovini	68	16	16
Studenti	74	19	7
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	70	19	11
Gradić male ili srednje veličine	72	18	10
Veliki grad	75	17	8
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	73	18	9
Negativan	73	21	6
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	73	18	9
Ne	71	18	11

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

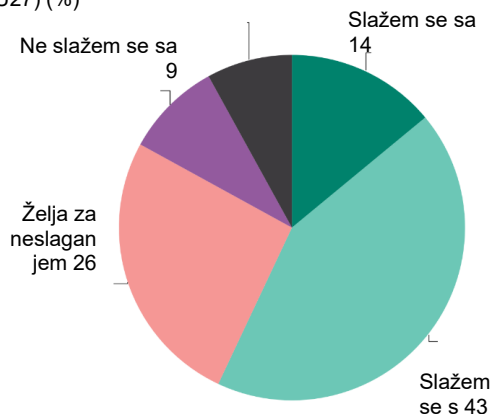
Više od polovine građana EU-a tvrdi da se muškarci u području skrbi ili strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanog s uslugama često suočavaju sa socijalnom stigmom ili prosudbom

Širom Europske unije 57 % građana EU-a kaže da se muškarci u području skrbi ili strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanog s uslugama često suočavaju sa socijalnom stigmom ili prosudbom, uključujući 14 % koji se snažno slažu i 43 % koji se obično slažu.⁵⁸ 35% se ne slaže, a 8% ne zna.

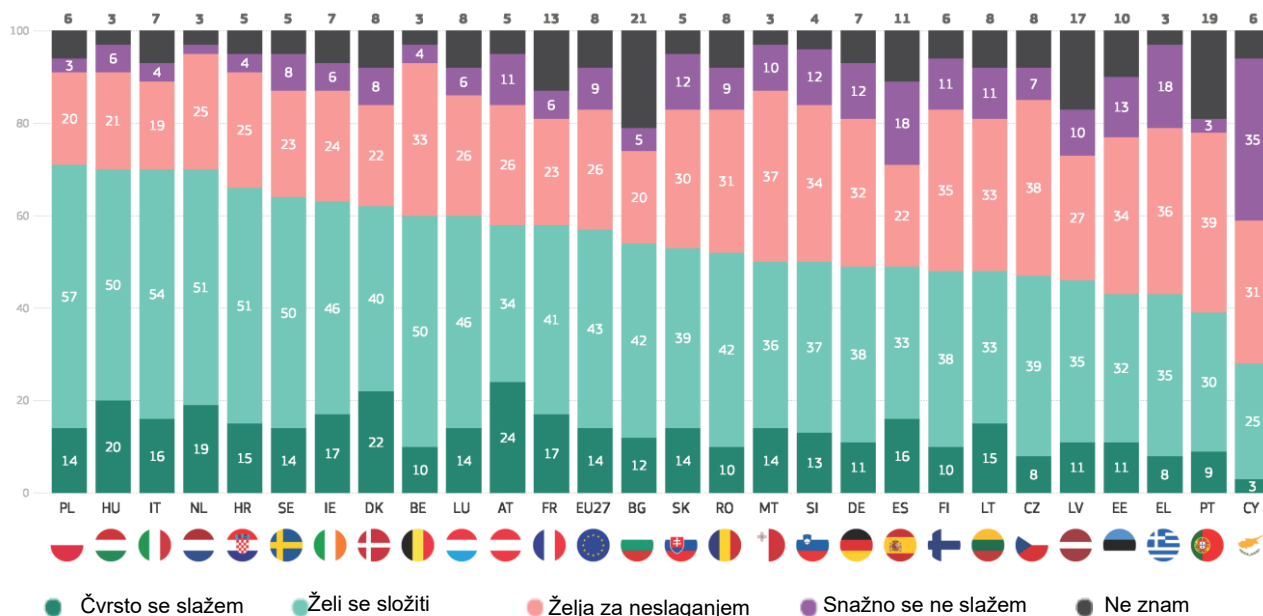
Stajališta se razlikuju među državama članicama. Najviša razina dogovora zabilježena je u Poljskoj (71 %), Mađarskoj (70 %) te Italiji i Nizozemskoj (obje 70 %). Najniže razine zabilježene su u Cipru (28 %), Portugalu (39 %) i Grčkoj (43 %).

U 17 država članica najmanje polovina ispitanika slaže se da se muškarci koji obavljaju poslove skrbi ili usluge često suočavaju sa stigmatizacijom.

QB11.5. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Muškarci u područjima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanim s pružanjem skrbi ili uslugama često se suočavaju s društvenom stigmom ili prosudbom. (EU27) (%)

QB11.5. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Muškarci u područjima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanim s pružanjem skrbi ili uslugama često se suočavaju s društvenom stigmom ili prosudbom. (%)

⁵⁸ QB11.5. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Muškarci u području skrbi ili strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanog s uslugama često se suočavaju s društvenom stigmom ili prosudbom.

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj se ispitanici slažu da se muškarci u ulogama povezanim s pružanjem skrbi ili uslugama često suočavaju sa stigmom razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Prema dobi, to se stajalište smanjuje sa 63 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine na 53 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima.
- Postoje neke razlike između društveno-profesionalnih kategorija. Dok se 63 % ostalih radnika i studenata slaže da se muškarci u ulozi njegovatelja mogu suočiti sa stigmom, ta brojka među umirovljenim ispitanicima pada na 53 %.
- Do dobi na kraju obrazovanja ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi manje će vjerojatno misliti da se muškarci u području skrbi ili strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanog s uslugama suočavaju sa socijalnom stigmom (51 %) od onih koji su završili u dobi od 16 do 19 godina ili 20+ (57 – 58 %). Među onima koji još uvijek studiraju, ovo stajalište iznosi 63%.
- Kad je riječ o čimbenicima koji utječu na odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, razlike su skromne. To je stajalište nešto češće među ispitanicima koji navode utjecaj društvenih medija (64 % naspram 56 %).
- Ne postoje razlike prema spolu ili prema prethodnom iskustvu u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

QB11.5 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Muškarci u području skrbi ili IVET-a povezanog s uslugama često se suočavaju sa socijalnom stigmom ili prosudbom (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	57	35	8
Spol			
Čovjek	57	35	8
Žena	57	34	9
Dob			
15-24	63	29	8
25-39	61	34	5
40-54	58	35	7
>=55	53	36	11
Obrazovanje (kraj)			
<=15	51	33	16
16-19	57	35	8
>=20	58	36	6
Još uvijek studiram	63	27	10
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	54	38	8
Upravitelji	57	36	7
Ostali bijeli ovratnici	63	31	6
Ručni radnici	58	35	7
Kućni ljubimci	55	38	7
Nezaposleni	54	38	8
U mirovini	53	35	12
Studenti	63	30	7
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	55	36	9
Gradić male ili srednje veličine	58	34	8
Veliki grad	58	34	8
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	59	35	6
Negativan	58	35	7
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	58	35	7
Ne	56	34	10

3. Budući izazovi

Više od polovine građana EU-a tvrdi da postoji rizik da će radna mjesta povezana s kvalifikacijama u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju biti zamijenjena automatizacijom

Širom Europske unije 56 % građana EU-a smatra da postoji rizik da će radna mjesta povezana s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja biti zamijenjena automatizacijom, uključujući 13 % onih koji se snažno slažu i 43 % onih koji se obično slažu.⁵⁹ Više od trećine ispitanika (35 %) ne slaže se s tim, dok ih 9 % ne zna.

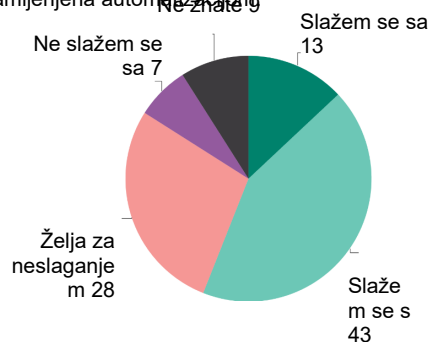
Za usporedbu, u Posebnom istraživanju Eurobarometra o umjetnoj inteligenciji i budućnosti rada provedenom 2024. utvrđeno je da 66 % ljudi smatra da će više radnih mjesta nestati nego što će biti stvoreno zbog robota i umjetne inteligencije.⁶⁰ 56 % zabilježeno u ovom istraživanju znatno je niže, što može upućivati na to da su strahovi od strukovnog obrazovanja i osposobljavanja dio šire društvene anksioznosti, a ne posebna prosudba o budućnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

U 23 države članice najmanje polovina ispitanika slaže se da bi radna mjesta u SOO-u mogla biti zamijenjena automatizacijom.

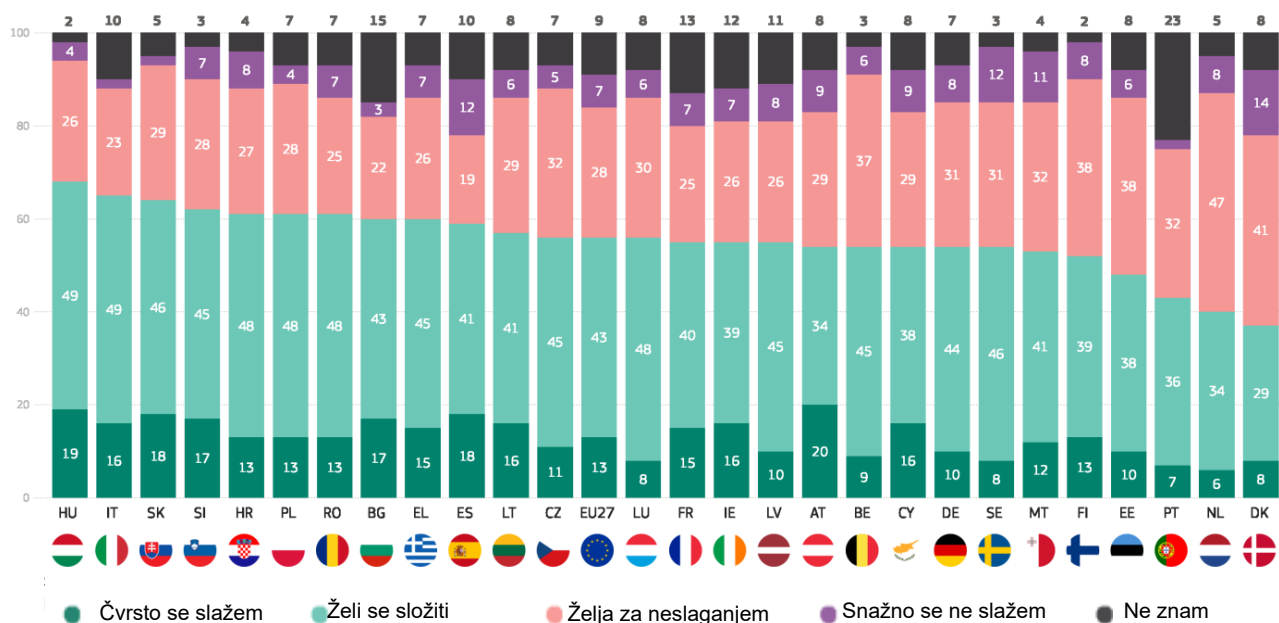
Stajališta se razlikuju među državama članicama. Najviša razina dogovora zabilježena je u Mađarskoj (68 %), Italiji

(65 %) i Slovačkoj (64 %). Najniže razine zabilježene su u Danskoj (37 %), Nizozemskoj (40 %) i Portugalu (43 %).

QB8.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Postoji rizik da će radna mjesta povezana s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja biti zamijenjena automatizacijom

QB8.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Postoji rizik da će radna mjesta povezana s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja biti zamijenjena automatizacijom. (%)

60 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3222>

IV. Prepreke sudjelovanju u SOO-u

Mjera u kojoj ispitanici smatraju da će radna mjesta povezana sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem biti zamijenjena automatizacijom razlikuje se ovisno o sociodemografskim čimbenicima i čimbenicima stajališta, kako slijedi.

- Postoje određene razlike po društveno-profesionalnim kategorijama, pri čemu 60 % nezaposlenih ispitanika i 59 % umirovljenih ispitanika smatra da su radna mjesta povezana s kvalifikacijama u SOO-u izložena riziku od automatizacije, u usporedbi s 52 % rukovoditelja.
- Do dobi na kraju obrazovanja to stajalište dijeli 60 % ispitanika koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina, u usporedbi s 57 % onih koji još studiraju i 56 % onih koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi. Ta je brojka najniža za ispitanike koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina (54 %).
- Prema dobi, ispitanici u dobi od 15 do 24 godine najvjerojatnije će vjerovati da su radna mjesta u SOO-u ugrožena automatizacijom (60 %), u usporedbi s 55 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 56 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 57 % osoba u dobi od 55 i više godina.
- To je stajalište češće među ispitanicima koji vjeruju da mladi dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (62 % u usporedbi s 51 % među onima koji se ne slažu).
- Oni koji vide strukovno obrazovanje i osposobljavanje u pozitivnom svjetlu vjerojatnije će vjerovati da se poslovi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja suočavaju s rizikom od automatizacije (60 % naspram 52 % onih koji prijave negativne percepcije).
- Ispitanici koji smatraju da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju dovode do radnih mjesta koja su visoko cijenjena u društvu vjerojatnije će se složiti (61 %) od onih koji se ne slažu s tim stajalištem (54 %).
- Ispitanici koji navode potrebu za zaradom novca što je prije moguće kao čimbenik pri odabiru SOO-a malo je manje vjerojatno da će se složiti da se poslovi SOO-a suočavaju s rizikom automatizacije (55 % u odnosu na 59 %).
- Ne postoje razlike po spolu.

QB8.1 Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: Postoji rizik da će radna mjesta povezana s kvalifikacijama u području IVET-a biti zamijenjena automatizacijom (%-EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	56	35	9
Spol			
Čovjek	56	36	8
Žena	58	33	9
Dob			
15-24	60	33	7
25-39	55	38	7
40-54	56	37	7
>=55	57	32	11
Obrazovanje (kraj)			
<=15	56	27	17
16-19	60	32	8
>=20	54	40	6
Još uvijek studiram	57	34	9
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	55	38	7
Upravitelji	52	41	7
Ostali bijeli ovratnici	58	36	6
Ručni radnici	57	35	8
Kućni ljubimci	54	34	12
Nezaposleni	60	31	9
U mirovini	59	29	12
Studenti	58	35	7
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	56	35	9
Gradić male ili srednje veličine	57	35	8
Veliki grad	57	34	9
Percepcija IVET-a u (Naša zemlja)			
Pozitivno	60	33	7
Negativan	52	41	7
Ikada pohađao inicijalno strukovno obrazovanje (viša srednja škola)			
Da	59	35	6
Ne	55	34	11

Zaključak

Ovo posebno istraživanje Eurobarometra pokazuje da Europljani općenito prepoznaju visokokvalitetne i korisne ishode početnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, čak i ako i dalje postoje zastarjele predodžbe i stereotipi. SOO se vidi u pozitivnom svjetlu, s kvalitetnim učenjem, kompetentnim nastavnicima, modernom infrastrukturom i snažnim vezama s radnim mjestima za kojima postoji velika potražnja. To je obrazovni put koji Europljani najčešće preporučuju mladima. Istodobno, opće obrazovanje i dalje uživa veći društveni ugled, a sudjelovanje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i dalje je neujednačeno među državama članicama i generacijama.

Neiskorišteni potencijal SOO-a: jaki rezultati, zastarjele percepcije

Europljani jasno cijene praktične prednosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Dva od tri građanina kažu da strukovno obrazovanje i osposobljavanje ima pozitivnu sliku u njihovoj zemlji, s većinom u gotovo svim državama članicama. Infrastruktura i osoblje također su dobro ocijenjeni, pri čemu 78 % ispitanika tvrdi da strukovno obrazovanje i osposobljavanje omogućuje pristup modernim objektima, a 79 % da su nastavnici i voditelji osposobljavanja kompetentni. Ukupno 73 % ispitanika uvjeren je da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi visokokvalitetno učenje.

SOO je prepoznat kao kvalitetan način obrazovanja

Ispitanici dosljedno podržavaju kvalitetu pružanja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja diljem Europe. Percepcije kompetencije nastavnika, kvalitete učenja i moderne infrastrukture doprinose širem smislu da strukovno obrazovanje i osposobljavanje nudi čvrste obrazovne temelje. Rani ulazak na tržište rada snažan je motivator za mnoge učenike: više od polovine Europljana (53 %) navodi potrebu ili želju za brzim zarađivanjem novca, što se najčešće spominje u 24 države članice, a više od polovine samozaposlenih osoba ima kvalifikaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

SOO pruža vještine za dobro plaćena radna mjesta s velikom potražnjom

Europljani općenito vjeruju da strukovno obrazovanje i osposobljavanje studentima pruža tehničke vještine relevantne za posao (85 %) koje dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja (82 %). Dvije trećine njih tvrdi da su ta radna mjesta dobro plaćena. Jedan od pet ispitanika (21 %) također spominje poduzetničke težnje kao razlog za odabir strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, naglašavajući njegovu ulogu u podupiranju samozapošljavanja i poduzetništva.

Europljani mladima preporučuju strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Jačine strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pretočene su u konkretne preporuke. Polovina Europljana (50 %) preporučuje strukovno srednjoškolsko obrazovanje mladima koji odaberu više sekundarne načine obrazovanja, što ga čini najpreporučljivijom opcijom u cijelom EU-u. Na tercijarnoj razini 52 % ispitanika preporučilo bi visoko strukovno obrazovanje i osposobljavanje, u usporedbi s 35 % koji bi preporučili visoko akademsko obrazovanje. Međutim, postoji generacijska razlika jer je vjerojatnije da će osobe u dobi od 25 do 54 godine preporučiti opće srednjoškolsko obrazovanje (53 %) u odnosu na ispitanike u dobi od 55 godina i više (33 %), što ukazuje na nagli preokret mišljenja među generacijama.

Trajni nedostatak slike i dalje je prisutan

Unatoč tim prednostima, strukovno obrazovanje i osposobljavanje suočava se sa znatnim jazom u percepciji. Tri četvrtine Europljana kaže da opće srednjoškolsko obrazovanje ima pozitivniju sliku u njihovoj zemlji, a više od osam od deset kaže da se učenici s visokim postignućima sustavno potiču prema općem obrazovanju. Ipak, većina ispitanika smatra da je opće obrazovanje lakše kvalificirati nego strukovno obrazovanje i osposobljavanje (52 % naspram 36 %), što upućuje na paradoks u percepciji javnosti. Sudjelovanje u SOO-u znatno se razlikuje diljem Europske unije, od 21 % u Grčkoj do 68 % u Sloveniji, što ukazuje na duboke strukturne i kulturne razlike u načinu na koji države članice organiziraju više sekundarno obrazovanje. Zemlje s dobro uspostavljenim dvojnim sustavima osposobljavanja imaju različite ishode koji dovode u pitanje jednostavne pretpostavke o institucionalnom dizajnu. U Njemačkoj (82 % pozitivne percepcije s, 63 % sudjelovanja) kvaliteta strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ima visok ugled i veliko povjerenje javnosti u strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Međutim, modelom dvojnog sustava ne jamči se ujednačeno pozitivna percepcija: Nizozemska bilježi najmanje pozitivnu ukupnu predodžbu o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u EU-u (44 %), unatoč svojoj dugoj tradiciji kombiniranja učenja na radnom mjestu s podučavanjem u učionici. Danska predstavlja još jedan obrazac, sa snažnom percepcijom kvalitete, ali s izrazito visokim udjelom ispitanika (42 %) koji kažu da preporuke ovise o pojedinačnim okolnostima, što upućuje na personaliziraniji, manje kategoričan pristup odabiru obrazovnih putova. Te razlike unutar zemalja s dvojnim sustavom pokazuju da institucionalne strukture same po sebi ne određuju percepciju javnosti te da stajališta oblikuje šira kombinacija čimbenika koji mogu uključivati kulturne stavove, uvjete na tržištu rada, komunikacijske prakse i ulogu socijalnih partnera.

Pogrešne predodžbe i rodni stereotipi mogu ograničiti privlačnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Polovina Europljana smatra da se programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ne posvećuje dovoljno pozornosti osnovnim vještinama kao što su pismenost ili digitalna pismenost, a sličan udio smatra da se transversalne vještine kao što su komunikacija i kritičko razmišljanje ne rješavaju na odgovarajući način. Razlike među ispitanicima s iskustvom u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i bez njega male su, 53 % naspram 48 % za osnovne vještine i 53 % naspram 50 % za transversalne vještine. Taj obrazac upućuje na uočeni temeljni jaz u kurikulumu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Budući da u anketi nije uspoređeno strukovno obrazovanje i osposobljavanje s općim obrazovanjem, ta stajališta mogu odražavati širu zabrinutost u pogledu tih vještina i veća očekivanja koja se često postavljaju u pogledu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Ta su stajališta popraćena snažnom potporom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u pružanju specijaliziranih tehničkih vještina (85 %) i kvalitetnom učenju (73 %). Rodna pristranost i dalje je izazov: 55 % njih smatra da su područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezana sa STEM-om prikladnija za muškarce, uz velike razlike među državama članicama. Mnogi ispitanici smatraju da se žene zainteresirane za tehničke predmete često usmjeravaju prema općem obrazovanju te da žene u područjima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanim sa STEM-om dobivaju ograničeno poticanje. U međuvremenu, smatra se da se muškarci koji ne postižu visoke rezultate suočavaju s pritiskom da odaberu SOO.

Niska važnost prestiža i društvenog statusa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (kojeg je samo 16 % navelo kao čimbenik u odabiru obrazovanja) upućuje na znatan prostor za podizanje javne svijesti o vrijednosti i društvenom doprinosu strukovnog obrazovanja.

Poduzetništvo i samozapošljavanje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju

Poduzetničke motivacije važan su čimbenik u odabiru obrazovanja. Svaki peti ispitanik (21 %) navodi želju za samozapošljavanjem ili osnivanjem poduzeća kao glavni razlog za odabir SOO-a, a više od polovine samozaposlenih osoba u EU-u ima kvalifikaciju SOO-a. Ti rezultati naglašavaju ulogu strukovnog obrazovanja i

osposobljavanja u omogućavanju različitih karijera i podupiranju europskog poduzetničkog okruženja.

Predstojeća strategija za SOO pruža pravodobnu priliku

Tijekom istraživanja pojavljuje se generacijski obrazac. Mlađi ispitanici obično su svjesniji prepreka i pristranosti u strukovnom obrazovanju nego starije generacije. Istodobno, ta se svijest podudara s nižim stopama sudjelovanja u SOO-u i jačim preferencijama za akademske putove. Osobe u dobi od 15 do 24 godine prijavljuju stopu sudjelovanja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju od 46 % u usporedbi s 52 – 53 % među osobama u dobi od 25 do 54 godine. Ova najmlađa skupina sklonija je od starijih ispitanika preporučiti opće srednjoškolsko obrazovanje. To upućuje na to da je stjecanje visokog obrazovanja povezano s većom sviješću o nedostacima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i većom sklonošću akademskim putovima, što je obrazac sa znatnim posljedicama za buduću privlačnost strukovnog obrazovanja među visokokvalificiranim stanovništvom.

Osim toga, 56 % Europljana smatra da postoji rizik da će radna mjesta povezana s kvalifikacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja biti zamijenjena automatizacijom. Ta zabrinutost postoji zajedno s raširenim priznanjem da kvalifikacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju trenutačno dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja (prema mišljenju 82 %). Dokazi iz šireg istraživanja to potvrđuju: Posebno istraživanje Eurobarometra o umjetnoj inteligenciji i budućnosti rada (2024.) pokazalo je da je 66 % Europljana izrazilo zabrinutost zbog gubitka radnih mjesta u cijelom gospodarstvu, što upućuje na to da anksioznost u pogledu automatizacije uvelike nadilazi mogućnosti strukovnog osposobljavanja.

Čini se da nalazi upućuju na to da izazov za strukovno obrazovanje i osposobljavanje nije u njegovoj uspješnosti ili relevantnosti, nego u načinu na koji se percipira. Predstojeća strategija za strukovno obrazovanje i osposobljavanje stoga pruža pravodobnu priliku za jačanje svojeg imidža kao opcije prvog izbora za mnoge druge Europljane, za učinkovitije objavljivanje visokokvalitetnog obrazovanja i vještina koje nudi te za suzbijanje stereotipa i pristranosti koji i dalje utječu na odabir putova i sužavaju ciljnu skupinu.

Primjedbe

(Preusmjereno sa Pierre Dieumegard)

(IV 1) Boje su obrnute između ukupnog tortnog grafikona i bar grafikona po zemlji. Šteta je ne održavati dosljedne grafičke konvencije u cijelom izvješću.

Kao što je to vrlo često slučaj, razlike među zemljama veće su od razlika među društvenim skupinama (rod, dob, razina obrazovanja itd.). U ovom se izvješću često nalaze rečenice kao što su „Razlike po spolu zanemarive su” ili „Ne postoje razlike u percepciji po spolu”. Vrijedi istaknuti tu sličnost u odgovorima među spolovima.

Tehničke specifikacije

Verian Belgium proveo je od 6. do 30. studenoga 2025. val 104.2 istraživanja Eurobarometra, na zahtjev Europske komisije, Glavne uprave za komunikaciju, Odjel za javno mišljenje i pristup građana.

Val 104.2 obuhvaća stanovništvo odgovarajućih državljanstava država članica Europske unije, s boravištem u svakoj od 27 država članica i starošću od 15 godina i više.

Osnovni uzorak koji se primjenjuje u svim zemljama stratificiran je višestupanjski, slučajan (vjerojatnost). U svakoj je zemlji okvir uzorka najprije stratificiran prema regijama NUTS-a i unutar svake regije prema mjeri urbanosti (DEGURBA). Broj točaka uzorka odabranih u svakom stratumu odražava populaciju stratumu 15+. U drugoj fazi iz svakog stratumu izvučene su točke uzorkovanja s vjerojatnošću razmjernom njihovoj veličini populacije od 0+. Uzorci stoga predstavljaju cijelo područje zemalja obuhvaćenih istraživanjem prema EUROSTAT-ovoj NUTS-u II (ili ekvivalentnoj razini) i prema raspodjeli rezidentnog stanovništva odgovarajućih nacionalnosti u smislu velegradskih, urbanih i ruralnih područja.⁶¹

U svakoj od odabranih točaka uzorkovanja nasumično je odabrana početna koordinata i upotrijebljen je alat za obrnuto geokodiranje kako bi se utvrdila najbliža adresa koordinate. Ova adresa je bila početna adresa za slučajni hod. Dodatne adrese (svaka N-ta adresa) odabrane su standardnim postupcima "nasumične rute", iz početne adrese. U svakom kućanstvu ispitanik je nasumično odabran. Pristup nasumičnom odabiru ovisio je o veličini kućanstva. Na primjer, za kućanstva s dva 15+ članova scenarij je upotrijebljen za odabir doušnika (osobe koja odgovara na upitnik za provjeru) ili drugog prihvatljivog člana u kućanstvu. Za kućanstva s tri člana od 15+ korišten je scenarij za odabir doušnika (1/3 vremena) ili druga dva člana koja ispunjavaju uvjete u kućanstvu (2/3 vremena). Tamo gdje su odabrana druga dva člana, ispitivaču je rečeno da zatraži najmlađe ili najstarije. Scenarij bi nasumično dodijelio izbor najmlađem ili najstarijem s jednakom vjerojatnošću. Taj se postupak nastavlja za četiri od 15 članova kućanstva, koji nasumično traže najmlađe, drugo najmlađe i najstarije. Za kućanstva s pet 15+ članova vraćamo se na pravilo posljednjeg rođendana.

Ako nije bilo kontakta ni s kim u kućanstvu ili ako odabrani ispitanik nije bio dostupan (zauzet), ispitivač je ponovno posjetio isto kućanstvo do tri dodatna puta (ukupno četiri pokušaja kontakta). Ispitivači nikada ne navode da se anketa prethodno provodi u ime Europske komisije; te informacije mogu dati po završetku ankete, na zahtjev.

Faza zapošljavanja neznatno se razlikovala u Nizozemskoj, Finskoj i Švedskoj. U posljednje dvije zemlje odabran je uzorak adresa unutar svake točke uzorkovanja iz adrese ili registra stanovništva (u Finskoj se odabir ne provodi u svim točkama uzorka, već u nekima gdje se očekuje da će se stope odgovora poboljšati). Odabir adresa je napravljen nasumičan način. Kućanstva su zatim telefonski kontaktirana i angažirana za sudjelovanje u anketi. U Nizozemskoj se upotrebljava uzorak RDD-a s dvostrukim okvirom (mobilni i fiksni brojevi) jer ne postoji sveobuhvatan registar stanovništva s dostupnim telefonskim brojevima. Odabir brojeva na oba okvira obavlja se nasumično, pri čemu svaki broj dobiva jednaku vjerojatnost odabira. Za razliku od Švedske i Finske, uzorak nije sastavljen.

61 Klasifikacija urbanih ruralnih područja na temelju DEGURBA-e (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
Tehničke specifikacije

(instituti)

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Stope odgovora

Za svaku zemlju provodi se usporedba uzorka koji odgovara na upitnik i svemira (tj. ukupne populacije u zemlji). Utezi se upotrebljavaju kako bi se ispitani uzorak usporedio sa svemirom prema spolu prema dobi, regiji i stupnju urbanizacije. Za europske procjene (tj. prosjek EU-a) ponderi pojedinačnih zemalja prilagođavaju se tako da ih se ponderira naviše ili naniže kako bi se odrazilo njihovo 15+ stanovništvo kao udio u 15+ stanovništvu EU-a.

Stope odgovora izračunavaju se dijeljenjem ukupnog broja potpunih razgovora s brojem svih posjećenih adresa, osim onih koje nisu prihvatljive, ali uključuju one za koje je prihvatljivost nepoznata. Za val 104.2 istraživanja Eurobarometra stope odgovora za zemlje EU-27, koje je izračunala Verian Belgium, iznose:

	ZEMLJE	Cijene CAPI RESPONSE
BE	Belgija	53.9%
BG	Bugarska	43.7%
CZ	Češka	63.0%
DK	Danska	52.1%
DE	Njemačka	31.8%
EE	Estonija	57.0%
IE	Irska	56.9%
EL	Grčka	32.9%
ES	Španjolska	36.3%
FR	Francuska	37.7%
HR	Hrvatska	47.0%
IT	Italija	31.2%
CY	Rep. Of Cyprus	77.4%
LV	Latvija	63.5%
LT	Litva	45.2%
LU	Luksemburg	26.4%
HU	Mađarska	65.4%
MT	Malta	86.6%
NL	Nizozemska	89.9%
AT	Austrija	45.8%
PL	Poljska	50.1%
PT	Portugal	48.7%
RO	Rumunjska	49.0%
SI	Slovenija	49.3%
SK	Slovačka	51.6%
FI	Finska	31.7%
SE	Švedska	80.8%

CAPI: Računalno potpomognuto osobno
intervjuiranje

Način intervjuiranja po zemlji

Intervjui su se provodili putem intervjua uživo, fizički u domovima ljudi ili putem videointerakcije na daljinu na odgovarajućem nacionalnom jeziku. Razgovori s videointerakcijom na daljinu („internetski razgovor uživo” ili CAVI, računalno potpomognuto videointervjuiranje, provedeni su samo u Republici Cipru, Danskoj, Malti, Nizozemskoj, Finskoj i Švedskoj).

	COUNTRIES	N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
	TOTAL EU27	25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Granice pogreške

Čitatelje se podsjeća da su rezultati istraživanja procjene čija točnost, budući da je sve jednako, počiva na veličini uzorka i opaženom postotku. Uz uzorke od oko 1000 intervjua, stvarni postoci variraju unutar sljedećih granica pouzdanosti:

Statističke razlike do gornje granice zbog postupka uzorkovanja											
(na 95 %-tnoj razini pouzdanosti)											
različite veličine uzorka su u redovima						različiti opaženi rezultati nalaze se u stupcima					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 700	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 700
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 800	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 800
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Upitnik

QB1) Jeste li ikada, u prošlosti ili trenutačno, pohađali početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje na višoj sekundarnoj razini? (Preusmjereno sa JEDAN ANSWER)

- 1 Potpuni dogovor
- 2 Slažem se
- 3 Nastojeći se ne složiti
- 4 Uopće se ne slažem
- 999 Ne znam

QB2) Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja sada odlučuje o višem sekundarnom obrazovanju? (Izabrano – samo jedan odgovor)

- 1 Opće srednjoškolsko obrazovanje
- 2 Strukovno srednjoškolsko obrazovanje
- 3 To ovisi (SPONTANEOUS)
- 999 Ne znam

QB3) Koje biste od sljedećih obrazovnih putova preporučili mladoj osobi koja završava srednjoškolsko obrazovanje? (Izabrano – samo jedan odgovor)

- 1 Više akademsko obrazovanje
- 2 Visoko strukovno obrazovanje i osposobljavanje
- 3 To ovisi (SPONTANEOUS)
- 999 Ne znam

QB4) Koji su, prema vašem mišljenju, glavni čimbenici koji utječu na to da mladi danas odaberu strukovno obrazovanje i osposobljavanje umjesto općeg obrazovanja? (SHOW SCREEN-READ OUT-MAX. 3 ODGOVORI POSEBNO-RANDOMISE)

- 1 Smjernice učitelja ili školskih savjetnika
- 2 Savjeti roditelja ili drugih članova obitelji
- 3 Potreba ili želja za poslom i zarađivanjem novca što je prije moguće
- 4 Želite postati poduzetnik ili samozaposlena osoba
- 5 Loša školska uspješnost ili ocjene
- 6 Učiniti ono što većina ljudi oko njih čini (npr. prijatelji, kolege iz razreda ili drugi u njihovom području)
- 7 Utjecaj društvenih medija ili sadržaja na internetu
- 8 Percipirani prestiž ili socijalni status strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
- 9 Ostalo (SPONTANEOUS)
- 10 Ne znam

QB5) Možete li mi reći u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom: U (Naša zemlja) ljudi koji

žele odabrati svoje više srednjoškolsko obrazovanje dobivaju dovoljno informacija o mogućnostima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. (SHOW SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER SAMO)

- 1 Potpuni dogovor
- 2 Slažem se
- 3 Nastojeći se ne složiti
- 4 Uopće se ne slažem
- 999 Ne znam

QB6) Što mislite, kako se gleda na inicijalno strukovno obrazovanje i osposobljavanje u (Naša zemlja)? (SHOW SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER SAMO)

- 1 Vrlo pozitivno
- 2 Prilično pozitivno
- 3 Prilično negativno
- 4 Vrlo negativno
- 999 Ne znam

QB7) Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: (SHOW SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PER ITEM – RANDOMISE ITEMS)

Čvrsto se slažem

Želi se složiti

Želja za neslaganjem

Snažno se ne slažem

Ne znam

IVET nudi visokokvalitetno učenje

1 2 3 4 999

IVET omogućuje pristup modernoj fizičkoj i digitalnoj infrastrukturi (računala, strojevi itd.)

1 2 3 4 999

Nastavnici i treneri u IVET-u su kompetentni

1 2 3 4 999

Osobe koje završe IVET programe mogu se upisati na sveučilišne studije

1 2 3 4 999

Osobe koje studiraju za kvalifikaciju u okviru IVET-a imaju mogućnost studiranja u inozemstvu kao dio studija

1 2 3 4 999

IVET ne pruža dovoljno transverzalnih vještina kao što su komunikacija ili kritičko razmišljanje

1 2 3 4 999

IVET programi često ne podučavaju osnovne vještine kao što su pismenost ili digitalna pismenost

1 2 3 4 999

Osobe u programima IVET-a uče specijalizirane tehničke vještine izravno relevantne za određena zanimanja

1 2 3 4 99

Pitanje B8) Molimo Vas da mi kažete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: (SHOW SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PER ITEM-RANDOMISE)

Čvrsto se slažem

Želi se složiti

Želja za neslaganjem

Snažno se ne slažem

Ne znam

Postoji rizik da će radna mjesta povezana s kvalifikacijama u području IVET-a biti zamijenjena automatizacijom.

1 2 3 4 999

Kvalifikacije za IVET dovode do dobro plaćenih radnih mjesta

1 2 3 4 999

Kvalifikacije za IVET dovode do radnih mjesta koja su visoko cijenjena u društvu

1 2 3 4 999

Kvalifikacije za IVET dovode do radnih mjesta za kojima postoji velika potražnja na tržištu rada u (NAŠOJ ZEMLJI)

1 2 3 4 999

Kvalifikacije u području IVET-a dovode do radnih mjesta koja doprinose zelenoj tranziciji

1 2 3 4 999

QB9) Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: (SHOW SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PER ITEM-RANDOMISE)

Čvrsto se slažem

Želi se složiti

Želja za neslaganjem

Snažno se ne slažem

Ne znam

Općenito je lakše studirati za kvalifikaciju u općem višem sekundarnom obrazovanju nego u početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

1 2 3 4 999

Studenti s višim akademskim rezultatima često se potiču, na višoj sekundarnoj razini, da nastave opće obrazovanje, a ne početno strukovno obrazovanje.

1 2 3 4 999

U (NAŠOJ ZEMLJI) opće obrazovanje na višoj sekundarnoj razini ima pozitivniju sliku od početnog strukovnog obrazovanja

1 2 3 4 999

Programi IVET dovoljno su uključivi kako bi se osiguralo da učenici koji se mogu suočiti s preprekama u određenim vrstama okruženja za učenje dobiju potporu koja im je potrebna kako bi mogli dovršiti programe.

1 2 3 4 999

Sljedeće pitanje odnosi se na STEM – znanost, tehnologiju, inženjerstvo i matematiku. To uključuje područja kao što su građevinarstvo, automobilska industrija, proizvodnja i IKT, koja uključuju tehničke vještine, kreativnost i rješavanje problema.

QB10) Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava:

(SHOW SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PER ITEM)

Čvrsto se slažem

Želi se složiti

Želja za neslaganjem

Snažno se ne slažem

Ne znam

Područja povezana sa STEM-om u IVET-u (npr. građevinarstvo, automobilska industrija, proizvodnja, IKT) prikladnija su za muškarce

1 2 3 4 999

Žene zainteresirane za područja povezana sa STEM-om u IVET-u mogu dobiti manje ohrabrenja od obitelji i škola nego muškarci zainteresirani za područja povezana sa STEM-om

1 2 3 4 999

QB11) Recite mi u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava:

(SHOW SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PER ITEM)

Čvrsto se slažem

Posebno istraživanje Eurobarometra 569 Atraktivnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja

Upitnik

Želi se složiti

1 2 3 4 999

Želja za neslaganjem

Nastavnici i savjetnici za usmjeravanje ne bave se na odgovarajući način rodnim predrasudama prije nego što učenici odaberu između općeg i strukovnog obrazovanja

Snažno se ne slažem

1 2 3 4 999

Ne znam

Žene se često potiče da nastave opće obrazovanje, iako izražavaju interes za tehničke, praktične i praktične predmete.

Rodne stereotipe o odabiru između općeg i strukovnog obrazovanja često jačaju obitelji, vršnjaci i društveni mediji

1 2 3 4 999

1 2 3 4 999

Muškarci koji ne postižu visoke akademske rezultate suočavaju se s većim pritiskom da odaberu IVET umjesto općeg obrazovanja nego žene

Muškarci u područjima IVET-a povezanim s pružanjem skrbi ili uslugama često se suočavaju s društvenom stigmom ili prosudbom

1 2 3 4 999